

ΤΑ ΤΡΟΓΛΙΔΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΟΠΑΙΑΤΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ 9

ΦΕΒΡΑΡΙΟΣ 1979

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΟΠΑΙΑΤΩΝ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μπαγέρης Γεώργιος του Ίωάννου, Φοιτητής

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αναγνωστόπουλος Γεώργιος του Παπαγιώτη, Υπάλληλος Δ.Ε.Π.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Τσέρτος Μπάμπης του Ίωάννη, Φοιτητής

ΤΑΜΙΑΣ

Κατσικερού Χριστίνα του Δημητρίου, Φοιτήτρια

ΜΕΛΗ

Κιντής Γιάννης του Ήλία, Δάσκαλος
Κουλουράς Μίμης του Κων)νου, Οικοδόμος
Λαμπρόπουλος Ευάγγελος του Ίωάννη, Οικοδόμος
Νίτσος Κων)νος του Δημητρίου, Ίδ. Υπάλληλος
Παπαγεωργίου Σταύρος του Νικολάου, Έμπορος

“ΤΑ ΤΡΟΠΑΙΑ,,

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ Δ. Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΟΠΑΙΑΤΩΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ — ΕΚΔΟΣΗ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΟΠΑΙΑΤΩΝ
ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 7
ΑΘΗΝΑ — ΤΗΛ. 5220423

ΕΤΟΣ 4ο

ΤΕΥΧΟΣ 9ο

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΔΡΧ. 100
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	\$ 10
ΤΡΑΠΕΖΕΣ - ΣΥΛΛ.	Δρχ. 500
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ	ΔΡΧ. 20

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΙΝΤΗΣ, Λ. Κων)πόλεως 178α
Κολωνός, Τηλ. γραφείου 246.2262

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΤΣΙΚΕΡΟΥ, Αδέρωφ 22 - 24
Τηλ. 821.1127

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Κ. ΠΟΥΡΝΑΤΖΗΣ, Κύπρου 10 Βύρων
Τηλ. 3607938

Τὰ ἐνοπόγραφα ἄρθρα δὲν δεσμεύουν κατ' ἀνάγκην τὶς ἀπόψεις τοῦ Συλλόγου

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ

Νομίζουμε ότι είναι χρέος του Διοικητικού Συμβουλίου να ενημερώσει πλατειά, μέσα από το περιοδικό, όλους τους συμπατριώτες πάνω σ' όλες τις δραστηριότητές του κατά τη διάρκεια του περασμένου χρόνου.

Η ενημέρωση φυσικά αυτή, δεν πρέπει να έχει τον χαρακτήρα μιās κάποιας άπληης απαρρίθμησης έκδηλώσεων και συμβάντων, αλλά να τηρεί κριτική στάση πάνω σ' αυτά και να υπογραμμίζει τις υπάρχουσες υλοποιήσιμες προοπτικές.

Η άρνηση της κριτικής στάσης έναντι των δραστηριοτήτων του Συλλόγου καθώς και ο μη καθορισμός των προοπτικών του θα συνεπάγεται απονέκρωση των λειτουργιών του, τελμάτωση και επικίνδυνη στασιμότητα στην ανέλιξη της ζωής του.

Η παραπάνω ταχτική θα καθιστούσε ανενεργείς τις δομές του και θα ήταν δηλωτικό αδιαφορίας και ασύγνωστης αμέλειας για τα κοινά προβλήματα.

Ακόμα θεωρούμε θέση αρχής ότι τόσο η αυτοκριτική όσο και η κριτική αντιμετώπιση των λειτουργικών δοσμένων και δυνατοτήτων του Συλλόγου, δομεί τη βάση για μιā δημιουργική και εποικοδομητική καλόπιστη συζήτηση τόσο μεταξύ μελών όσο και μεταξύ μελών του Δ.Σ., με αποτέλεσμα να ζωογονείται ο Σύλλογος και να δονείται από θερμουργό πίστη για το καλύτερο και αξιολογότερο.

Επίσης η χάραξη των μελλοντικών προοπτικών του Συλλόγου δεν νοείται χωρίς να προϋπάρξει η αξιολόγηση και η γενικότερη έχτιμηση των πεπραγμένων του και κατά τη διάρκεια του εγγύτερου, αλλά και του απώτερου παρελθόντος.

Η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής αποτελεί το θερμοκήπιο, το ελεύθερο εκείνο πεδίο, όπου καλοπροαίρετα διασταυρώνονται και αν θέλετε συγκρούονται οι απόψεις δυναμικά και τελεσφόρα, αποκύημα της οποίας είναι η συσώρευση του ακράδαντου εκείνου υλικού για μιā αϊσιόδοξη ένατένιση του μέλλοντος.

Εξάλλου, χωρίς τα δύο παραπάνω ἐχέγγυα, οι δημοκρατικές διαδικασίες ἐντοπίζονται στο περιθώριο, η φωνή του κάθε Τροπαιάτη καταπνίγεται από τις διοικητικές μέθοδες κάποιων τάχα φωτισμένων και ἐπέρχονται τα συνακόλουθα στοιχεία μιās τέτοιας νοσηρής κατάστασης, όπως είναι η απομάκρυνση των μελών από το Σύλλογο, ή μη ἐνεργοποίησή

τους, ή μη γόνιμη προσφορά τους, που όπως καταλαβαίνετε ἀτονίζουν και αποδυναμώνουν τις λειτουργίες του Συλλόγου.

Η ζωή απέδειξε ότι τελικά σύλλογοι που μπορούν να ἐπιζήσουν, είναι εκείνοι που βρίσκονται σε συνεχή διάλογο με τα μέλη τους, σε συνεχή ἐπικοινωνία και ἀνταλλαγή απόψεων και σκέψεων.

Ενώ οι σύλλογοι στους οποίους ή νέκρωση και σήψη των δημοκρατικών αυτών ἀρτηριών τροφοδοσίας της καρδιάς τους έχει παγιωθεί, φυτοζωούν και σε καμιά περίπτωση δεν ἀνταποκρίνονται στους σκοπούς για τους οποίους ἐτάχθησαν να παλαίψουν.

Αγαπητοί συμπατριώτες, δεν θα σάς παρυσιάσουμε τα ἐπιτεύγματα του συλλόγου μας κατά τη διάρκεια της διοίκησής μας ἀπλά, ξερά, σαν λαμπερά κατορθώματα μιās δράκας από δυναμικούς και φωτεινούς ανθρώπους. "Όχι, σε καμιά περίπτωση όχι!

Θα τα θέσουμε ἐπὶ τάπητος σε μιā συνεχή ἀνταλλαγή απόψεων μαζί σας, θα κριτάρουμε ἐαυτούς, θα σταθούμε στις ἀδυναμίες μας, στα λάθη μας, θα σημειώσουμε τις ὑποδείξεις σαν τις κριτικές σημειώσεις σας και στη βάση όλων αυτών θα ἐχτιμήσουμε τα παρελθοντικά καταρτίζοντας ταυτόχρονα τα μελλοντικά πλάνα δουλειάς για μιā νέα ἐνοικοδομητική πορεία προσφοράς, ἀγώνων και θυσιών για ένα καλύτερο αύριο, πρώτα ἀπ' όλα στη γενέτειρά μας.

Η μη ἀνοχή του ἀντιλόγου από ἐμᾶς, ἀποτελεί την ἀναίρεση των ἰδίων μας των ἐαυτών, των ἰδίων των απόψεών μας.

Με την πίστη σ' αυτό, καλούμε όλους, που στην πραγματικότητα ἔχουν ἀφοσιωθεί στους σκοπούς του Συλλόγου μας, να προσφέρουν τη γνώμη τους, τις απόψεις τους για μιā ὅλο και πιό γόνιμη διαδικασία λήψης ἀποφάσεων και δόμησης ενός κρηπιδώματος για παραπέρα κατακτήσεις.

Το Δ.Σ. που ἐκλέχτηκε στις προηγούμενες ἀρχαιρεσίες, ἀποδίδοντας μεγάλη σημασία στην ἀνταλλαγή σκέψεων με το Κοινοτικό Συμβούλιο και την προώθηση συνεργασίας μαζί του, πραγματοποίησε κοινή σύσκεψη στις 12 Μάρτη, ἀμέσως μετά την ἐκλογή, με σκοπό να ενημερωθεί πάνω στα φλέγοντα θέματα του χωριού μας και να συμπράξει στη μελέτη και ἐπίλυσή τους.

Και όχι μόνο αυτό, αλλά και καθ' ὅλη τη

διάρκεια τῆς θητείας του ἐπιδίωξε καὶ πέτυχε τὴ σύσφιξη καὶ παγίωση τῶν σχέσεων του μετὰ τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο, ἐνημερωμένο πάντως ὑπάρχοντα προβλήματα τοῦ χωριοῦ. Μὲ κύριο ἄξονα δραστηριοτήτων του τὰ ζητήματα τοῦ χωριοῦ, τὸ Δ.Σ. ἀποφάσισε νὰ ὑλοποιήσει ἀπόφαση τοῦ προηγούμενου Διοικητικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν ἱδρυση Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς κοινότητος μετὰ δαπάνες κατασκευῆς καὶ λειτουργίας του τοῦ Συλλόγου.

Τελικὰ ἡ πρόταση αὐτὴ δὲν πραγματοποιήθηκε λόγω κακοῦ χειρισμοῦ τοῦ θέματος ἀπὸ τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο, μετὰ ἀποτέλεσμα νὰ ἀπορριφθεῖ ἀπὸ τὸ Νομάρχην.

Ὁ Σύλλογος, ἀνέπτυξε ἰδιαίτερη προβληματικὴ πάνω στὸ σοβαρὸ θέμα τῆς διατήρησης τῶν λαϊκῶν παραδόσεων καὶ ἀναβίωσης παλιῶν λαϊκῶν ἐθίμων.

Πρὸς τοῦτο πραγματοποίησε τὴν 1η Μάη, τ' Ἀθῆναις ἀγῶνα δρόμου, σὲ συνεργασία μετὰ τὸ Μορφωτικὸ Ἐκπολιτιστικὸ Σύλλογο Νέων Γορτυνίας (Μ.Ε.Σ.Ν.Γ.) καὶ τὴ συμμετοχὴ ἀθλητῶν ἀπὸ τὰ γύρω χωριά.

Ἀπενεμίσθησαν χρηματικὰ βραβεῖα στοὺς τρεῖς πρώτους νικητὲς καὶ βιβλία σ' ὅλους τοὺς συμμετέχοντες.

Ἡ ἀναβίωση τοῦ παραδοσιακοῦ αὐτοῦ ἐθίμου τῆς κουλούρας - ἐπαθλοῦ στὸν πρῶτο δρομέα, ἐρῆκε ἀνταπόκριση στοὺς συμπατριῶτες τοῦ χωριοῦ μας θυμίζοντάς τους παλιὰς καλὰς ἐποχές.

Τὴν ἴδια μέρα στὸ γραφικὸ λόφο τοῦ Ἀθῆναις, σ' ἓνα κλίμα εὐχάριστο καὶ χαρούμενο, ἔλαβε χώρα γλέντι, πρωτοφανὲς γιὰ τὰ τελευταῖα χρόνια στὰ Τρόπαια, γλέντι στὸ ὁποῖο συμμετεῖχε καὶ ὁ Σύλλογός μας.

Ὁ Σύλλογος ἐπίσης τοποθέτησε δυὸ παγκάκια στὴ στροφή Μπαρλαμπᾶ.

Κατὰ τὸν ἐορτασμὸ τῆς ἐπετείου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ὁ Σύλλογος συμμετεῖχε στὶς ἐκδηλώσεις, ποὺ ἔγιναν στὸ χωριὸ καὶ κατέθεσε στεφάνι στὸ Ἡρώο.

Ἀκόμα, θέλοντας νὰ τιμήσει τὸ Διεθνὲς ἔτος τοῦ Παιδιοῦ, ἔκανε ἐκδήλωση γιὰ τὰ παιδιά τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, στὰ ὁποῖα μίλησε ἐκπρόσωπος τοῦ Συλλόγου καὶ ὁ δάσκαλος κ. Κ. Γούτσος. Ἐπίσης μοιράστηκαν βιβλία καὶ παιχνίδια στοὺς μεγαλύτερους καὶ μικρότερους ἀντίστοιχα μαθητὲς.

Ἀρκετὰ θετικὸ — νομίζουμε — ἦταν τὸ θέμα γιὰ τὴν ἀρτιότερη καὶ πλατύτερη διανομὴ τοῦ περιοδικοῦ, ποὺ στελνόταν σ' ὅλα τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ.

Συνολικὰ οἱ δυνατότητες προσφορᾶς μας στὸ χωριό, ἦταν μεγαλύτερες. Τὸ ὅτι τελικὰ δὲν ἐξαρθήκαμε στὸ ὕψος τῶν δυνατοτήτων μας, αὐτὸ ὀφείλεται τόσο σὲ μιὰ σειρὰ ἀντικειμενικῶν δυσκολιῶν σύμφυτων στὸ Σύλλογό μας, ὅσο καὶ ὑποκειμενικῶν, συνισταμένων κύρια σὲ ἀπειρία, ἀδυναμίες καὶ μὴ ἐπαρκὴ ἐνεργοποίησι μελῶν.

Πάντως ἡ ὅλη μέχρι τώρα προσπάθεια ἀ-

ποτελεῖ εὐχάριστο προηγούμενο καὶ σωστὴ προϋπόθεση γιὰ μιὰ καλύτερη ὁργάνωση καὶ κλιμάκωση τῆς δουλειᾶς στὸ χωριό.

Σπουδαῖος τομέας, στὸν ὁποῖο τὸ παρὸν Δ.Σ. ἀνάλωσε μεγάλο κομμάτι τῶν ἐνεργειῶν, ἦταν καὶ ἡ ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Πρωταρχικὸς στόχος ἦταν τὸ ἀνέβασμα τοῦ ἐπιπέδου του γιὰ μιὰ καλύτερη πληροφόρηση τῶν συμπατριωτῶν μας. Καὶ σ' αὐτὸ τὸ θέμα ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξε ἀδιαμφισβήτητη. Ὁ τρόπος, ποὺ τὸ ἀγκάλιασε ὁ κόσμος, ἔδειξε ὅτι σὰν περιεχόμενο τὸ περιοδικὸ ἀνέθηκε καὶ κάλυψε ἀνετότερα καὶ πλατύτερα τὶς πνευματικὲς ἀνάγκες του. Τὸ ἀνέβασμα τῆς ποιότητος τῶν ἀρθρῶν κύρια, ἡ παροχὴ πληροφοριῶν ἔγκαιρα γύρω ἀπὸ τὶς κάθε λογῆς δραστηριότητες τόσο τοῦ χωριοῦ, ὅσο καὶ τῆς Τροπαιάτικης κοινότητος στὴν Ἀθήνα, ἀνέβασαν τὸ περιοδικὸ σὲ ἐπίπεδα μιᾶς κάποιας μετεφηβικῆς ὀριμότητος.

Πέρα ἀπ' ὅλα αὐτὰ, τὰ περιθώρια παραμένουν μεγάλα, τόσο γιὰ τὸ ποιοτικὸ ἀνέβασμα τῆς στάθμης του, ὅσο καὶ γιὰ τὴν πλατύτερη ἔκδοση καὶ διανομὴ του.

Κρίνουμε ἀπαραίτητο νὰ ἐκφράσουμε τὶς εὐχαριστίες μας σ' ἐκείνους, ποὺ τὸ ἐναγκαλίστηκαν, τὸ ἐγκολπώθηκαν καὶ τὸ βοήθησαν ποικιλότροπα (καὶ οἰκονομικὰ καὶ ἠθικὰ). Τὰ προβλήματα τοῦ περιοδικοῦ παραμένουν μεγάλα (κύρια οἰκονομικὰ), ἀλλὰ ἐλπίζουμε νὰ συνεχισθεῖ ἀδιάλειπτα καὶ ταχτικά ἡ ἔκδοσή του μετὰ σκοπὸ νὰ καταστεῖ ὁ ἀχώριστος σύντροφος τοῦ κάθε Τροπαιάτη.

Ἡ ζωὴ τὸ ἀπαίτησε καὶ τὸ καθιέρωσε σὰν θεσμὸ στὴν ὅλη τροπαιάτικη ζωὴ, χρέος μας εἶναι νὰ διαιωνίσουμε τοῦτο τὸ θεσμὸ μετὰ τὴ σταθερὴ πεποίθησι ὅτι προασπίζουμε καὶ προωθοῦμε συμφέροντα ἀληθινὰ καὶ γνήσια.

Μεγάλῃ σημασίᾳ ἀπέδωσε ὁ Σύλλογος στὴν σφυρηλάτησι τῶν σχέσεων του μετὰ τοὺς ἄλλους συντοπίτικους συλλόγους μετὰ δράσι στὸ χωρὶ τῆς Ἀθῆνας. Ἐγίνοντο ταχτικὲς ἐπαφές μαζί τους, ἀνταλλαγὴ πείρας καὶ ἀπόψεων, καθὼς καὶ ἀπὸ κοινῆς διοργάνωσι ἐκδηλώσεων.

Καρπὸς αὐτῆς τῆς συνεργασίας ἦταν καὶ ἡ διάλεξι, μετὰ ὁμιλητὴ τὸν κ. Γ. Βαλκανᾶ (καθηγητὴ τοῦ Πολυτεχνείου) καὶ μετὰ θέμα: «Σκέψεις γιὰ μιὰ ἐθνικὰ ὠφέλιμη μεθοδολογία περιφερειακῆς ἀνάπτυξης. Ἡ Ἀρκαδία σὰν πρόγραμμα καὶ σὰν προοπτικὴ».

Ἡ ἐκδήλωση σημείωσε σχετικὴ ἐπιτυχία ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς προσέλευσις κόσμου, ἐνῶ ὑπῆρξε ἀρκετὰ ἐποικοδομητικὴ τόσο ἡ διάλεξι, ὅσο καὶ ἡ συζήτησι ποὺ ἀκολούθησε.

Κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ χρόνου ποὺ πέρασε, τὸ Δ.Σ. διοργάνωσε καὶ πραγματοποίησε δυὸ συνεστιάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μιὰ ἐσημείωσε ἰδιαίτερη ἐπιτυχία. Ἡ πρώτη ἔγινε στὶς 12 Μάη στὸ κέντρο «Ἀγρίμια». Ἡ συρροὴ τοῦ κόσμου ὑπῆρξε ἱκανοποιητικὴ ἐνῶ τὸ ὅλο κλίμα ποὺ δημιουργήθηκε ἦταν τὸ γνωστὸ ἐκεῖνο εὐχάρι-

ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ ΕΝΑ ΧΩΡΙΟ

Γράφει ὁ ΔΗΜ. ΚΑΡΔΑΡΑΚΟΣ

Γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ μένει στὸ χωριό, στὸ κάθε χωριό, ὁ σύλλογος τῶν συμπατριωτῶν του στὴν Ἀθήνα, εἶναι κάτι ποὺ τὸν ἀπασχολεῖ κάπου - κάπου. Κρίνει τίς ἐκδηλώσεις του, τίς δραστηριότητές του, τίς θέσεις του, τὸν τρόπο ἐπικοινωνίας του μὲ τὴ γενέτειρα, τίς ὑπηρεσίες ποὺ προσφέρει στὸ τόπο ἀπὸ ὅπου προέρχεται.

Καλὰ κάνει αὐτὸς ποὺ μένει στὸ χωριό νὰ κρίνει ὅλα αὐτὰ καὶ νὰ νοιάζεται γιὰ τὸ τι κάνουν οἱ παντοῦ σκορπισμένοι συμπατριῶτες του γιὰ τὸ χωριό. Πρέπει βέβαια νὰ παραδεχτοῦμε ὅτι ὁ καθένας κρίνει τὰ πράγματα μὲ τὴ δική του ἀντίληψη, τὴν δική του φιλοσοφία, τὸ δικό του πιστεῦν ἀλλὰ καὶ νοστροπία. Μερικὲς φορές δὲν τὸ ικανοποιοῦν ὅσα κάνει ὁ σύλλογος γιὰ τὸ χωριό ἢ ὁ τρόπος ποὺ προσφέρει τίς ὑπηρεσίες του. Εἶναι πολὺ ἀνθρώπινο νὰ συμβαίνει κι αὐτὸ τὸ πράγμα.

Κάποτε ἐπηρεάζουν τὴν κρίση του ἀρνητικοὶ παράγοντες, ὅπως ἡ συμπάθεια ἢ ἀντιπάθεια γιὰ τὰ πρόσωπα ποὺ ἀπαρτίζουν τὰ διοικητικὰ συμβούλια οἱ προσωπικὲς διαφορὲς ποὺ ἀναπόφευκτα δημιουργοῦνται καμμιά φορά ἀνάμεσα στίς ἀνθρώπινες σχέσεις.

Υπάρχουν κι ἐκεῖνοι ποὺ καθόλου δὲν νοιάζονται γιὰ κάτι τέτοια. Τραβοῦν τὸ δρόμο τῆς ἀτομικῆς τους ζωῆς χωρὶς νὰ δίνουν σημασία στίς συλλογικὲς πρωτοβουλίες τῶν συμ-

πατριωτῶν τους. Οὔτε γιὰ καλὸ οὔτε γιὰ καλὸ τοὺς μέλει.

Αὐτοὶ ποὺ μένουν στὴν Ἀθήνα πάλι, βλέπουν τὰ πράγματα διαφορετικά. Βλέπουν τὸ σύλλογο σὰν θεσμὸ ποὺ διατηρεῖ μέσα στὴ λαοθάλασσα τῆς μεγαλούπολης τὸ κοινὸ παρελθὸν ὅλων τῶν συμπατριωτῶν. Ἐδῶ τὰ πράγματα παίρνουν μιὰ ἰδεαλιστικότερη χροιά. Ἡ νοσταλγία γιὰ τὴ μικρὴ πατρίδα, ἓνα κάποιο κοινὸ αἶσθημα ξενιτειᾶς ποὺ παλιότερα ἦταν πιὸ ἐντονο ἀφοῦ οἱ ταχύτητες τῶν συγκοινωνιακῶν μέσων δὲν μίκραιναν ὅσο σήμερα τὴν ἀπόσταση ἀπὸ τὸ χωριό, ἡ ἐπίγνωση τῆς κοινῆς καταγωγῆς, ἡ αἴσθησις ἐμπιστοσύνης στὸ συγχωριανό, τοὺς κάνουν νὰ θέλουν τὴν ἐπικοινωνία μὲ τὸν συμπατριῶτη τους. Παλιότερα πάθη ποὺ ἡ κοινοτικὴ ζωὴ στὸ χωριὸ δυστυχῶς δημιούργησε, ἐδῶ ἀρχίζουν νὰ ξεφτίζουν μπροστὰ σὲ κοινὰ συναισθήματα νοσταλγίας. Ἐτσι βλέπουμε ἀνθρώπους νὰ θυσιάζουν πολὺτιμο χρόνο, χρήματα ἀνάλογα μὲ τίς δυνάμεις τους ἢ καὶ ἀπὸ τὸ ὑστέρημά τους, γιὰ νὰ δυναμώσουν μιὰ συλλογικὴ προσπάθεια γιὰ ἐπικοινωνία, γιὰ νὰ προσφέρουν σὲ κάποιο ἔργο τοῦ χωριοῦ τους.

Βέβαια ὑπάρχουν καὶ ὧ ἀνθρωποι ποὺ λίγο τοὺς μέλει ἂν ὑπάρχουν ἢ δὲν ὑπάρχουν συμπατριῶτες τους, πολὺ λίγο τοὺς ἐνδιαφέρει γιὰ τὸ χωριὸ τους ἢ τουλάχιστο δὲν ἐξωτερικεύουν τὴν ἀγάπη τους γιὰ τὰ χώ-

ματα ποὺ τοὺς ἀνάθρεψαν καὶ δὲν συμμετέχουν σὲ ἐκδηλώσεις τῶν συγχωριανῶν τους γιὰ λόγους ποὺ αὐτοὶ γνωρίζουν...

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἔχουν γεννηθεῖ ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριὸ δυὸ κόσμοι ἐπιφανειακά διαφορετικοί. Ὁ ἓνας μένει ἐκεῖ ποὺ γεννήθηκε μὲ τὰ δικά του συναισθήματα καὶ προβλήματα. Ὁ ἄλλος ζεῖ μακριά, μὲ ἀκουμπισμένη ὅμως τὴν καρδιά στὸ χωριὸ ποὺ ἄφησε, μὲ διαφορετικὴ ψυχολογία ποὺ τὴ διαμορφώνει τὸ περιβάλλον ποὺ κατοικοῦν χωρὶς νὰ τὸ θέλουν. Πρέπει ὅμως νὰ κατανοήσῃ ὁ ἓνας τὸν ἄλλον γιὰ νὰ μὴν δημιουργοῦνται παρεξηγήσεις ἀνάμεσά τους. Μπορεῖ νὰ τὸ κάνει αὐτὸ γιατί στὸ βάθος κρύβονται κοινὰ στοιχεῖα καὶ στοὺς δυὸ αὐτοὺς κόσμους. Ἐτσι ποτὲ δὲν θὰ πρέπει νὰ θεωρήσῃ ὁ κάτοικος τοῦ χωριοῦ τὴν προσφορά τῶν ξενιτεμένων συμπατριωτῶν στὴ γενέτειρα σὰν ἐλεημοσύνη σ' αὐτοὺς ποὺ ἔμειναν ἀλλὰ σὰν χρέος στὸ τόπο ποὺ γεννήθηκαν καὶ ποὺ πρέπει νὰ κρατήσουν ζωντανό. Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ νοιώσῃ ὁ Ἀθηναῖος ποὺ κατεβαίνει στὸ χωριὸ του τὸ κακὸ ἐκεῖνο σύμπλεγμα ἀνωτερότητας, ποὺ μαζίζει μὲ τοῦ νεόπλουτου καὶ δηλητηριάζει τίς σχέσεις τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἐπαρχίας μὲ τοῦ ἀνθρώπου τῆς πόλης, γιατί στὴν οὐσία καὶ οἱ δυὸ ἔφαγαν μαζὶ κάποτε τὴν μπαμποῦλα καὶ σήμερα δὲν τὴν τρώει κανένας τους...

στο Τροπαιάτικο. Ἡ δεύτερη, ποὺ ἔγινε κατὰ μῆνα Δεκέμβρη στὸ κέντρο «Νέα Γαζία», ἦταν ἰδιαίτερα ἐπιτυχής.

Οὐσιαστικὴ δουλειὰ ἔγινε καὶ πρὸς τὴν πλευρὰ τῆς στοιχειοθέτησης τοῦ Μητρώου. Μέχρι στιγμῆς ἔχει καταρτισθεῖ κατάλογος ὅλων τῶν ὀνομάτων τῶν ἀπανταχοῦ εὐρισκομένων Τροπαιατῶν. Πολλῶν ἀπ' αὐτῶν ὑπάρχουν τὰ ἐπαγγέλματα καὶ τὰ τηλέφωνα, πολλῶν ὅμως δὲν ὑπάρχουν καὶ γιὰ τοῦτο κάνουμε ἐκκλήση σ' ὅλους τοὺς Τροπαιάτες νὰ ἀποστείλουν στὸ Σύλλογο τὰ διάφορα βοηθητικὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουν στὴν κατοχὴ τους. Ἐτσι πιστεύουμε ὅτι πολὺ γρήγορα θὰ ὀδηγηθοῦμε στὴν ἐκδοσὴ τοῦ χρήσιμου Μητρώου.

Τέλη Δεκέμβρη ὁ Σύλλογος ἐξέδωσε ἡμερολόγιο τοῦ '79 μὲ φωτογραφία τοῦ χωριοῦ μας καὶ ποὺ σὲ μεγάλο βαθμὸ ἔχει διανεμηθεῖ

στοὺς συγχωριανούς μας.

Τελευταῖο ἀλλ' ἀξιοσημείωτο, εἶναι ἡ μετατροπὴ τῆς βιβλιοθήκης σὲ δανειστικὴ. Νομίζουμε ὅτι ἦταν μιὰ ἀπαραίτητη ἐνέργεια, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ καταστοῦν εὐρύτερα γνωστὰ τὰ βιβλία τοῦ Συλλόγου.

Στὴ θάση ὅλων τῶν παραπάνω, ἐχτιμᾶμε ὅτι ἡ συνολικὴ δραστηριότητα τοῦ Δ.Σ. ὑπῆρξε θετικὴ.

Βέβαια, οἱ ἀδυναμίες στὴν δουλιὰ μας ἦταν ἐμφανεῖς, ὀφειλόμενες κύρια, ὅπως εἶπαμε, σὲ ὑποκειμενικὲς καὶ ἀντικειμενικὲς ἀδυναμίες. Χωρὶς ἀμφιβολία ὅμως, τὰ ἐπιτεύγματα ἦταν ἀξιόλογα καὶ ὄχι εὐκαταφρόνητα, στὴν σωστὴ ἐχτίμησι τῶν ὁποίων στηρίζεται ὁ παραπέρα σωστός προγραμματισμὸς τῶν μελλοντικῶν σχεδίων.

Τὸ Δ. Σ.

ΠΟΛΕΜΟΣ Ή ΕΙΡΗΝΗ:

Ἀναντίρρητα τὸ φλέγον καὶ περισσότερο ἀγωνιῶδες ζήτημα τοῦ σημερινοῦ ἀτομικοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ διερώτημα, ποῦ συμπυκνώνει ἡ προμετωπίδα τοῦ σημειώματος τούτου.

Ἕνα πρωταρχικὸ δίλημμα ποῦ ἐπηρεάζει καὶ ποῦ μέλει νὰ ἐπηρεάσει τίς δομές καὶ ἐπιδομές τῶν σημερινῶν καὶ μελλοντικῶν γενιῶν. Μία κατάσταση, ποῦ ἡ σχέση της μετὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἀνθρώπου, δημιουργεῖ ἰδιότυπους ἐπηρεασμοὺς μὴ γνώριμους στίς περασμένες κοινωνίες.

Ἀλλὰ ἡ σημαντικότητα καὶ βαρύτητα τῶν ἐπηρεϊῶν τοῦ ἐναγώνιου καὶ σκοτεινοῦ τούτου συννέφου δὲν βρίσκεται μόνο στὴ σχέση του μετὴν ἴδια τὴν ὑπαρξὴ τοῦ ὄντος, ἀλλὰ καὶ στὴν παγκοσμιότητά του.

Εἶναι Ἕνα πρόβλημα ποῦ ἔχει ξεφύγει ἀπὸ τὰ ἐθνικὰ πλαίσια, ἔχει περιβληθεῖ τὰ παγκόσμια, ἔχει καταστῆ σ υ σ τ η μ ι κ ὸ, ὅπως συνηθίζουμε νὰ λέμε.

Σὲ καμμιά περίπτωσι, ὅμως δὲν πρέπει νὰ θεωρήσουμε τὴν ἀποβολὴ τῶν ἐθνικῶν ἐνδυμάτων καὶ σὰν ἀποβολὴ τῶν ταξικῶν.

Εἶναι ἰδιαίτερα συνδεδεμένο τὸ θέμα μας μετὴν τὴν ὑπάρχουσες ταξικὲς σχέσεις καὶ τὴν πάλη τῶν δυὸ συστημάτων: τοῦ θνήσκοντος καὶ τοῦ ἀνερχομένου.

Ἡ δυναμικὴ τῆς ζωῆς, ἡ ἀνάπτυξη καὶ διαμόρφωση τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων καὶ σχέσεων, ἡ διαπάλη τῶν δύο συστημάτων καθὼς καὶ οἱ ἐπιστημοτεχνολογικὲς πρόοδοι κατ' ἐξοχὴν ὑλοποιούμενες καὶ συνδεδεμένες σὲ τούτῃ τῇ φάσει μετὴν παραγωγὴ καὶ ἰδιαίτερα μετὴν πολεμικὴ (παραγωγὴ), ἀνεβίβασαν τὸ παραπάνω θέμα σὲ πρῶτιστο γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα.

Πιστεύω, ὅτι θὰ ἦταν πολὺ καλὸ καὶ γόνιμο νὰ ἐξετάσουμε ἀναδρομικὰ τίς ἀπόψεις, ποῦ κυριάρχησαν

στὸν χῶρο τῆς Μαρξιστικῆς πολιτικῆς φιλολογίας κατὰ τὴν διάρκειά τῶν τελευταίων δεκαετηρίδων τοῦ 19ου ἕως τὰ μισὰ τοῦ 20οῦ αἰῶνα γιὰ τὸ πρῶτο σκέλος τοῦ διαζευκτικῆς τιθεμένου ἐρωτήματός μας σ' ἀντιπαραβολὴ μετὰ τὰ σημερινὰ δοσιμένα καὶ τίς ἀντιστοιχοῦντες σ' αὐτὰ σημερινὲς ἀντι-δογματικὲς θέσεις πολιτικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν, ποῦ διατείνονται ὅτι ἀποτελοῦν δημιουργικὴ συγχρονισμένη συνέχεια τῶν λεγομένων κλασσικῶν προκατόχων τους.

Τὸ πρόβλημα εἶναι: θὰ δοῦμε τὸν πόλεμο καὶ τὴν εἰρήνην σὰν τίς δυὸ ἀντίθετες πλευρὲς τοῦ ἴδιου νοήματος, τὸ ζεῦγμα τῶν ὁποίων εἶναι ἀρρηκτο καὶ ἐπίσης μετὰ τὸ ἐπιπλέον στοιχεῖο τῆς ἀλληλοδιαδοχῆς τους ἢ τὴν παραπάνω θέσιν θὰ τὴν ἀρχαιοθετήσουμε μουσειακὰ κάνοντας τὴν παραδοχὴ, ὅτι ξεπεράστηκε ἀπὸ τὴν ζέουσα πραγματικότητα, ὅτι κάπου τὸ ζεῦγμα ἔσπασε, ὅτι τέλος, ἡ ἀντικειμενικότητα, ἡ νομοτελειακὴ ἐπέλευσις τῆς ἀλληλοδιαδοχῆς τους δὲν ὑφίσταται, ὅποτε ἡ κατάσταση θὰ εὐθετηθεῖ ἀπὸ τὴν δυναμικὴ τῶν ὑποκειμενικῶν ἀπόψεων τῶν διίσταμένων μερῶν.

Χρειάζεται μήπως νὰ πιστεύουμε στὴν ἐν εἴδει λαϊκῆς πρόληψης κρατούσα ἀποψη, ὅτι «κάθε γενιὰ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἔχει τὸν δικὸν της πόλεμο», φορεῖς τῆς ὁποίας γίνονται σήμερα ὅχι μόνο οἱ ἀντιδραστικοὶ καπιταλιστὲς χρυσοκάνθαροι ἀλλὰ καὶ οἱ ἀσιάτες συνοδοιπόροι τους καλυμμένοι ἀκάλυπτοι ἀπὸ τὴν διάτρητη καὶ ἐπαίσχυνη ταυτόχρονα σοσιαλιστικὴ προσωπίδα ἢ ν' ἀναθεωρήσουμε θέσεις ἀκόμα καὶ τῶν κλασσικῶν στὴ θάσιν καὶ τῶν δικῶν τους ἐχτιμήσεων, ἀλλὰ καὶ δικῶν μας συνεχιμήσεων, ἀπορρεουσῶν ἀπὸ τίς ποιοτικὰ καινούργιες καταστάσεις;

Μήπως μετὰ τὸν ἐνστερνισμό τῆς

μῆς ἢ τῆς ἄλλης ἀποφῆς γινόμεσθε ἀντίστοιχα πολειοχαρεῖς καὶ σοσιαλ-σωβινιστὲς ἀδελφεῖς ἢ συνειδητοὶ εἰρηνοκάπηλοι προσφέροντας νερὸ στὸ μύλο τῆς ἀντίδρασης;

Ἄς τὰ πάρουμε ὅμως τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἄς δάλουμε κάποια σειρά, ἄς θέσουμε ὀρισμένα ἐρωτήματα:

«Τί εἶναι πόλεμος;», «Ποιὲς οἱ αἰτίες του;», «Ὑφίσταται ἡ κοινωνικὴ θάσιν ἐκείνη, ποῦ τὸν ἐκτρέφει ἢ ἐξέλειπε ἀνεπιστρεπτὶ καὶ ἂν ὅχι γιὰ τί μπορούμε σήμερα νὰ μιλάμε γιὰ ἀποφυγὴ τοῦ παγκόσμιου πυρηνικοῦ ὀλοκαυτώματος;», «Εἶναι τὸ παραπάνω ταξικὰ θαλμένο ἢ εἶναι εἰρηνομὸς χυδαῖος μορφῆς καὶ τί σχέση τέλος ἔχουν ὅλα αὐτὰ μετὰ τὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ὕφεση;»

Θὰ προσπαθήσουμε νὰ δόσουμε τίς κατὰ τὴ γνώμη μας σωστὲς ἀπαντήσεις στὸν κυκλῶνα αὐτὸ τῶν ἐναγώνιων ἐρωτηματικῶν, ὅχι μετὰ σκοπὸ νὰ φωτίσουμε ἐμεῖς τὸ καυτὸ τοῦτο θέμα (μακριὰ ἀπὸ μᾶς οἱ ἐγωτίστικες ἀπαιτήσεις), ἀλλὰ μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ τὸ θέμα εἶναι κυριολεκτικὰ «ζωτικὸ» σὲ φλογίζει καὶ σὲ κεντρίζει σχεδὸν ἐνστικτωτικά. Ἀκόμα ἐλπίζουμε ὅτι θ' ἀποτελέσει τὴν θάσιν γιὰ Ἕναν δημιουργικὸ καὶ πολιτισμένο διάλογο μέσα ἀπὸ τὸ περιοδικὸν μας, οὕτως ὥστε οἱ διασταυρωνόμενες φωτεινὲς (ἄσχετα ἀπὸ τὴν φωτεινότητα) δέσιμες δημιουργήσουν τὴν ποθητὴν ἐστία φωτός, ποῦ θὰ μᾶς ὑποδείξει προσεγγιστικὰ τὴν χρυσή τομὴ τοῦ θέματος.

Λοιπόν, ὁ πόλεμος στὴ θάσιν του ἔχει ταξικὸ χαρακτήρα, διεξάγεται ἀπὸ δοσιμένες ταξικὲς δυνάμεις καὶ πάντοτε ἐντασσόταν στὰ ὅλα πλαίσια τῆς ταξικῆς πάλης.

Τὰ αἷτια τοῦ πολέμου καὶ τῆς συνακόλουθης ἐπισώρευσης δεινῶν στὴν ἀνθρωπότητα δὲν εἶναι οὔτε ὁ Ἄρης, οὔτε ἡ Ἐγνώ, οὔτε ὁ μυστικιστικὸς ἰδεαλιστικὸς διαχωρισμὸς τῶν ἀνθρώπων σὲ «καλοὺς» καὶ σὲ «κακοὺς». Ἡ βαθύτερη οὐσία καὶ κατανόηση τῶν αἰτίων τοῦ πολέμου βρίσκονται στὴν διαίρεσις τῆς κοινωνίας σὲ τάξεις.

Ὁ σπουδαῖος στρατιωτικὸς συγγραφέας Κλαούζεβιτς ἔλεγε: «Ὁ πόλεμος εἶναι ἡ προέχτασις τῆς πολιτικῆς μετὰ μιὰ ἄλλη μορφὴ».

Καὶ μέχρι πρότινος ἡ ὑπάρχουσα ἐπὶ τοῦ ὅλου θέματος φιλολογία δὲν εἶχε σοβαρὲς ἀντιρρήσεις, κι ἂν ὑπῆρχαν, τότε, ποῦ ὑπῆρχαν ἦταν

ἄκαιρες καὶ τὸ λιγότερο προέρχονταν ἀπὸ ἀνθρώπους ἀσώδους καὶ ἄδαις περὶ τὴν πολιτική.

Κι ὁ ἐπιφανὴς Μαρξιστὴς Λένιν σὲ σειρά ἔργων του φαίνεται νὰ συμφωνεῖ μὲ τὰ παραπάνω.

Γράφει:

«Οἱ Μαρξιστὲς θεωροῦσαν πάντα καὶ δικαίως τὴν διατύπωση αὐτὴν σὰν τὴ θεωρητικὴ βάση τῆς ἀποφῆς τους γιὰ τὴ σημασία κάθε πολέμου. Ἀκριβῶς δὲ ἀπὸ τὴν ἀποφῆ αὐτὴ οἱ Μάρξ καὶ Ἐνγκελς ἐξέταζαν πάντα τοὺς διαφοροὺς πολέμους» [«σοσιαλιστικὲς ἀρχὲς καὶ ὁ πόλεμος»].

Καὶ στὸ κλασσικὸ του ἔργο: «ὁ ἱμπεριαλισμὸς ἀνώτατο στάδιο τοῦ καπιταλισμοῦ» μᾶς λέει:

«... στὸ ἔδαφος τοῦ καπιταλισμοῦ ποῖο ἄλλο μέσο μπορεῖ νὰ ὑπάρχει, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν πόλεμο γιὰ τὴν ἐξάλειψη τῆς ἀναντιστοιχίας ἀνάμεσα στὴν ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων καὶ τὴ συσσώρευση τοῦ κεφαλαίου, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, καὶ στὸ μοίρασμα τῶν ἀποικιῶν καὶ τῶν «σφαιρῶν ἐπιρροῆς» γιὰ τὸ χρηματιστικὸ κεφάλαιο ἀπὸ τὴν ἄλλη;»

Καὶ παρὰ τὰ:

«... Καὶ τ' ἀποτελέσματα δείχνουν ὅτι πάνω σὲ μιὰ τέτλια οἰκονομικὴ βάση, ὅσο ὑπάρχει ἀτομικὴ ἰδιοκτησία στὰ μέσα παραγωγῆς, εἶναι ἀναπόφευκτοί οἱ ἱμπεριαλιστικοὶ πόλεμοι».

Βλέπουμε λοιπόν, ὅτι στὴ βάση τῶν ἱμπεριαλιστικῶν ἀντιθέσεων, ποὺ ξεπηγάζουν κύρια ἀπὸ τὴν ἀνισομερεια στὴν ἀνάπτυξη τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν καὶ τῆς περιοριστικότητος (σὲ σχέση μὲ σήμερα) τῶν ἀποτελεσμάτων ἐνὸς παγκόσμιου πολέμου, δομεῖται μιὰ θεωρία, ποὺ προδικάζει καὶ προεξοφλεῖ τὸ ἀναπόφευκτο τῶν ἱμπεριαλιστικῶν πολέμων.

Ἄν εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὅλοι οἱ μεταναπολεόντιοι πόλεμοι ὑπῆρχαν παγκόσμιοι, καθὼς ἔλεγε προφητικὰ ὁ Ἐνγκελς βλέποντας τὸν καπιταλισμὸ νὰ βρίσκεται στὸ κατώφλι τῆς μονοπωλιακῆς τοῦ ἀνάπτυξης, ἄλλο τόσο εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ μέχρι σήμερα δύο δημιουργηθέντες παγκόσμιοι πόλεμοι, προώθησαν τὴν παγκόσμια ἐπανάσταση. Ἀπὸ τὴν τέφρα τοῦ Α' γεννήθηκε τὸ πρῶτο σοσιαλιστικὸ κράτος, ἐνῶ ἀπὸ τὶς βιβλικὲς καταστροφὲς τοῦ Β' τὸ τεράστιο σοσιαλιστικὸ στρατόπεδο.

Ἀπὸ τὰ παραπάνω φυσικὰ δὲν πρέπει νὰ θγάσουμε τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ Λένιν ἦταν ὑποστηρικτὴς τοῦ δόγματος: «πόλεμος = μαμμὴ τῆς ἐπανάστασης» ὅπως πολλοὶ γύρω στὰ 1918 ὑπεστήριζαν.

Ἡ προώθηση σ' ἐκείνη τὴν ἐποχὴ τῆς προλεταριακῆς ἐπανάστασης τεχνητὰ ἀποτελοῦσε δυναμιτισμὸ τῶν θεμελίων τοῦ πρῶτου σοσιαλιστικοῦ, κράτους γι' αὐτὸ καὶ ὁρῆκε σὰν κύριο ἀντίπαλό της τὴν σοφία καὶ σύνεση τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ προλεταριακοῦ καθεστώτος τῆς Σ.Ε.

Ἀντίθετα διακήρυξε τὴν πολιτικὴ τῆς εἰρηνικῆς συνύπαρξης χωρῶν μὲ διαφορετικὸ κοινωνικοοικονομικὸ καθεστῶς, θεωρία, ποὺ ἐμπλούτισαν καὶ ἐπεξεργάσθησαν παραπέρα, οἱ μεταγενέστεροι μαρξιστὲς θεωρητικοί.

Ἐνα σημεῖο στὸ ὁποῖο πρέπει νὰ σταθοῦμε καὶ τὸ ὁποῖο οἱ καλοθελητὲς τοῦ πολέμου συστηματικὰ ἀποκρύπτουν εἶναι ὁ ὑπογραμμισμὸς τοῦ Λένιν σὲ δύο διατάξεις τοῦ σχεδίου δῆλωσης τῆς Σοβιετικῆς ἀντιπροσωπείας στὸ συνέδριο τῆς Γένουας τὸ 1922:

α) Πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθεῖ ἀπόλυτα ἡ ἰδέα σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία «ἡ ἱστορικὴ μας ἀντίληψη» θὰ προϋπέθετε, «ἀναγκαστικὰ τὸ ἀναπόφευκτο καινούριων παγκοσμίων πολέμων» καὶ

β) Ἄν καὶ οἱ κομμουνιστὲς δὲν συμμερίζονται τὶς πασιφιστικὲς ἀντιλήψεις θεωροῦν σὰν «ἀπόλυτο καθήκον τους νὰ ὑποστηρίξουν μ' ὅλα τὰ μέσα κάθε προσπάθεια ποὺ ἀποσκοπεῖ στὸ νὰ ἐπιλύονται εἰρηνικὰ τὰ ἐπίδικα προβλήματα».

Τὰ ὅλα πλαίσια στὰ ὁποῖα ἔζησε ὁ Λένιν δὲν τοῦ ἐπέτρεπαν νὰ δεῖ περισσότερο σωστά. Καὶ μὲ μεγαλύτερη εὐφροσύνη καὶ διαύγεια τὸ κολλοσιαῖο τοῦτο δῶμα, πάντως, οἱ ὑπογραμμισμοὶ του δείχνουν ὅτι ἡ ἰδιοφυΐα του ὑπερκέρασε τὰ στενὰ πλαίσια τῆς ἐποχῆς του.

Στὴ συνέχεια οἱ ἐπερχόμενες ἀλλαγὲς τόσο στὸν κοινωνικοοικονομικὸ καὶ πολιτικὸ τομέα ὅσο καὶ στὸν στρατιωτικὸ καὶ ἐπιστημονικὸ μᾶς ἀνάγκασαν ν' ἀναθεωρήσουμε κατὰ κάποιον τρόπο τὴν ἀποφῆ γιὰ τὴν ἀτεγκτὴ νομοτελειακὴ χιονοστιβάδα τῶν παγκόσμιων πολέμων καὶ νὰ τὴν ἐξαρτήσουμε περισσότερο ἀπὸ ὑποκειμενικοὺς καὶ ὄχι ἀντικειμενικοὺς παράγοντες.

Καὶ οἱ ἀλλαγὲς αὐτές, ἐντοπίζονται κύρια σὲ δύο σημεία: 1ο) Ἡ δυναμικὴ τῆς ἐξέλιξης διαμόρφωσε τὸ παγκόσμιο σοσιαλιστικὸ σύστημα, ποὺ ὅλο καὶ καταχτᾷ καινούργιους δρόμους συρρικνώνοντας ἀντίστοιχα τὸ καπιταλιστικὸ καὶ

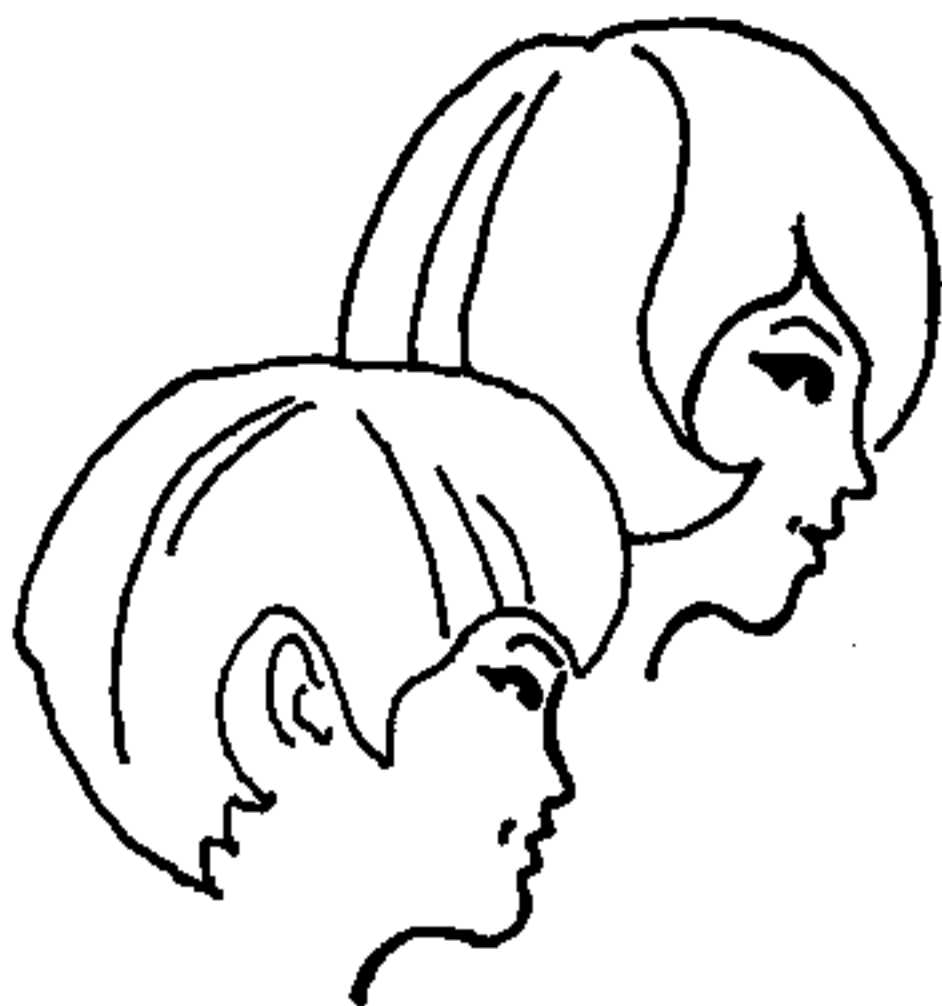
2ο) Ἡ τεράστια ἀνάπτυξη τῶν ἐπιστημῶν ποὺ δημιούργησε ἀπὸ τὴ μιὰ νέους ὁρίζοντες γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἀπελευθέρωσε τεράστιες δυνάμεις, ποὺ σὲ περίπτωση χρησιμοποίησής τους ἐνάντια στὸν ἄνθρωπο ἡ ὀλοκληρωτικὴ ἐξόντωση τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι ζήτημα κουμπιῶν.

Κι αὐτὸ δὲν εἶναι ὑπερβολή, ἂν λάβει κανένας ὑπ' ὄψιν του, ὅτι κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς ὑπερδυνάμεις μπορεῖ νὰ καταστρέφει ἀπὸ δέκα φορές τὸν κόσμον. Κι αὐτὰ γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ κατανοήσουμε τὴν κραυγαλέα ἀνοησία τῶν κερδοσκόπων πρῶτα τῆς Οὐάσιγκτων καὶ τοῦ μικροαστοῦ ἐθνικιστῆ Κινεζοκεντριστῆ Ἀσιάτη, ποὺ γνωμιάτευε κάποτε, ὅτι «ἡ καταστροφὴ καὶ ἀπώλεια τῶν δύο δισεκατομμυρίων ἐννεακοσίων ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων» — κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς του — «σ' ἐπικείμενο πυρηνικὸ ὀλοκαύτωμα, θὰ δημιουργοῦσε τὶς προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἀλματικὴ πρόοδο τοῦ ὑπολοίπου 1) 3 τῆς ἀνθρωπότητος».

Ἀπὸ τὰ παραπάνω — νομίζω — ὅτι γίνεται σαφὲς σὲ ποιά κατάσταση βρίσκεται ὁ πλανήτης γῆ καὶ τί ἐπιταχτικὸ εἶναι τὸ καθήκον ὅλων τῶν ἀνθρώπων γιὰ τὴν ἀπόκρουση τῆς ὀλοκληρωτικῆς καταστροφῆς.

Πρέπει λοιπόν, ὄχι νὰ μείνουμε στὰ εὐχολόγια, στίς σπουδὲς τῶ ἀγνώστῳ Θεῷ, ἀλλὰ νὰ παλαίψουμε γιὰ τὸ στέριωμα τῆς ὕψους καὶ τῆς εἰρηνικῆς συνύπαρξης, ἐνάντια τόσο σ' αὐτοὺς ποὺ ὑπακούοντες στοὺς αὐταρχικοὺς κερδαλέους νόμους τῆς καπιταλιστικῆς διαχείρησης προωθοῦν ὑποδόρια τὰ ὑπονομευτικὰ τους μέσα (βόμβα νετρόνιου, τεχνητὲς κρίσεις κλπ.) ὅσο καὶ σ' ἐκείνους, ποὺ στὸ ὄνομα δῆθεν τῆς ἐπανάστασης ἐξακοντίζουν ἡχηρὲς ὑπερεπαναστατικὲς λέξεις ἐνῶ κάτωθιν τους ὑποκρύπτεται ὁ φιλισταϊσμὸς καὶ ἡ προδοσία.

ΘΑΝΑΣΗΣ Κ. ΚΑΤΣΙΚΕΡΟΣ

Η ΓΩΝΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Προβλήματα και στόχοι της εργαζόμενης Νεολαίας μας

Ο μεγάλος στόχος της αντίδρασης είναι να κάμψει το αγωνιστικό φρόνημα της νεολαίας μας και να τη μπάσει στο διεφθαρμένο τρόπο ζωής. Προς αυτή τη κατεύθυνση στρέφονται τα καθημερινά μέτρα που παίρνει η εργοδοσία και η κυβέρνηση. Η νεολαία όμως και ιδιαίτερα η εργαζόμενη νεολαία απορρίπτει και αντιπαλεύει αυτές τις επιδιώξεις. Η ζωή μας διδάσκει πως ο μόνος τρόπος για κατάκτηση μιας καλύτερης ζωής, απαλλαγμένης από την εκμετάλλευση και την καταπίεση είναι ο οργανωμένος αγώνας στα σωματεία, πολιτιστικούς μορφωτικούς συλλόγους κλπ.

Είναι τεράστιος ο ρόλος της νεολαίας στην ανάπτυξη και προώθηση του συνδικαλιστικού μας κινήματος. Ύστερα από μεγάλες κινητοποιήσεις και θυσίες της νεολαίας τα τελευταία χρόνια, είμαστε περήφανοι που καταφέραμε ένα σημαντικό κομμάτι της νεολαίας να συμμετέχει δραστήρια στις κινητοποιήσεις της εργατικής τάξης και των άλλων μαζικών φορέων κλπ. για καλύτερες μέρες στο τόπο μας για μας και τις οικογένειές μας, και να κατέχεται σε ένα μεγάλο βαθμό από προοδευτικές ιδέες. Αυτό το κομμάτι της νεολαίας έχει κατανοήσει το ρόλο της οργανωμένης πάλης των εργαζομένων μέσα από τα σωματεία, κέντρα αντίστασης των εργαζομένων ενάντια στην εκμετάλλευση, και τον αποπροσανατολισμό που σπέρνουν η εργοδοσία και τα όργανά της.

Η νεολαία έχει καταλάβει σήμε-

ρα πως το κράτος με τα μέσα που διαθέτει προσπαθεί να στρέψει τους νέους μακριά από τις προοδευτικές ιδέες και να τους ρίξει στα κανάλια του αμερικάνικου τρόπου ζωής, στα πορνό και στη διαφθορά. Οι νέοι που από τη φύση τους είναι ευαίσθητοι, μπροστά στο αντίκρουσμα της εκμετάλλευσης και της αδικίας κάνουν ότι μπορούν για να θάλλουν φρένο στο ήθικο κατρακύλισμα, παλεύοντας μέσα από τα σωματεία και τις άλλες νεολαιϊστικές οργανώσεις. Το κράτος, από την πλευρά του, κάνει επίσης ότι μπορεί για να σταματήσει την όλο και πιο μαζική συμμετοχή της νεολαίας στους αγώνες του λαού μας. Και αυτό γιατί στο πρόσωπο της νεολαίας βλέπει τους έχθρους της διαφθοράς, του ήθικου ξεπεσμού και της υποτέλειας.

Ψηφίζουν νόμους τέτοιους για να μπορέσουν να κρατήσουν μακριά από την οργανωμένη πάλη, για τη λύση των προβλημάτων τους (δπως δ 330) 76, 509) 78, δ 815) 79 που κύρια έπληξε τους νέους εργαζομένους, ενώ ταυτόχρονα στους τόπους δουλειάς αντιμετωπίζουν την άγρια εκμετάλλευση, και ειδικότερα οι νέες εργαζόμενες κοπέλλες.

Σήμερα οι δυνατότητες για μια καλύτερη ζωή από κάθε άποψη είναι πιο μεγάλες. Και όμως μαζί με τον Ελληνικό λαό η νεολαία της πατρίδας μας βλέπει την κατάστασή της να γίνεται όλο και πιο δύσκολη. Νοιώθει με τη δική της πείρα μέσα στη ζωή όλα τα προβλήματα της στη δουλειά, στη μόρφωση τη ψυχαγωγία

και τον αθλητισμό να δξύνονται και να γίνονται πιο περίπλοκα.

Άβεβαιότητα και άγχος σημαδεύουν τα προβλήματα τους στη ζωή των νέων της πατρίδας μας. Οι εργαζόμενοι νεολαίοι γίνονται αντικείμενο υπερεκμετάλλευσης. Διατηρείται η άνιση αμοιβή μεγαλώνει η ανεργία και υποαπασχόληση στις γραμμές της. Νέα εμπόδια δρθώνονται στην επαγγελματική της ειδίκευση και αποκατάσταση. Η χειροτέρευση των άτυχημάτων, ο υπερβολικός χρόνος εργασίας ή έλλειψη ουσιαστικής κοινωνικής ασφάλισης και δυνατοτήτων για μόρφωση, ψυχαγωγία και άθληση χαρακτηρίζουν τη ζωή μας.

Η σπουδάζουσα γενιά στερείται ουσιαστική και δημοκρατική μόρφωση. Όλο το εκπαιδευτικό σύστημα μαστίζεται από ανεπάρκεια στην υλικότεχνική υποδομή του.

Τα σχολικά κτίρια λίγα και σε κακή κατάσταση, λείπουν τα εποπτικά μέσα, τα εργαστήρια τα όργανα διδασκαλίας και πολλές φορές τα βιβλία. Δεν υπάρχει το απαραίτητο διδακτικό προσωπικό. Οι δεσμοί και γενικότερα η όλη δομή της εκπαίδευσης είναι αυταρχική και αναχρονιστική. Η διοίκηση και οι αποφάσεις στέκουν μακριά από φοιτητές, μαθητές, σπουδαστές και διδακτικό προσωπικό.

Κυριαρχούν οι απαρχαιωμένες μέθοδοι διδασκαλίας και εξετάσεων. Καμιά διευκόλυνση και ένισχυση δεν παρέχεται στους εργαζομένους σπουδαστές στους νέους που κατά-
(Συνέχεια στη σελ. 32)

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

ΤΑ ΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ

Κοινωνιολόγοι, ψυχολόγοι, φιλόσοφοι και σωρεία άλλων ειδικών και άρμοδίων επιστημαίνων τα συμπτώματα, τα αίτια (και τις εξηγήσεις αυτών) και τα αποτελέσματα μιας τραγικής εικόνας της σημερινής ανθρώπινης κοινωνίας.

Κι' ένας άπλος άνθρωπος όμως, με κίνητρο έναν ύγινη προβληματισμό που να πηγάζει από τις συνθήκες της ίδιας της ζωής του και να κατευθύνεται από το πλάνο (δυστυχώς ή ευτυχώς;) υλικό που φθάνει μπροστά από τα αισθητήριά του από τα άφθονα κανάλια των παντοειδών μέσων μαζικής (και μεμονωμένης) ενημέρωσης, μπορεί να διασθανθεί και κατόπιν να συνειδητοποιήσει την τραγικότητα αυτού του φαινομένου.

Συνήθως καταφεύγουμε σε γενικούς αφορισμούς και περιαιτολογούμε μέσα σ' έναν κυκλώνα αοριστολογίας προσπαθώντας να έντοπίσουμε την πηγή του κακού και τις έφικτες θεραπείες του. Οί διανοούμενοι εξ άλλου επινοούν κοσμοθεωρίες, οί πολιτικοί οργανώνουν προγράμματα πρακτικών μέτρων κι' έχουμε έτσι πρακτικά και θεωρητικά μία κολοσιαία σύγκρουση κι' ένα άσταμάτητο φουρτούνισμα όλης της επίγειας ανθρωποθάλασσας.

Είναι φανερό ότι ο πρωτόανθρωπος, αργότερα ο προϊστορικός και ο ιστορικός άνθρωπος δεν αντιμετώπιζε τις συνέπειες και τό βάρος τέτοιων διωμάτων. Χωρίς να υπονοούμε, ότι ο πρωτογονισμός ήταν ένα περίβλημα ασφαλείας δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε ότι ο πολιτισμός κατάντησε να φαίνεται εφιάλτης. Κι αν ακόμα τώρα απλώς φαίνεται ίσως αύριο και να γίνει. «ΙΣΩΣ», «Ε-ΑΝ» και «ΕΦ' ΟΣΟΝ» κλπ., κλπ.

Η φύση περικλείει μέσα της άστειρευτες πηγές ενέργειας κι' ο άνθρωπος σ'όν τ'ό χρόν' τις αποδεσμεύ-

ει και ελευθερώνει δυνάμεις και δυνατότητες προσπαθώντας να έπωφεληθεί απ' αυτές να βελτιώσει την ζωή του, να μεγαλώσει τις διαστάσεις του ίδιου του έαυτού του, να νιώσει ισχυρός, να γίνει... κλπ., κλπ.

Οί δυνάμεις ασκούνται και δρουν κατευθυνόμενες (εάν αυτό είναι έφικτό) από τον ίδιο τον άνθρωπο, και άλλοτε είναι δημιουργικές, πράγμα που εκφράζει τις δημιουργικές ή καταστροφικές διαθέσεις και προθέσεις όσων τις κατέχουν και τις κατευθύνουν. Θάπρεπε λοιπόν να περιμένει κανείς μία επιλογή των δυνάμεων με αποκλειστική προτίμηση προς τις άμεσα (ή έμμεσα) δημιουργικές δυνάμεις. Δηλαδή δυνάμεις χρήσιμες στην συντριπτική πλειοψηφία του έπ'γειου πληθυσμού. "Αν όμως τα κέντρα επιλογής έχουν ειδικότερες επιδιώξεις, αρχίζει ή εμφάνιση καταπιεστικών (με συνοδεία καταστροφικών) δράσεων των δυνάμεων.

Σε άδρες γραμμές, ή περιγραφή μιας τέτοιας κατάστασης έχει ως εξής:

Διάφορες μερίδες του γήινου πληθυσμού σε κάποια δεδομένη στιγμή του παρελθόντος βρέθηκαν κυρίαρχοι των δυνάμεων που μπορούσε να έχει και έλέγχει εκείνη την στιγμή ο άνθρωπος. Για λόγους που αναφέρονται στην δομή του ανθρώπινου χαρακτήρα και στις πιθανότητες διαστροφής του από τα άχαλίνωτα ένστικτά του (οί πραγματικοί άνθρωποι προσπαθούν και τελικά δαμάζουν κατά τό πλείστον αυτά τα ένστικτα) μετασχημάτισαν τη δύναμή τους σε βία και καταπίεση προς τις υπόλοιπες (πολυπληθέστερες και δγκυδέστερες) μερίδες, επιθυμώντας να τις απομονώσουν από τό σύνολο των υλικών αγαθών και ιδιαίτερα από τα αξιολογώτερα μεταξύ αυτών. Είχαν έτσι εξασφαλίσει την θεραπεία των

θεριεμένων τους εϋδαιμονικών όρέξεων, παραχωρώντας την στέρηση και την άθλιότητα στους υπόλοιπους. Και κάτι παραπάνου: Προχωρούσαν στον κατεξυτελεισμό της παραμικρότερης έννοιας ανθρώπινης αξιοπρέπειας ή κανοποιώντας τις διάφορες διαστροφές τους.

Σατανικοί μηχανισμοί (που και σήμερα υπάρχουν και δρουν σε πολλά σημεία του πλανήτη) και σατανικά σχέδια που όμως σκοντάφτουν σε μία λεπτομέρεια: "Όσα άπαλαμβάνουν οί λίγοι με την δση βία τους πηγάζουν από τους πολλούς και άπορρέουν από τις δημιουργικές τους δυνάμεις και δυνατότητες. Οί κατακερματισμένες αυτές δυνάμεις βρίσκουν όλο και εϋνοϊκότερες συνθήκες όλο και συνολικώτερης αντίδρασης. Συνθήκες που αναπόφευκτα (μοιραία ίσως) καλλιεργούν οί ίδιοι οί σημερινοί κυρίαρχοι και ρυθμιστές της καταστάσεως. Η υπόθεση θυμίζει την ιστορία αυτού που αυτοπαγιδεύεται στις παγίδες που για άλλους προόριζε.

Τό πόσο γρήγορα και τό πόσο επώδυνα γι' αυτούς θα φθάση ή ώρα της αποφασιστικής σύγκρουσης της βίας τους με την καθολική αντίδραση θα εξαρτηθεί από πολλούς παράγοντες. Κυρίως όμως θα εξαρτηθεί από την αντίληψη που θα μπορέσουν (θελητά ή άθελητα) να σχηματίσουν για τα ΟΡΙΑ μέσα στα όποια μπορούν να έλίσσονται με τις διάφορες δόσεις αυθαιρεσίας και άσυδοσίας που άρέσκονται να μετέρχονται. Δέν χρειάζονται κοσμοθεωρίες και άλλες μεγαλοστομίες για να τους διδάξουν την ρύθμιση της συμπεριφοράς τους. Τά ίδια τά γεγονότα μιλάνε κραυγαλέα. Τά μηνύματα φθάνουν απ' όλα τά σημεία που έγιναν παραβιάσεις των ΠΕΡΙΘΩΡΙΩΝ ασφαλείας. Οί άλγήμετες και άλλες νοθείες στο χώρο που καταπιέζεται

μέ τόσο μανία (άλλά και πόση απεισκαφία;;;) είναι σπασμωδικές. Οί διασπάσεις εκμηδενίζονται από «αυτόματα» σχεδόν ανασυγκολλήσεις δυνάμεων. Απλούστατα διότι γίνονται έξω από ΟΡΙΑ και ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ. Η βία επιτίθεται μέσα στα πλαίσια που μπορεί και η αντίδραση υποχωρεί μέχρι ωρισμένα σημεία,

πέρα από τα όποια δεν έχει σκοπό καμιά υποχώρηση.

Είναι οι στιγμές που «το μαχαίρι φθάνει στο κόκκαλο». Αντί κάποιας κοσμοθεωρίας θα μπορούσε να προτείνει κανείς στους επαναπαυόμενους διαστές: «Οί συγκρούσεις όταν γίνονται αναπόφευκτα διότι μερικοί έχασαν τα πάντα, ζημιώνουν περισσό-

τερο όσους έχουν να χάσουν, διότι κι αυτοί χάνουν τα πάντα. Κι' έτσι οι πρώτοι πεθαίνουν με την ίδια ποίηση ότι αγωνίσθηκαν τον ώραϊ αγώνα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, αυτοί θα αφανισθούν άδεια σάχυρα».

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΤΣΕΡΤΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

Τόσο η ανάπτυξη όσο και η συντήρηση βρέθηκαν πλάι, στον άνθρωπο από την πρώτη στιγμή της εμφάνισής του επάνω στη Γη. Με την διαφορά ότι η ανάπτυξη, από την αρχή προσφέρεται δλόψυχα στον άνθρωπο, που την αποκαλύπτει και που ανάλογα με την συμπεριφορά του προς αυτή, εξαρτάται ο βαθμός της προσόδου και το επίπεδο του πολιτισμού του. Αντίθετα η συντήρηση εμφανίστηκε πλάι στον άνθρωπο πρώτα υπό διάφορες μορφές ατομικού φόβου και προκατάληψης και πολύ ποιο αργά με την πραγματική της έννοια — σαν οργανωμένη επέμβαση επί της πορείας του προς το μέλλον. Τουτό συνετελέσθη από τότε που ο άνθρωπος άρχισε να ζει κοινωνικά, δπότε η συντήρηση εμφανίζεται διαδοχικά πλάι του με διάφορες μεταμφιέσεις που αποτελούν απλώς τις αναγκαίες εξελίξεις δια να διατηρείται και διαιωνίζεται.

Γενικά η ανάπτυξη ούτε ένα τεχνικό πρόβλημα είναι, ούτε ένα πρόβλημα που περιορίζεται σε τούτο ή εκείνο τον τομέα της κοινωνικής οργάνωσης και διαδίκησης. Αποτελεί ένα πρόβλημα καθολικό και πολύμορφο που άγκαλιάζει όλους τους τομείς και τις εκδηλώσεις του ανθρώπου, κοινωνικούς πολιτιστικούς, οικονομικούς κλπ. Ο άνθρωπος σαν άτομο και σαν σύνολο, κινείται προς την κατάκτηση όλων των ανωτέρων και δια τούτο πλησιεστέρων προς την «αλήθεια» μορφών ατομικής και συλλογικής ζωής. Τό σήμερα θεωρείται στις γενικές του γραμμές καλύτερο από τó χθές και τó αύριο προσδοκείται και πρέπει να είναι καλύτερο από τó σήμερα. Στη διαδικασία αυτή ο άνθρωπος δεν είναι άμέτοχος παρατηρητής, μπορεί και πρέπει να την κατευθύνει. Έτσι τó κοινωνικό πα-

ρόν — σαν κατάσταση — απορρίπτεται συνεχώς, μπρός στο δράμα του καλύτερου κοινωνικού αύριου.

Η Γενική αυτή θέση της ανάπτυξης όχι μόνο αποδέχεται τó φαινόμενο των κοινωνικών μεταβολών, σαν κάτι τó φυσικό και αναγκαίο, αλλά και επιδιώκει τις μεταβολές αυτές, θεωρώντας τις σαν στάδια στα πλαίσια μιας ευρύτερης εξέλιξης. Για την ανάπτυξη είναι υποχρεωτική η συμμετοχή του κοινωνικού συνόλου προς κατάκτηση του μέλλοντος και απορρίπτεται κάθε αδράνεια ή παθητική παρακολούθηση της πορείας του ανθρώπινου γένους προς τα μπρός.

Αντίθετα η συντήρηση εκφράζει την στάση. Βασική επιδίωξη και προσπάθειά της είναι η διατήρηση με κάθε θυσία του εκάστοτε STATUS GUO και η αναστολή κάθε κοινωνικής μεταβολής. Τό καθημερινό της μοτίβο είναι ότι η ισορροπία είχε αποκατασταθεί στο χώρο του παρόντος, έχει ήδη διασφαλιστεί στο χώρο του παρόντος και κινδυνεύει να διαταραχθεί ακόμη περισσότερο στο χώρο του μέλλοντος. Έτσι στις προσπάθειές της αποσκοπεί όχι μόνο να αναστείλει κάθε νέα μεταβολή, αλλά και να σαμποτάρει ακόμα και τις μεταβολές που έχουν ήδη συντελεσθεί.

Οί Γενικές αυτές θεωρήσεις της ανάπτυξης και συντήρησης με τις ανάλογες επιδράσεις επάνω στον άνθρωπο διαφοροποιούν τó κοινωνικό σύνολο σε δύο κυρίως κατηγορίες. Τό προοδευτικό και τó συντηρητικό κοινωνικό σύνολο αντίστοιχα. Πέρα της ανωτέρω κατάταξης διακρίνεται ακόμη ένα ουδέτερο μέρος του κοινωνικού συνόλου που συνταυτίζεται με την αδιαφορία. Διά τó τιμήμα αυτό του κοινωνικού συνόλου, σημασία έχει μόνο τó παρόν, όπως βρίσκεται

κάθε φορά χωρίς να παίρνει καμιά θέση απέναντι στο πρόβλημα της ρεής των κοινωνικών πραγμάτων.

Ανάλογες επίσης είναι οι εκδηλώσεις της ανάπτυξης και συντήρησης στο κοινωνικό περιβάλλον. Έτσι οι εκδηλώσεις της ανάπτυξης χαρακτηρίζονται από μια έντονη αυτοπεποίθηση και μια διάθεση δυναμικής αντιμετώπισης του παρόντος και κυρίως του μέλλοντος. Την κοινωνική οργάνωση χαρακτηρίζουν η χαλαρή διάκριση των κοινωνικών τάξεων, η κατωχύρωση των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, ο έντονος ρυθμός κοινωνικής κινητικότητας και η έμφαση που δίνεται στο πίστευγμα σαν μέσο αξιολόγησης και προσδιορισμού της κοινωνικής ιεραρχίας.

Αντίθετα την συντήρηση χαρακτηρίζουν η αγωνία και τó δέος του ανθρώπου μπροστά στην άβεβαιότητα του μέλλοντος. Η απόρριψη της μεταβολής και η επιδίωξη της διατήρησης του STATUS GUO, αντικατοπτρίζουν την αναζήτηση της ασφάλειας. Στο χώρο της κοινωνικής οργάνωσης εκδηλώνεται με τόν χαμηλό βαθμό κοινωνικής κινητικότητας, την καθήλωση των κοινωνικών τάξεων και την αυστηρή ιεράρχη τους, με την έμφαση της καταγωγής σαν παράγοντα προσδιορισμού της αξίας και της κοινωνικής ιεράρχησης, κάτω από την οποία γαλουχείται τó δράμα του μεσαιωνισμού ή δσοτισμού.

Έτσι με τις ανωτέρω θέσεις τή ανάπτυξη επιζητεί να καθυποταχθεί αλλά και να εκμηδενίσει (συ παρασύροντας τά λαϊκά στρώματα στη δική της θέση) τά στοιχεία που διατηρούν την υποανάπτυξη (και σταση τελείως ασυμβίβαστη με τ

(Συνέχεια στη σελ. 3)

απο τα περασμενα

Γράφει ο Κώστας Βούτας

ΧΡΟΝΙΑΡΕΣ ΜΕΡΕΣ

Πάμετε ρε ταχιά να φχαριστηθούμε καθάλα, έρχονται τα κάρρα από τη Ντροπολιταά. Τό πῆρα βερβελέ από τὸ Μήτσιο το τηλεγραφιστή, πού διάβαζε τὸ ντεσκερέ στὸ πατέρα μου. Κατὰ τὸ γιόμα ξανάφάνανε στὸ ν' ἅγιο - θόδωρο δύο κάρρα. Τὰ σούρνανε ἀπὸ τέσσερα ούγγαρέζικα ἄλογα τὸ καθένα, πού ἀπὸ τὸ στόμα τους ἔβγανε ἀφρι ἀπὸ τὴ γκαλντισμάρα

Οἱ ρόδες τους, κάτι θερία πράματα, τριζοβολάγανε οἱ πέτρες καὶ οἱ καρρολόγοι. ὁ Τέλης μὲ τὸ Μυτζῆθρα ντυμένοι μὲ τὶς ντρίλινες φορεσιές τους μὲ πολλὲς πιγιέτες καὶ μπιρμπιλὰ κουμπιὰ, μ' ἓνα τσεμπέρι μαῦρο στὸ κεφάλι, δεμένο μερεδά, καμαρώνανε ὀρθοὶ στὰ κάρρα τους μὲ τὰ γκέμα στόνα χέρι καὶ στάλλο τὸ καμουντζὶ πούκανε στράκες στὸ ν' ἀέρα. Ἀπουκάτου στ' ἄζόνι ντραβάλιζε ἓνας θεριακωμένος σουγγλος, γιὰ τὸ πότισμα τοῦν ἀλόγωνε κι' ἀπὸ πίσω δεμένο ἀπὸ τὸ καπίστρι ἀκολουθῶγε τὸ ξεποσταμένο ἄλογο πού χρυσίμευαι γιὰ ρεζέρβα. Εἶχανε ξεκινήσει ἀπὸ προφές γιομάτα μπορέματα γιὰ τὰ μαγαζιά. Κονέψανε τὸ θράδυ στὸ χάνι τῆς Ἀλωνίσταινας καὶ ξεμεσημεριάσανε στὸ χάνι τοῦ Κουμπούνη στὴ Καρκαλοῦ γιὰ νὰ ξεκαλντίσουνε ἄλογα κι' ἀνθρώποι. Τόμου ξαναφάνανε, γιουρντίζανε τὰ μαμούρια γιὰ καθάλα. Μὴ σπρώγνετε ρε καὶ μὲ γκρεμίστε, φώναζε ὁ Στασινὸς τοῦ Κορατασιόγιαννη πούειχε πιαστεί γιὰ καλὰ ἀπὸ μιὰ τριχιά καὶ δὲν ἔλεγε νὰ ξεκολλήσει γιὰ νὰ πιστεῖ καὶ κανένας ἄλλος. Στὰ δίστρατα πέφτει ὁ Διαμαντῆς τοῦ Βουζιάρη, βάρεσε στὸ λαγαρό καὶ κιντύνεψε νορθεὶ ἢ πινογά του.

Καὶ τί δὲ κουβαλίσανε. Ἀλεύρια, φαγουλάρικα, τάβλες, μανιφαντούρα, σιδερικά κι' ὅτι ἄλλο σκαρφι-

στεῖς. Πίγκα τὰ μαγαζιά ἀπὸ λεμπεσουριά. Τοῦ Γκαζολινᾶ, τοῦ Κωστούρου, τοῦ σαρρή, τοῦ Πιπινόγιαννη, τοῦ Τσιούτσιου, τοῦ Σιατῆ, τοῦ Νταβέλη, τοῦ Ἀρη, τοῦ Μποτσόνη, οὐλά κάργα ἀπὸ πράμα καὶ μπόλικο νταραβέρι. Καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα, μέχρι ταικολάτες καὶ πρισκότα εἰφέρανε οἱ Κλουδιαῖοι. Πρώτη καὶ καλύτερη ἡ Κοκώνα τοῦ Λιγιᾶ. Πῆγε στὸ μουστερή της, μὲ κανὰ πεντάρη αὐγά ἀπουκάτου στὴ ποδιά της καὶ σὲ κανὰ τριάρη ὀκάδες ἀραποσίτι ποτιστικό πού τὸ ζύγιαζε ὁ Μαγκαλέζης πρόσβαρο. Ἀγόρασε σόδα, σουσάμι, λιθάνι, φημερίδες γιὰ νὰ σαρκώσουνε τὸ τοῖχο πού εἶτανε χράπιος, μιὰ ρουκέλα γιὰ νὰ μπαλώσει τὴ τραχιλιά τοῦ νοικοκύρη της καὶ λίγο κάντιο γιὰ τὸ θῆχα τοῦ πεθεροῦ της πούβηκε σὰ παλιοπροβατῖνα. Ντεβεκέλα ἡ Κανέλλα τοῦ Κολογώνη, τὰ πλέρωσε οὐλα τὰ ψώνια γιὰτὶ ὁ ἀντρας της εἶχε φερμένο καζάντι ἀπὸ τὴ μαστοριά. Τσέκι ἔλαβε ἀπὸ τὴ ν' Ἀμερικὴ ἢ Ἀντρομάχη τοῦ Κουταουρούμπα κι' οὐλο χαρὰ μὲ τὸ λαδικὸ στόνα χέρι καὶ στάλλο τὸ μπουγέλο, γιὰ πετρέλο, πῆγε νὰ τὸ χαλάσει, νὰ πλερώσει τὰ χρωσιμιά καὶ νὰ ψωνίσει γιὰ τὶς γιορτάδες τὰ ὅποια χριάζονται. Ἀγόρασε σὰ τὸ θυμήθηκε ἔδεκεῖ, κάμποσο στρίμα καὶ κανὰ δυὸ πῆχες ντρίλι γιὰ νὰ σιριπώσει τὰ παιδιὰ πού φαινόσανται τὰ κριάτα τους. Ἔβαλε τὰ γυαλιά του ὁ Πεγῆς, τήραξε τὸ τσέκι, ἀνοιξε καὶ τὸ δευτέρη του κι' ἔκανε τὸ λογαριασμό. Ἀῖντε καὶ καλῶς τὰ δέχτηκες, μὲ τὰ ψώνια τὰ τωρινὰ καὶ τὰ χρωσιμιά ἐρχόμαστε σκεδὸν πάται, κάπι μικροπρέπειες πού μένουνε, πάρτα γιὰ νὰ ρίξεις σπὴν ἐκκλησιά, καὶ χρόνια σου πολλά. Στὸ μαγαζὶ τοῦ Γύφτου ἔφριξε ἡ γειτονιά. Μάγκανα ἢ Χρυσάφουλα τοῦ Κλαμπανιώρη.

Δὲ σοῦ πλερώνω τίποτα, φώναζε. Μέχεις πανωθαλμένο. Στὶς πλέρωσα τὶς κόπιτσες μὲ δύο αὐγά πού τάειχα παρμένο δανεικὰ ἀπὸ τὴ Γιωργιτσάκαινα, γιὰτὶ οἱ δικές μου κλώθανε, ἔτσι μὲ τζιολεῦεις τόμου πατάου στὸ μαγαζὶ σου. Χώρια πού ζυγκοζυγιάζεις κιάλας καὶ μᾶς φορτώνεις τὴ σκαρταδούρα. Κεῖνο τὸ ταῖπι πού μούδωκες, ἐγινε μὲ τὸ πρῶτο φίκες ἀδερφοῦλα μου σὰ νᾶειτανε ἀθανιά. Λάδι ἀλάτι καὶ πετρέλεο πούλαγε ὁ Ραφατζόγιαννης φέρνοντας βούρλα τὸ χωριό, μὲ τὸ μουλάρη του. Τὰ σπῖτια οὐλα σὲ βεντέμια. Συγύριση γιὰ τὶς γιορτάδες, Αὐλές, κατώγια, κουμάσια, κοτέσια, οὐλα παστρικά. Τὰ σπῖτια στρωμένα μὲ σκουτιά κατεβασμένα ἀπὸ τὸ γιοῦκο. Τὰ χρυσόψωμα καὶ οἱ βασιλοκουλούρες μὲ τὸ λεφτὸ καὶ μὲ τὶς κοκότσες στολισμένες μοσκομυρίζανε. Πάτε πᾶ ρέ, δὲ τὶς κόβουμε τώρα, αἰντεστε παῖχτε σπὴν αὐλή. Μὴ νινιρίζεις θεμιστοκλῆ γιὰτὶ δὲ σοῦ γίνεται ἡ χάρη, αἰντε γιὰ τί θὰ φᾶς καμιά ἀναφανταλιά. Βάλτη παιδάκι μου στὴ ψωμοκοφίνα νὰ γλυτώσουμε ἀπὸ τὴ κακὴ νύρα. Μαφίσια, κουραμπιγιέδες μὲ ἄλοιμα καὶ μπλακαὶ ἔτοιμα γιὰ τὰ γιορτοφόρια. Φίσκα ἢ ἀγορὰ ἀπὸ ντόπιους καὶ ξενοχωρίτες. Οἱ ἀγωγιάτες μὲ τὰ καλοστρωμένα ἄλογά τους, ὁ Τσιάλης ὁ Λούτας ὁ Χαϊλάζης κι' ἄλλοι, κουβαλάγανε τοὺς ταξιδιώτες, πούειχανε ρθεὶ μὲ τὴ καρότσα, γιὰ τὴ Πέρα Μεριά. Στὰ καφενεῖα, ὁ Πλάτανος, τὸ Κιλκὶς καὶ στοῦ Κολοτούρου, δὲν εἶχες πού νὰ μπεῖς. Πιοτά, καφέδες, λουκούμια, μέχρι καὶ μπλακαὶ γιὰ τὶς ἅγιες μέρες. Παίζανε, κουβεντιάζανε, πίνανε τὰ πόζτια τους. Ὁ καράπαπας δὲν ἀδειαζε ἀπὸ τὸ ψήσιμο τοῦ καφέδωνε. Κέρνα τὸ κουμπάρο, διάταζε ὁ Πιτσιπούργος καὶ σὲ λίγο ἦρθε ὁ γλυκὴ - βραστός. Τὸν εἶχε φπάσει ὁ Δημητρός πού ζεμάτιζε καὶ γουρούνη. Ὁ Πιτσιπούργος πού ὁ καφές του ἦτανε κρύος, μιὰ τοῦ δίνει καὶ τὸν κατέ-

βασε μονορούφι. Κι' ό κουμπάρος για να μείνει πίσω όπi δέ ξέρει από καφέ, τόν κατέβασε μονομιᾶς κάτου. Τίτανε τούτο δῶ, θέλαζε ό άνθρωπος, τσίριζε, ζεματίστηκε αλλά μιλιᾶ, μὴ πάει καὶ παραξηγηθεῖ γιατί κι' ό κουμπάρος του, έδῶ πού τὰ λέμε, έτσι τόν έπiε. Δίπλο παιδί, φώναζε ό Λάγιος πού κέρδισε τὸ Καπογιώργι.

Έφτᾶ σπαθιά κι' οἱ φίλοι ν' αποσύρονται, τὰ θρόνπιξε ό Λιαρούσης, κι, ό Φαρσίας πού φούμερνε, παράμερα, τὸ ναργιλέ του κούνισε τὸ κεφάλι του γιατί κατὰ πῶς έγλεπε, δέν είχε μπαράν από πέντε μπάζες. Μιά φωτιά στὸ πυροδότη διάταξε ό Τζιντάνης πού τούειχε σθήσει ή μπάφα του. Γκρεμοσταιστεῖτε εἶπα τὰ παιδιά, μὴ μιλάτε οἱ απόξω, ἀφεῖτε τὸ κόσμo νὰ παίξει φώναζε ό Δημητρός. Τὰ θράδιό φωτολογάγανε τὰ καφενεῖα από τις σετρίνες. Σ' οὔλα τὰ τραπέζια παίζανε νιτερέσιο. Εἰγάτε καὶ μένα καρτὶ παιδιά. Μὰ τίγας εἶχε καπιτάλι, κάπου εἶχε κωμένο στὴν ἀτράχα κάτι λιανὰ για τούτες τις μέρες, από τις σκεπές πού γύριζε τσιᾶχ - πᾶτ καὶ πού τάκασε, σκεδὸν δέ τρεῖς χαρτοπαιξιές, κι' έτσι ξέρανε τὴ φαμελιά πού καρτέρηγε τὰ ψώνια του. Κέρναγε ἀδέρτα ό Τζιαβελόγιαννης στὴ ταβέρνα τοῦ Μαύρου, για τὴ φοράδα του πού γέννησε. Τὰ ἴδια καὶ στοῦ Στραβοῦ, μιὰ οκὰ στὰ οὔλα διάταξε ό Ξημπουζῆς για τὴ γουρούνα του πού έκανε πουμοσιὰ τοῦ βαγενιού, έγραψε μὲ τὸ τεμπεσίρι «πρὲ 2 κατoστάρια».

Ἄ, τὸ κερατᾶ δέ ν' έκανε γάμο, φώναζε ό Μῆτρος τελαλίζοντας μιὰ γίδα μαρμᾶρα, χιονάτη στὸ ἰδεῖ της, πού τὴ πούλαγε για βεργάδι. Ψώνιζε ό κοσμάκης τὰ ταῖνια του, για νὰ ξεχωρίσει τις σημαδιακές μέρες, ἄλλοι μὲ πλέρα κι' ἄλλοι θερεσιγέ. Δουλιὰ οἱ τσαγκάριδες καὶ οἱ ραφτάδες, έπρεπε νὰ τελειώσουνε τις παραγγολές για νὰ τὰ μπουρλιάσουνε στὴ γιορτή. Θέλω θεῖα Λιβανού, τὸ φουστάνι νάναι τοῦ συρμού μὲ καρρὲ στὴ τραχιλιά καὶ μὲ τὴ ζώνη κάτω από τὴ μέση έλεγε στὴ μοδίστρα της ή Ρούκω τοῦ Ταρανανένα, γιατί τότεῖδε λέει, στὸ Πύργο πού δούλευε ἄξινα.

Ἐγὼ λέου ν' ἀρχινέφουνε ἀνῶρας από τὸ κάτω μαχαλᾶ καὶ νὰ πάρουμε τὰ σπίτια συνεπαιές, έχω τρουπυμένο τ' ἀστᾶρι τῆς μπόλκας

μου για νὰ θάνουμε τὰ φαγουλάρικα, κι' έχω κι' ἄλλη από μέσα για τὰ λεφτά, έλεγε ό Πανάγος τοῦ Κολογώνη στὴ παρέα του, θὰ πάρετε κι' έμένα κοντὰ σας, έχω φυλλάδα πού τὰ λέει οὔλα, νὰ τὰ λέμε από μέσα για νὰ μὴ κομπιάζουμε παρακάλαγε ό Ντίνος τοῦ Τσίρου, ζιώντας τὸ κῶλο του πού τόν έτρωγε από τὴν ένεση. Σιῶτανε τὸ χωριὸ από τις φωνές του παιδιῶνε. Τὰ φιλεύανε κοκότσες, μαφίσια, πού ὅπως εἶσαντε λιμασμένα τὰ στροφιάζανε έδεκεῖ. Τηράτε τσουρουλιασμένα μὴν ἀρπιθεῖται γιατί θὰ ματαλάβετε, φώναζε Κουρκουτογιαννοῦ στὰ παιδιά της, καὶ νὰ μαζωχτοῦτε ὀγλήγορα τὸ θράδι για νὰ λουστεῖτε. Ἐνα ἔνα τάγδενε, τὰ σαῖκωνε στὰ πόδια της για νὰ μὴ τῆς λακίσουνε, κι' ἀπουπάνου ρίξανε νερὸ καυτὸ μὲ τὸ τσουκάλι καὶ αἶντε μὲ τὸ σαποῦνι μέχρι πού τὰ λιθάνισε, τάβαλε παρὰ φωτιά νὰ σθερκοθοῦνε. Καργαρωμένο τὸ τζιάκι από δέντρινα κούτσουρα, πού οὔλοι εἶχανε συνεμπᾶσει, ἔκαιγε ὀλονυχτίς. Μὴ σγαρλάτε ἀχρόνιαγα καὶ τὴ ξεσβολιάζετε, ἀπόψε γεννάει ή Παναγία καὶ οὔλουθε ή φωτιά ξενυχτάει για νὰ ζεσταθεῖ ό Χριστούλης. Τιοκάλαγε ό γέρο Ξύδης μὲ τὴ μάσια, τὸ κουφαλιάρικο κούτσουρο κι' έλεγε στὴν ἐγγόνα του. Γλέπεις Χαραλάμπω, ὅσες σπιθες πεταχτήκανε, τόσοι συμπεθέροι ἀναι στὸ γάμο σου καὶ μερακωμένος ὅπως εἶτανε ταρχήνισε «Τρισέβγενη στὸ γάμο σου, στὰ ρεθωνιασματὰ σου, τὰ χιόνια ἀλεύρια νὰ γεννοῦν...». Ἡ Γλυτσιάρω τοῦ Μαλαμόγιαννη ὅπως κούμπλιζε παρὰ φωτιά έβαλε τὰ κουκιὰ στὴ φωτιά για νὰ εἶδεῖ τί παιδί θὰ κάνει ή Ντοτσιὰ τοῦ Παφίλη. Ἀκόμα ή ἀλετροπόδα μεσουράναγε καὶ ή πούλια λαγκούνιζε κατὰ τὴ δύση, πού θάρασε ή καμπάνα. Ντάνγκ, ντούγκ - ντάνγκ, ντούγκ, θάριγε ό Λιᾶς τῆς Καγιανούς, κρεμασμένος από τὸ καμπανόσκοινο πού σιότανε ό τόπος.

Ἄναψε τὸ λυχνάρι ή νοικοκυρὰ τοῦ Σιόκου, έβαλε κι' ἔνα κατσοπούρνι στὴ φωτιά για νὰ φωτίσει καλύτερα καὶ τοὺς σήκωσε για τὴν ἐκκλησιά. Πές τῆς τανῆς σου, νὰ θάλει τὸν πολίτικο τέτζερα στὴ φωτιά καὶ νι συνταβλίζει νὰ σιγοβράσει, γιατί φτούνη ή γερόκοτα, θᾶχει ἄργητα. Μὲ τὸ λαδοφάναρο στὸ χέρι πᾶγαινε μὲ τὴ φαμελιά του ό

Κουτσιουρῆς, κρατώντας τὴ γυναικα του γερά από τὸ χέρι μὴ πῆ καὶ ντραφιαστεῖ πουθενὰ γιατί ἱε πού δίχαζε. Βάλε μῶρ' τοιούπα ἱ μιὰ στάλα λάδι στὰ μαλλιά σου γυαλίσουνε μωρὴ καὶ φόρεο' καὶ ποδιά σου πούναι καινούρια για κρύφει τὸ φουστάνι σου πούναι μλωμένο. Τί σταλίζεις τόση ὥρα π στὴ γυαλίστρα Γιανούλα, αἶντε π ὁᾶκι μου καὶ θὰ σκολάσει ό παπῖ

Τὰ σπίτια στ' ἀτσάλι καρτεριτας τὸν καινούριο χρόνο. Ἀπᾶν στὸ καλοστρωμένο τραπέζι μὲ ὕφαντὸ τραπεζομάντιλο, ή βασικουλούρα μὲ τὸ λεφτό. Καὶ σι ὥρα, ό νοικοκύρης πῆρε τὸ μαρι, σταύρωσε τὴν κουλούρα τρβολές καὶ χώρισε τὰ κομάτια. πρῶτο τοῦ Χριστοῦ, τὸ δεῦτερο ἁγίου τοῦ χωριοῦ, τὸ τρίτο τοῦ μασφίρη, τοῦ σπιτιοῦ, τὸ δικό καὶ μὲ τὴ σειρὰ οὔλης τῆς φαλιάς. Τὸ λεφτὸ έπεσε στὴν τοῖπα.

Χρόνια σας πολλὰ καὶ μ' ή καλὸ γαμπρό.

Ἄμην ἀφέντη μου, νὰ δῶκε θεὸς νὰ τὴ σαρδιπλώσουμε. Ἡ παιδάκι μου, ἄδειςσ' τὸ νερὸ ἱ τὰ κάθηκα καὶ πᾶμε στὴ θρύση τὰ γιομίσουμε, καὶ πούειςαι, μ στὸ δρόμο.

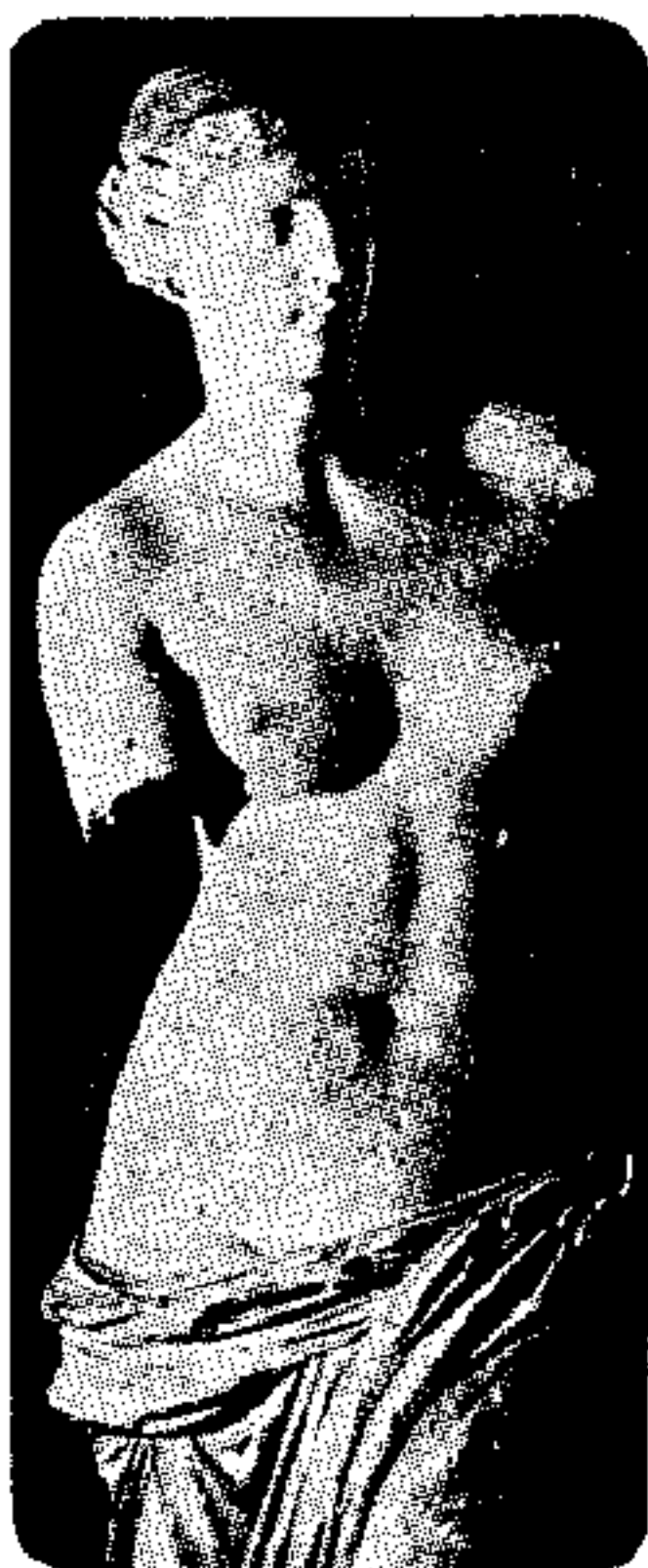
Ἡ πλατεῖα γιομάτη κόσμo. παιδιά γυρίζανε για μπουλαμάζ. Κάνε μου τὸ μπουλαμά μπάρι. Στερνώτερα, δέν έχω τώρα λις

Τῆς πρωτάγιασης ἀρχινίσανε παπάδες μπωνῶρα. Μὲ τὸ πετρλι ριμένο στὸν ὦμο, στόνα χέρ τέσσα μὲ τὸν ἁγιασμὸ καὶ στ' ὀ τὴ λαγούσια, για ν' ἀμποδιέτα πὸ τὰ σκυλιά, ἁγιαζε ἀράδα τὰ τια.

«Γιορδάνη βαφτιζομένου Κύριε...» Ρίνανε από τὴ φωπύειχε ό καθένας στὴ τέσσα Κουζιούλενα πού δέν είχε ή κρη οὔτε σπιετζούρη, έριζε μὲ πο ἔνα κουμπῖ.

Τοῦ φωτῶνε, ἀφοῦ λειτουργικανε, πῆρανε ἁγιασμὸ, ἤπιε σ ή φαμελιά για νάναι γερὴ από ρώσιες. Ἡ θειοφάνη τοῦ Πλοῦ ἁγίασε τὸ σπῖτι, τις αὔλές, τὸ τῶι, τὰ ζωντανὰ, τὰ κοττερά, παλιογουρούνα πούειτανε τοῦ φου, καὶ τ' ἀπόγιομα ό ἀντρας ἁγίασε τὰ χωράφια καὶ τὰ πματα.

Κάντε φρόνημα, φοβέριζε ό (Συνέχεια στὴ σελ.

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

η στρατευση στρεφεται εναντια στις ελληνιδες

του κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΜΑΧΑΙΡΑ
Α' Αντιπροέδρου του Δικηγορικού
Συλλόγου Αθηνών

Επί τέλους, λύθηκε κι αυτό το πρόβλημα! Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Κυβερνήσεως ο νόμος 705) 1978 για τη στράτευση των γυναικών και... επιβλήθηκε αυτόματα η ισοτιμία ανδρών και γυναικών! Ταυτόχρονα ενισχύθηκαν οι ένοπλες δυνάμεις της Χώρας με 800 γυναίκες που κατατάχτηκαν εθελοντικά στο στρατό. Με άλλα λόγια αντιμετωπίστηκε και το «πρόβλημα» της στράτευσης των γυναικών, όπως όλα τα προβλήματα: της οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης, της κοινωνικής ασφάλισης, της παιδείας, της προστασίας, του περιβάλλοντος κλπ. Δηλαδή κατά τον πιο πρόχειρο, τον πιο άλλοπρόσαλλο, τον πιο ανεδαφικό και τον πιο αποτυχημένο τρόπο.

Πολλές φορές η χώρα μας αντιμετώπισε εξωτερικούς κινδύνους και μάλιστα θανάσιμους. Αλλά ποτέ μέχρι τώρα δεν είχε επιστρατεύσει τις γυναίκες. Αλλωστε όταν χρειαστεί, οι έλληνίδες αυτοεπιστρατεύονται. Οι Σουλιώτισες πολεμούσαν χρόνια στο πλευρό των αντρών τους και οι Μανιάτισες κυνήγησαν πολλές φορές τους Τούρκους από τα τραχειά βράχια της πατρίδας τους. Οι γυναίκες της Πίνδου, χωρίς να έχουν κάνει στρατιωτική θητεία, κουβαλούσαν

στη πλάτη τα πυρομαχικά στους φαντάρους του 40, τους όποιους (τί σύμπτωση) μια άλλη δικτατορία είχε αφίσει χωρίς πυρομαχικά, χωρίς αρβύλες, χωρίς μεταγωγικά, όπως και η χούντα του 1967-74! Και η συμμετοχή των γυναικών στην Εθνική Αντίσταση 1941-1944 ήταν μεγαλειώδης!

Αν λοιπόν και στις μέρες μας χρειαστεί, οι έλληνίδες θα πράξουν το καθήκον τους. Αλλά ο αγώνας δεν θα κριθεί από το αν θα είχαν προηγουμένως στρατευτεί, δηλαδή εκπαιδευτεί στρατιωτικά. Θα κριθεί από το αν η Χώρα μας θα έχει αξιοηγεσία, πολιτική και στρατιωτική. Αν θα υπάρχει εθνική ενότητα και δημοψυχία, αν δηλαδή η αμερικάνικη προπαγάνδα και οι άνθρωποι της δεν θα έχουν διαδρώσει το εθνικό φρόνημα, με το επιχείρημα ότι πρέπει να κάνουμε υποχωρήσεις και δεν θα έχουν ετοιμάσει τους νέους ΠηλιοΓούσηδες και τους Νεγέκους. Αν οι ένοπλες δυνάμεις έχουν εκκαθαριστεί από τους χουντικούς και τους πράκτορες των ξένων μυστικών υπηρεσιών. Αν τα χρήματα που δίνει ο Έλληνικός Λαός για τον εξοπλισμό τους, διατίθενται πραγματικά για αυτό το σκοπό και δεν θαχουν την τύχη που είχε ο έρανος του Μεταξά υπέρ

της Αεροπορίας.

Αυτά λοιπόν από την άποψη της εθνικής μας άμυνας. Όσο για την προώθηση... της ισοτιμίας με την στράτευση, ως μη γίνεται καλύτερα λόγος. Η στράτευση της ελληνίδας δεν έχει καμιά σχέση με την ισοτιμία και δεν διαφέρει καθόλου από τη στράτευση των γυναικών σε μερικές υποανάπτυκτες χώρες της Αφρικής.

Ας υποθέσουμε όμως πως είχαμε πραγματική ισοτιμία. Ας υποθέσουμε ότι το 50% ο των μελών της Κυβέρνησης και της Βουλής, των δημοσίων υπαλλήλων, των Διοικητικών Συμβουλίων των Τραπεζών και των επιχειρήσεων ήταν γυναίκες. Ότι δηλαδή είχαν όχι απλώς ίσες ευκαιρίες, αλλά πλήρη οικονομική και κοινωνική εξίσωση. Ας υποθέσουμε ακόμα ότι οι φροντίδες για το σπίτι και τα παιδιά είχαν μοιραστεί εξ ίσου στις γυναίκες και στους άντρες. Ακόμα και τότε δεν θα ήταν δίκαιο το μέτρο της στράτευσης των γυναικών. Γιατί παρ' όλα αυτά, υπάρχει μια βασική διαφορά. Η μητρότητα. Ένα μέγα θάρος για τη γυναίκα. Πού έχει κάθε δικαίωμα να ισχυρίζεται ότι σ' αντιστάθμισμα πρέπει οι άντρες να φέρουν το θάρος της στράτευσης. Η μητρότητα επί τέλους εξασφαλίζει

τήν ύπαρξη τοῦ ἔθνους περισσότερο ἀπὸ τὴν στράτευση.

Ἀλλὰ καμιά ἀπὸ τὶς παραπάνω προϋποθέσεις δὲν ὑπάρχει. Ὑπάρχει μόνον ὁ νόμος 705) 1978 ποὺ μεγάλωνει τὴν ἀνισότητα σὲ βάρος τῶν γυναικῶν. Καὶ ἐπὶ πλέον ὠρισμένες διατάξεις τοῦ ποὺ δημιουργοῦν πρόσθετα προβλήματα. Εἶναι π.χ. ἡ διάταξη τοῦ ἀρθροῦ 10, ποὺ δημιουργεῖ προνόμια γιὰ τὶς στρατευόμενες (στοὺς διαγωνισμοὺς, διορισμοὺς κλπ.). Εἶναι βέβαιον ὅτι στὸ μέλλον οἱ διορισμοὶ τῶν εὐνοουμένων θὰ γίνονται μὲ τὴ μέθοδο τῆς προηγούμενης «στράτευσης». Κι ἔτσι ὁ νόμος 705) 1978 θ' ἀποτελέσει ἀκόμα ἓνα ὅπλο στὰ χέρια τῶν φασισκρατῶν, ἀκόμα ἓνα ἐμπόδιο γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἀπὸ τὸ βάρος τῶν χιλιάδων ἀχρήστων, ἢ ὑπεράριθμων ὑπαλλήλων ποὺ διορίζονται μὲ τὰ «ρουσφέτια»

τῶν Ὑπουργῶν. (Παρά τὶς διακηρύξεις «περὶ λιτότητας» κλπ. λέγεται ὅτι ἔχουν διοριστεῖ ἀπὸ τὶς δύο μεταχουντικὲς κυβερνήσεις τοῦ κ. Καραμανλῆ ἄνω τῶν 100.000!).

Ὁ νόμος 705) 1978 δὲν χειροτερεύει μόνον τὴ θέση τῶν Ἑλληνίδων μὲ τὴ στράτευση, ἀλλὰ δημιουργεῖ προβλήματα στὸ θέμα τῆς ἀπασχόλησης σὲ ὅσες δὲν θὰ ἔχουν τὴν «τύχη» νὰ στρατευτοῦν. Κι ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς ἐκείνων ποὺ θὰ στρατευθοῦν θὰ εἶναι 10.000 - 12.000 σὲ κάθε κλάση, θὰ-χουμε 12.000 προνομιούχες, ἐνῶ ἐκατοντάδες χιλιάδες γυναικῶν θὰ βρίσκουν τὶς πόρτες τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, τῶν Τραπεζῶν, τῶν ἐπιχειρήσεων Κοινῆς Ὀφελείας κλειστές. Εἶναι μ' ἄλλα λόγια κομμένος, στὰ «μέτρα» ἐκείνων ποὺ νέμονται τὴν ἐξουσία καὶ ἐναντίον τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν.

(Ἀναδημοσίευση ἀπὸ
«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ»)

Ποιοι εἶναι οἱ πραγματικοί σκοποὶ τῆς στράτευσης τῶν Γυναικῶν

Εἶναι γνωστὴ ἡ θριαμβολογία τῶν ἐλάχιστων γιὰ τὴν ἐπιψήφιση τοῦ νόμου τῆς στράτευσης. Κύριο ἐπιχείρημά τους, ὅτι ἔτσι ἔγινε τὸ μεγάλο βῆμα γιὰ τὴν ἰσοτιμία τῆς ἑλληνίδας.

Ψάχνοντας όμως κανεῖς, βρίσκει ὅτι κι ἄλλα ἐπιχειρήματα ἐπιστρατεύτηκαν γιὰ νὰ συνηγορήσουν γιὰ τὴ στράτευση τῶν ἑλληνίδων, ποὺ καλὸ θάναί νὰ τοὺς δώσουμε μιά ἰδιαίτερη σημασία.

«...ἔχουμε παραγγεῖλει πολεμικὸν ὕλικόν ὑψηλῆς τεχνολογίας τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐπανδρώσωμεν. Εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ εὑρεθῇ ὁ ἀριθμὸς. Μὲ τὴν παραλαβὴ τῶν καυούργων ὀπλων, ὁ στρατός, ἡ ἀεροπορία καὶ τὸ ναυτικὸν μᾶς ζητοῦν συνεχῶς ἄνδρες» (Ἀπὸ ὁμιλία τοῦ κ. Ζαῖμη, Ὑφυπουργοῦ Ἑθνικῆς Ἀμύνης, στὴ Βουλὴ τὸν Αὐγούστο τοῦ 1977).

Ὁ κ. Ἀβέρωφ όμως, στὴν ἴδια συζήτηση στὴ βουλὴ εἶπε τὰ ἑξῆς:

«...Δεύτερον σημειῶν... εἶναι ὁ καθορισμὸς τοῦ αἰτίου αὐτῆς τῆς στρατεύσεως... ἐκάμαμε μελέτες, γιὰ νὰ δοῦμε πῶς μπορούμε νὰ μειώσουμε τὴν διάρκεια τῆς στρατεύσεως τῶν ἀνδρῶν... Ἡ μόνη λύσις, ἡ ὁποία ὑπάρχει εἶναι νὰ ἐπιστρατευθοῦν ἐθελοντικῶς οἱ γυναῖκες διὰ νὰ ἐπωμισθοῦν ὠρισμένα θάρη καὶ ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ ποὺ θὰ προσέλθουν νὰ μειώσουμε κάπως τὴν θητεία τῶν ἀνδρῶν...».

Δὲ χρειάζεται ἀποκρυπτογράφηση γιὰ νὰ καταλάβει κανεῖς τὴν ἀντίφαση τῶν παραπάνω κομματιῶν. Ἀπ' τὴ μιά ὑποστηρίζεται ὅτι αὐξήθηκαν οἱ ἀνάγκες καὶ χρειάζεται περισσότερο προσωπικὸ στὸ στράτευμα, ἀπ' τὴν ἄλλη ὅτι γίνεται ἡ ἐπιστράτευση τῶν γυναικῶν γιὰ νὰ μειωθεῖ ἡ θητεία τῶν ἀνδρῶν!

Καὶ εἶναι πολλές οἱ ἀντιφάσεις στὶς ὁποῖες ὑπέπεσαν οἱ ὑποστηρικτές τῆς στράτευσης στὴ Βουλὴ. Τὸ διαπιστώνει κανεῖς, μὲ μιά ἀπλὴ ἀνάγκωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς! Δὲν εἶναι λοιπὸν αὐτοὶ οἱ λόγοι — οἱ τόσο ἀσαφεῖς — ποὺ ἐπικαλοῦνται, γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς στράτευσης τῶν γυναικῶν.

Ἀντίθετα νομίζουμε ὅτι εἶναι πολὺ σαφὲς ὁ κ. Κολοβός — ὅταν τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1970, σὰν Ἀντισηματιάρχης Στρατολογικοῦ γράφει στὴν Στρατιωτικὴ Ἐπιθεώρηση, ὅτι ἓνας ἀπὸ τοὺς λόγους ποὺ ἐπιβάλ-

λουν τὴ στράτευση τῶν γυναικῶν εἶναι «...τὸ ἐκτεταμένον μῆκος τῶν βορείων συνόρων μας, περιβαλλόμενον ὑπὸ ἐχθρικῶν λαῶν...»

Τὸ ἴδιο σαφὲς εἶναι καὶ ὁ κ. Θ. Βαλμᾶς στὴν Στρατιωτικὴ Ἐπιθεώρηση τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1978: «Ἡ στράτευσις... θὰ παρέξει εἰς ταύτας (σ.σ. ἐννοεῖ τὶς γυναῖκες) τὴν εὐκαιρίαν Ἑθνικῆς Ἀναδάπτεισως, ὥστε ἐν καιρῷ, νὰ καταστοῦν ἀληθινὰ Ἑλληνίδες μητέρες!» (Κατὰ τὴ γνώμη αὐτοῦ τοῦ κυρίου δηλαδή, οἱ μητέρες τῆς Ἑλλάδας δὲν εἶναι ἀληθινὲς Ἑλληνίδες, καὶ χρειάζονται Ἑθνικὴ Ἀναδάπτισιν γιὰ νὰ γίνουν!!!) Δὲν ἔχουμε καμιά ἀμφιβολία ὅτι αὐτοὶ ἀκριβῶς οἱ κύριοι (ποὺ δὲν εἶναι καὶ τυχαῖοι), ἐκφράζουν ὡμὰ τοὺς πραγματικοὺς λόγους τῆς στράτευσης τῶν Ἑλληνίδων: ἐπισείοντας τὸ «μπαμπούλα» τοῦ ἀπὸ Βορρᾶ κινδύνου, καταλήγουν ὅτι οἱ Ἑλληνίδες χρειάζονται «Ἑθνικὴ Ἀναδάπτισιν». Ὅλοι γνωρίζουμε τί σημαίνει «Ἑθνικὴ Ἀναδάπτισιν» θυμόμαστε πῶς ἡ δικτατορία μᾶς κρατοῦσε στὸν... γύφο 7 χρόνια, γιὰ νὰ μᾶς «ἀναδαπτίσει ἐθνικῶς», ὅπως ἔλεγε!...

Ἀπὸ τὴν πείρα τοῦ ὁ καθένας γνωρίζει ὅτι ὅλα αὐτὰ συνεπάγονται λήψη μέτρων ἀντιδημοκρατικῶν ἐναντίον τῶν γυναικῶν, ἀκόμα μεγαλύτερη στρατιωτικοποίηση τῆς δημόσιας ζωῆς τῆς χώρας, μὲ σκοπὸ νὰ μειωθεῖ ἡ ἀντίσταση τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων στὶς κάθε εἰδους περιπέτειες ποὺ ἐπιφυλάσσουν στὸ λαὸ μας οἱ σκοτεινὲς δυνάμεις.

Αὐτοὺς τοὺς πραγματικοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους ἐπιβλήθηκε ἡ στράτευση, δίκαια σταγμάτισαν οἱ γυναῖκες καὶ οἱ ὁργανώσεις τους.

Ὑποστήριξαν ὅτι «Ἡ στράτευση τῶν Ἑλληνίδων δὲν ἐξυπηρετεῖ τὴν ὑπόθεσιν τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Εἰρήνης στὴ χώρα μας καὶ στὴν περιοχή μας. Ὁδηγεῖ στὴ στρατιωτικοποίηση τῆς Δημόσιας Ζωῆς, καὶ μὲ τὶς εἰδικότητες ποὺ προβλέπει, ὅπως τοῦ ἀνακριτῆ καὶ τῆς δημιουργίας ἀπεργασιαστικῶν μηχανισμῶν, δείχνει ὅτι θέλει νὰ καλλιεργήσῃ ἀναδημοκρατικὴ νοοτροπία σὲ μερίδα τοῦ γυναικείου πληθυσμοῦ. Ἡ αὐξήσις τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν ἐξοπλισμῶν μας, ποὺ θὰ ἐπέλθῃ μὲ τὴ στράτευση τῶν γυναικῶν, εἶναι ἀντίθετη μὲ τὶς ὑποχρεώσεις ποὺ ἀνέλαβε ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπογράφοντας (Συνέχεια στὴ σελίδα 29)!

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΠΑΜΠΛΟ ΝΕΡΟΥΝΤΑ

Ο μεγάλος Χιλιανός ποιητής γεννήθηκε στο Παρράλ της Χιλής στα 1904 και μεγάλωσε στο Τεμουκό. "Ας σημειωθεί ότι το Νερούντα είναι λογοτεχνικό ψευδώνυμο: το αληθινό του όνομα είναι Ρικάρδο Έλιέθερ Νεφθαλί Ρέυες.

Ο πατέρας του, φτωχός υπάλληλος σιδηροδρόμων, τον μεγάλωσε με δυσκολίες γιατί η μάνα του είχε πεθάνει, όταν ο ποιητής ήταν πολύ μικρός.

Ο Νερούντα ένωσε μέσα του νωρίς τη φλόγα, τη φωνή της ποίησης και άρχισε να γράφει και να δημοσιεύει ποιήματά του πολύ νέος. Η πρώτη του συγκροτημένη ποιητική εμφάνιση έγινε με το (RE-PUSCULARIO («Έσπερινό») στα 1923.

Η πατρίδα του ή Χιλή, είναι μια από τις πιο παράξενες, τις πιο γοητευτικές χώρες του κόσμου. "Ας φαντασθούμε μια χώρα ριγμένη σαν μια στενή πασσαρέλα απάνω απ' τα γεωγραφικά πλάτη, μια «μακρόσυρτη» χώρα που σέρνεται σαν μια λιγγιώδης κορδέλλα ανάμεσα στους παράλληλους, μια σπάθα από χρώμα και θράχια που σπαθίζει το ήμισφαίριο από τον Τροπικό του Αιγόκερω, ως τα προωθημένα πεδία της ανταρκτικής πολικής ζώνης. Ένα τόπο που απλώνεται από το βορρά ως το νότο, από τη φωτιά στο πάγο, ξεδιπλώνονται σε χιλιάδες και χιλιάδες χιλιόμετρα, από τη μέση της Οικουμένης ως τις άκρες της, την ποικίλη εικόνα της χλωρίδας, της πανίδας, των διαφορετικών κλιμάτων. Μια χώρα, όπου αλληλοδιαδέχονται το πνιγερὰ άσφυκτικό, το ζεστό, ή ξεραίλα, ή έρημος, το εύκρατο κλίμα, το κρύο, το παγερό...

Κλείστε τώρα αυτή τη χώρα ανάμεσα στις πανύψηλες, άδιαπέραστες όροσειρές των Άνδεων και στον πιο μεγάλο, τον πιο τρομακτικό, τον πιο άδιόσχιστο ωκεανό — τον Ειρηνικό. Υποχρεώστε αυτή τη χώρα να υπάρξει, αυτή ή τόσο ποικίλη και διαφορετική, σαν ή πιο άπλη, ή πιο συγκεκριμένη έπαρχία. Δώστε της ένα παρελθόν μεγάλου θρύλου, μισοαγνοούμενου, γεμάτον από παραμυθένια όνειρα, από ήρωες και θεούς. Δώστε της έναν λαό με βαθιές δημοκρατικές παραδόσεις, με μακραίωνους άγώνες — απ' τον καιρό των Άραουκάνων, των αυτόχθονων Ιθαγενών της — για λευτεριά και ανεξαρτησία. Προκίστε τον και με τη χυμώδη, την μελωδική, την καμπανιστή ισπανική γλώσσα. Και θάχετε τη Χιλή.

Αυτή είναι ή πατρίδα του Νερούντα που εκτείνεται ανάμεσα στην Κορδιλλιέρα των Άνδεων και τον Ειρηνικό Ωκεανό πάνω σε 38 σχεδόν μοίρες γεωγραφικού μήκους — ή απόσταση που στο δικό

μας ήμισφαίριο χωρίζει τη Σουηδία από τη Σενεγάλη.

Απ' αυτή τη πολυπρόσωπη, την αλλόκοτη, την έξωτική και χυμώδη χώρα μας έρχεται ο Πάμπλο Νερούντα.

Ένα μέρος απ' τη ποίησή του — όφειλόμενη απότιση τιμή στους μακρυνούς προγόνους του — είναι έμπνευσμένο από τους άγώνες των Άραουκάνων, των γηγενών, έναντι των Ισπανών κατακτητών.

Ο Νερούντα είναι διπλωμάτης. Έχει υπηρετήσει διαδοχικά σε πλήθος Πρεσβείες της πατρίδας του, στη Ραγκούν, στη Μπατάβια, στο Κολόμπο, στη Βαρκελώνη κι άλλου.

Το 1936' τον καιρό της έκρηξης του ισπανικού εμφύλιου πολέμου, ο Νερούντα ήταν πρόξενος στη Μαδρίτη και γράφει το έργο του «ESPANIA EN EL CORDON» (Με την 'Ισπανία στην καρδιά)' δίνοντας τις ανθρώπινες και αγωνιστικές πτυχές του δράματος και του μεγαλείου του εμφύλιου πολέμου και της ξένης φασιστικής επέμβασης.

Στα 1945 εκλέγεται γερουσιαστής και εντάσσεται στην άριστερά. Στις δύσκολες ώρες της πατρίδας του, τον καιρό της φασιστικής εξουσίας του προέδρου Βιδέλα, καταδιώκεται, περνά στη παρανομία και περιπλανιέται πολιτικός πρόσφυγας χρόνια ολόκληρα στο έξωτερικό — χωρίς να σταματήσει ούτε στιγμή τη πάλη του για τη δημοκρατία, την άξια θητεία του στη ποίηση.

Το βασικό του έργο είναι το «Καθολικό Τραγούδι» (CANTO GENERAL), ένας πλατύς πίνακας μια έπική τοιχογραφία για τη θέση και τη ζωή του ανθρώπου σε τούτο το διαστημόπλοιο που λέγεται Γη — τα πάθη, τους διωγμούς και τους άγώνες του ανθρώπου να εξανθρωπιστεί και να νικήσει το κτήνος. Είναι τέτοια ή δύναμη της ποίησής του αυτής, τόσο κοσμογονική, που ο γνωστός Γάλλος κριτικός GASTON BRISETTE γράφει για το «CANTO GENERAL»: Πιστεύω πως μια μέρα θα μιλούμε για τη κοσμογονία του Νερούντα, καθώς μιλάμε για τη κοσμογονία του Ήσιόδου...».

Ο Γάλλος συγγραφέας Ζάν Μαρσενάκ σε μια επιλογή ποιημάτων του Νερούντα που έκανε στα γαλλικά γράφει για το μεγάλο ποιητή: «Στη καρδιά των ποιημάτων του μια μοναδική έγνοια υπάρχει: ο καταδιωγμένος, ο έκμεταλλευόμενος, ο αλλοτριωμένος άνθρωπος. Ο Νερούντα λείει στους ανθρώπους πόσο δυνατοί είναι, πολλαπλασιάζει τη φωνή τους με όλες τις φωνές της Οικουμένης. Δί-

νει στην ειρήνη τη γεύση του «άρτου και του οίνου», το άρωμα των εποχών, την ευρύτητα την Ώκεάνεια, το ίδιο το χρώμα και τη γεύση της κάθε μέρας. Τραγουδά «ολόκληρο τον έρωτα».

Ο Πάμπλο Νερούντα είναι ένας χθόνιος ποιητής. Είναι ζυμωμένος κυριολεκτικά με το χρώμα που τον γέννησε, με τις θάλασσες και τα βουνά, την άγρια ομορφιά της μακρινής μας πατρίδας του. Η περιγραφή του φυσικού περίγυρου γίνεται με το άμεσο, ολκείο, ζεστό, λαχανιασμένο, στύλ κοσμογονικό θάλαγες.

Όταν ο Νερούντα γράφει τη λέξη «γῆ» — γίνεται, θαρρείς, ο ίδιος γῆ. Όταν γράφει τη λέξη «σύννεφο», «χυμός» γίνεται ο ίδιος σύννεφο και χυμός. Και θάλασσα και οὐρανός και γῆ και οίκουμένη... Ο Νερούντα κουθεντιάζει με τα στοιχεία της φύσης, συναλάσσεται αδιάκοπα μαζί τους. Μιά άέναη επικαταλλαγή ανθρώπου και φύσης συντελείται συνεχώς — στους στίχους του μέσα.

Σ' ένα ποίημά του για τη Λατινική 'Αμερική λέει:

... Από χῶμα είναι ή ὕλη
που είναι καρυκευμένη
ἀπὸ τὴ λάμψη κι' ἀπὸ τὸ ψωμί
τῆς νίκης μου.
Καὶ δὲν εἶναι ὄνειρο τ' ὄνειρό μου
ἀλλὰ χῶμα...

κοιμᾶμαι περιτριγυρισμένος ἀπὸ ἀπλετη ἄργιλο...

Η χοϊκότητα αυτή, το συναρπαστικά γήινο της ποίησης του Νερούντα είναι μαζί με τη φλογερή του ιδιοσυγκρασία και — στο ήθικὸ συνειδησιακὸ ἐπίπεδο — ο οὐμανισμός του, τὰ προοδευτικά, ἰδανικά του, τὸ τρίπτυχο που χαρακτηρίζει καὶ σφραγίζει ὅλο τὸ πελῶριο — σ' ἑκταση, στάθμη καὶ σημασία — ποιητικὸ ἔργο του.

Ποτάμια, θάλασσες, δάση, πουλιά, μέταλλα, χρώματα ἀργοπλέουν με κοσμογονική ἀνάσα μέσα στους στίχους του. Είναι ὅλα τὰ στοιχεία της φύσης:

Χουάρεθ

ἂν μαζεύαμε τὸ πιὸ δικό μας ἀπρόχωμα

ἀπ' τὴν ὕλη τοῦ θάθους,

ἂν σκάβοντας ἀγγίζαμε τὸ βαθὺ μέταλλο τῆς Δημοκρα-
(τίας...

Κι' ὅταν γυρίζει τὴ ματιά του ἀπ' τὴ Φύση, τὸ ἄλλο «ἐγώ» του ποὺ τὸν σταματᾷ εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Ο ἄνθρωπος πάνω στὴ Γῆ, με τὰ θάσανα, τὰ πάθη του καὶ τὰ ὄνειρά του. Δὲν εἶναι ὥστόσο ἕνας «ἀφηρημένος» ἄνθρωπος, γιὰ ἀναιμική φιλοσοφική ἔννοια. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ πολὺ συγκεκριμένος τῆς πατρίδας του, τῆς Χιλῆς, ποὺ διαπλατύνεται σ' ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Λατινικῆς 'Αμερικῆς καὶ με τὴ δύναμη τοῦ ταλέντου του γίνεται ὁ κάθε ἄνθρωπος — ἑσεῖς, ἐγώ, ὁ ἄλλος — ποὺ οἰκουμενικοποιεῖται. Ο Νερούντα δίνει παλλόμενο ἀπὸ ζωντάνεια, δονούμενο ἀπὸ ἀλήθεια καὶ πειστικότητα τὸν ἄνθρωπο τῆς Λατινικῆς 'Αμερικῆς. Η ποίηση τοῦ Νερούντα εἶναι ὁ «Σταυρὸς τοῦ Νότου» στῆς Τέχνης τὸν οὐρανό.

Τὸ χθόνιο, τὸ χοϊκὸ στοιχεῖο στὴ θεωρία τοῦ Νερούντα σφραγίζει καὶ τὴν ἐρωτικὴ πλευρὰ τῆς ποίησής του. Η φλογερὴ ἰδιοσυγκρασία του ἀντιδονίζει σὰν εὐαίσθητο ἤχειο τὴ παρουσία, τὴν ἀπόλαυση, τὴ σκληρὴ λήθη καὶ τὸν πόνο τοῦ ἔρωτα. Ο λυγμός του εἶναι ἐρωτικὸς λυγμός, ἡ γεύση τοῦ ἐρωτικῆς γεύσης:

Ἐδῶ σ' ἀγαπῶ.

Μέσα στὰ σκιερὰ πεῦκα ξετυλίγεται ὁ ἄνεμος
φωσφορίζει τὸ φεγγάρι πάνω στὰ φευγαλέα νερά...
... Σὲ ξετυλίγει ἡ ὁμίχλη μέσα σὲ ὀρχηστρικές μορ-
(φές...
... Ἐδῶ σ' ἀγαπῶ καὶ μάταια σὲ κρύβει ὁ ὀρίζοντας...
(«Ἐδῶ σ' ἀγαπῶ»)

Οἱ ἴδιοι τόνοι ἀναδύονται ἀπὸ ὀλόκληρη τὴ ποιητικὴ του:

... Μπορῶ νὰ γράψω τοὺς πιὸ θλιμμένους στίχους αὐτῆς
(τῆς νύχτας.

Ἐγὼ τὴν ἀγάπησα καὶ κάποιες φορές μ' ἀγάπησε καὶ
(κείνη.

Τὶς νύχτες σὰν αὐτὴ τὴν εἶχα μέσ' τὰ μπράτσα μου.
Τὴ φίλησα τόσες φορές κάτω ἀπ' τὸν ἀπέραντο οὐρανό.
(Ἀπ' τὸ POENA 20)

Ένας σφριγηλὸς, ἀρρενωπὸς τόνος σφραγίζει ὅλη του τὴν ἐρωτικὴ ποίηση:

... Τραγούδι τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ τοῦ θηλυκοῦ
καρπὸς τῶν αἰώνων
ποὺ ζουλάει τὸ χυμὸ του
μέσα στὶς φλέβες μου...

... Μὲ δέχεσαι ὅπως ὁ ἄνεμος τὸ ἱστίο...
σὲ δέχομαι ὅπως τὸ αὐλάκι τῆς σπορά.
... Εἰσέχισέ με σὰν ἕνα σπαθί
ἢ ἀγγιξέ με σὰν μιὰ κεφαλα...

Η κοινωνικὴ πλευρὰ τῆς ποίησης τοῦ Νερούντα δίνει τὸν ὑψηλὸ τόνο καὶ μαζί τὸν βαθειὰ πανανθρώπινο στους στίχους του.

Εἶναι ἕνα με τὸ λαό του. Νιώθει ὅπως «νύχι με κρέας» μαζί του. Λέει:

... Δὲν γράφω γιὰ νὰ με δηλητηριάσουν ἄλλα βιβλία.
Γράφω γιὰ τὸ λαό μ' ὅλο ποὺ ξέρω
πὼς δὲν μπορεῖ νὰ διαβάσει τὴ ποίησή μου με τὰ χω-
(ριάτικα μάτια του.

Θάρθει στιγμὴ ὅπου ἕνας στίχος,
ὁ ἄερας ποὺ ἀναστατώνει τὴ ζωὴ μου
θὰ φθάσει ὡς τ' ἄφτιά του...

... Καὶ θὰ ποῦν ἴσως: «Ἦταν ἕνας σύντροφος».
Φθάνει αὐτὸ — αὐτὸ εἶναι τὸ στεφάνι ποὺ λαχταράω...

Τὸ «στεφάνι ποὺ λαχταράει», τὸ πῆρε τὸ 1971 ἀπ' τὰ χέρια τῶν λαῶν καὶ τῶν τόπων ποὺ ἔψαλλε τὴν ἐποποιία τους ὁ Νερούντα τὸ πῆρε ἡ Σουηδικὴ Ἀκαδημία καὶ τὸ ἀπόθεσε στὸ κεφάλι τὸ δοξασμένο, τὸ θασανισμένο, τὸ ἀπτόητο τοῦ ποιητῆ.

Καὶ ἦταν με τὴ πράξη αὐτή, με τὴν ἀναγνώριση αὐτὴ σὰ νὰ τὸν στεφάνωνε ὀλόκληρη ἡ οἰκουμένη. Τὸ «Καθολικὸ τραγούδι» τοῦ Νερούντα ἦταν ἕνα ποίημα προφητικὸ.

Β. Τ.

ΚΑΘΟΛΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ (Canto General)

ΟΙ ΛΥΤΡΩΤΕΣ

Ἐδῶ φυτρώνει τὸ δέντρο
ἕνα δέντρο τῆς θύελλας, ἕνα δέντρο τοῦ λαοῦ.
Ἀπὸ τῆ γῆ ἀνεβαίνουν οἱ ἥρωές του
ὅπως τὰ φύλλα ἀπὸ τὸ χυμὸ
κι ὁ ἄνεμος τσακίζει τὰ φυλλώματα
τῆς θουερῆς πλέμπας
ὥσπου νὰ πέση ὁ σπόρος τοῦ φωμιοῦ ξανά στὴ Γῆ.

Ἐδῶ φυτρώνει τὸ δέντρο
τὸ θρεμένο ἀπὸ τοὺς γυμνοὺς νεκροὺς,
ἀπὸ νεκροὺς μαστιγωμένους, πληγιασμένους
νεκροὺς μὲ ἀδύνατα πρόσωπα,
ἀπὸ νεκροὺς σουβλισμένους σ' ἕνα κοντάρι,
ἀπὸ νεκροὺς ἀποκεφαλισμένους μὲ τὸ τσεκούρι
πάνω σὲ ἄλογο πετσοκομμένους νεκροὺς
νεκροὺς σταυρωμένους στὴν ἐκκλησία.

Ἐδῶ φυτρώνει τὸ δέντρο
ποὺ οἱ ρίζες του εἶναι ζωντανές.
ἔβγαλε νίτρο ἀπ' τὸ παιδεμὸ
οἱ ρίζες του ἤπιανε αἷμα
κι ἔβγαλε δάκρυα ἀπ' τὸ χῶμα
τ' ἀνέδασε ὡς τὰ κλωνάρια του
τὰ μοίρασε στὴν ἀρχιτεκτονική του.
Ἦταν λουλούδια ἀόρατα πολλές φορές,
λουλούδια θαμμένα.

κι ἄλλες φορές φωτίσανε τὰ πέταλά τους σὰν πλανῆτες
κι ὁ ἄνθρωπος ἐμάζεψε ἀπ' τὰ κλαριά τοὺς σκληροὺς
κάλυκες.

Τοὺς ἔδωσε ἀπὸ χέρι σὲ χέρι
καὶ ξαφνικὰ ἀνοιξαν τὴ γῆ
σὰν μαγνόλιες, σὰ ρόδια
καὶ ὡς τὰ ἀστέρια μεγάλωσαν.

Αὐτὸ εἶναι τὸ δέντρο τῶν λεύτερων
τὸ δέντρο Γῆ, τὸ δέντρο σύννεφο
τὸ δέντρο φωμί, τὸ δέντρο θέλος
τὸ δέντρο γροδιά, τὸ δέντρο φωτιά.
Τὸ πνίγει ἡ νεροποντὴ
τῶν δικῶν μας τῶν σκοτεινῶν χρόνων
μὰ ὁ καρπὸς του ἀνατρεμίζεται

δοκιμάζοντας τὸ κύκλο τῆς δυνάμεις του
ξαναπέφτουν, ἄλλες φορές, τὰ κλαριά
ἀπ' τὴν ὀργὴ τσακισμένα
καὶ μὴ τέφρα ἀπειλητικὴ σκεπάζει τὸ διαιώνιο με-
γαλεῖο.

Ἔτσι διάβηκε κι' ἄλλους καιροὺς
ἔτσι ξεκεφάλωσε ἀπ' τὴν ἀγωνία
ὡς πὺρ ἕνα χέρι μυστικὸ
κάμποσα ἀμέτρητα μπράτσα,
ἔκρυψε κορμούς ἀκέρειους
καὶ τὰ χεῖλια του ἦταν τὰ φύλλα
τοῦ πελώριου, τοῦ μοιρασμένου δέντρου
ποῦναι σκορπισμένο παντοῦ
ποὺ ἔχει περπατήσει μὲ τίς ρίζες του.
Αὐτὸ εἶναι τὸ δέντρο.
τὸ δέντρο τοῦ λαοῦ
τοῦ κάθε λαοῦ
τὸ δέντρο τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἀγῶνα.
Σκύψε πάνω στὴ κόμη του
ἄγγιξε τίς ἀστραπὲς τίς ξαναγιωμένες
θύθισε τὸ χέρι μέσα στὶς φάμπρικες
ὅπου δονούμενος ὁ καρπὸς
πληθαίνει τὸ φῶς κάθε μέρα.

Σήκωσε αὐτὸ τὸ χῶμα στὰ χέρια σου
γίνε ἕνα μὲ τούτῃ τῇ λάμψῃ
πᾶμε τὸ φωμί σου καὶ τὸ ζῆλο σου
πᾶρε τὸ ἄλογο καὶ τὴ καρδιά σου
κι ἀνέβα φυλακάτορας στὰ σύνορα
στὴ ἄκρια τῆς φυλλουριᾶς του.

Διαφέντεψε τὸ τέλος τῶν καλύκων του
πᾶρε μέρος στὶς ἐχθρικές νύχτες
μείνε ἄγρυπνος στὸν κύκλο τῆς αὐγῆς
ἀνάσανε στὴν ἀστερωμένη κορφή του
καὶ κράτησε ἐτοῦτο τὸ δέντρο μας,
τὸ δέντρο ποὺ μεγαλώνει στὴ μέση τῆς Γῆς.

ΠΑΜΠΛΟ ΝΕΡΟΥΝΤΑ

ΕΛΠΙΔΑ

Δὲν μὲ νοιάζει ἂν δὲν θρεθῶ ἐκεῖ ποὺ τελειώνει ὁ ὁρίζοντας
ἐκεῖ ποὺ σμίγουν τὰ νησιά μὲ τὰ σύγνεφα,
ἐκεῖ ποὺ σθῆνουν τ' ἀστέρια ὅταν πέφτουν.
Μον' νὰ μποροῦσα νὰ κρατήσω μὴ σταγὸνα ἀπ' τὴ ζωὴ,
ποὺ κυλάει σὰν καταρόχτης στὰ χέρια μου.
Μον' νὰ μποροῦσα νὰ σφίξω μὴ χούφτα
ἀπ' τὸν ἀγέρα ποὺ μὲ ξεμαλλιάζει.
Μὰ τίποτ' ἄλλο δὲν μπορῶ, παρὰ νὰ πνίγομαι
σὲ περασμένες θύμησης
καὶ νὰ γεμίζω μὲ φωτεινὲς ἀναμνήσεις,
γιὰ νὰ μοῦ δίνουν τὴ χαρὰ τῆς ἐλπίδας...

ΜΑΤΙΝΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τὰ Τρόπαια

Ἐλᾶτε ἐδῶ πατριῶτες μου
στὰ Τρόπαια νὰ πᾶμε
στ' ἀγαπημένο μας χωριὸ
ποὺ ὅλοι τ' ἀγαπᾶμε.
Πᾶμε ψηλὰ στὴν Παναγιὰ
σὲ κείνη τὴ ραχοῦλα
ἐκεῖ ποὺ τρέχει τὸ νερὸ
μὲ χάρη ἀπ' τὴ θρυσούλα.
Στὶς πέτρες νὰ καθήσουμε
γιὰ νὰ ξεκουραστοῦμε
ἀπὸ τὸ κρύο τῆς νερῶ
ὅλοι νὰ δροσιστοῦμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΟΥ

ΔΙΑΚΥΡΥΞΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΟΗΕ - ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 1959

ΑΡΘΡΟ 1. Το παιδί πρέπει να απολαμβάνει όλα τα δικαιώματα που περιλαμβάνονται σ' αυτή την Διακήρυξη. Αυτά τα δικαιώματα πρέπει να αναγνωριστούν για όλα τα παιδιά χωρίς καμιά εξαίρεση, ανεξάρτητα από φυλή, χρώμα, γένος, γλώσσα, θρησκεία, πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, έθνική ή κοινωνική προέλευση, περιουσία, καταγωγή ή άλλη κατάσταση των ιδίων ή των οικογενειών τους.

ΑΡΘΡΟ 2. Το παιδί πρέπει ν' απολαμβάνει ειδική προστασία, να του παρέχονται εύκαιρίες και δυνατότητες με νόμο ή άλλοιως, έτσι ώστε να μπορεί ν' αναπτύσσεται σωματικά, νοητικά, ήθικά, πνευματικά και κοινωνικά με υγιεινό και φυσιολογικό τρόπο σε συνθήκες ελευθερίας και αξιοπρέπειας. Για τη θέσπιση νόμων για το σκοπό αυτό, το ύψιστο, συμφέρον του παιδιού πρέπει να έχει καθοριστική σημασία.

ΑΡΘΡΟ 3. Το παιδί από τη γέννησή του, έχει δικαίωμα σ' ένα όνομα και μιὰ εθνικότητα.

ΑΡΘΡΟ 4. Το παιδί πρέπει να απολαμβάνει τα πλεονεκτήματα της κοινωνικής ασφάλισης. Θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να μεγαλώνει και να αναπτύσσεται με υγιεινό τρόπο. Για το σκοπό αυτό πρέπει να δίνεται σ' αυτό και στη μητέρα του ιδιαίτερη βοήθεια και προστασία, που συμπεριλαμβάνει πλήρη φροντίδα κατά τη διάρκεια της κύησης και μετά τη γέννησή του. Το παιδί έχει δικαίωμα στην καλή διατροφή, κατοικία, ψυχαγωγία και ιατρική περίθαλψη.

ΑΡΘΡΟ 5. Στο παιδί που μειονεκτεί σωματικά, ψυχικά ή κοινωνικά πρέπει να παρέχεται ειδική θεραπεία, μόρφωση και περίθαλψη που απαιτεί ή περίπτωση ή η κατάστασή του.

ΑΡΘΡΟ 6. Το παιδί για την πλήρη και αρμονική ανάπτυξη της προσωπικότητάς του έχει ανάγκη από αγάπη και κατανόηση. Πρέπει, όσο είναι δυνατόν, να μεγαλώνει με τη φροντίδα και την ευθύνη των γονιών του και όπωσδήποτε σε μιὰ ατμόσφαιρα στοργής καθώς και ήθικης και υλικής ασφάλειας. Το παιδί της μικρής ηλικίας δεν πρέπει ν' αποχωριστεί τη μητέρα του, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις. Η κοινωνία και οι Κρατικές Αρχές οφείλουν να προσφέρουν ειδική φροντίδα στα παιδιά χωρίς οικογένεια ή σε κείνα

που δεν έχουν έπαρκη οικονομικά μέσα. Είναι πιθυμητό να προσφέρεται Κρατικό επίδομα ή λη βοήθεια για τη συντήρηση παιδιών πολυμελούς οικογενειών.

ΑΡΘΡΟ 7. Το παιδί έχει δικαίωμα στην εκδευση, που πρέπει να είναι υποχρεωτική και σεάν, τουλάχιστον στη στοιχειώδη εκπαίδευση. Θα πρέπει να του παρέχεται μιὰ εκπαίδευση ιθα αναπτύσσει τη γενική καλλιέργειά του και του δίνει τις δυνατότητες σε συνθήκες ίσοιμι ν' αναπτύσσει την ικανότητά του, την προσωπικότητά του κρίση και το αίσθημα της ήθικης και κοινωνικής ευθύνης, για να γίνει ένα χρήσιμο μέλος κοινωνίας. Το ύψιστο συμφέρον του παιδιού πρέπει να είναι η κατευθυντήρια αρχή των υθύνων για την εκπαίδευση και την καθοδήγι του. Η ευθύνη αυτή κατ' αρχήν ανήκει στους νεείς. Το παιδί πρέπει να έχει όλες τις εύκαι για παιχνίδια και ψυχαγωγία που θα πρέπει κατευθύνονται στους ίδιους σκοπούς, όπως ή μόρφωση. Η Κοινωνία και οι Κρατικές Αρχές πρέπει να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για εφαρμογή του δικαιώματος.

ΑΡΘΡΟ 8. Το παιδί πρέπει να προστατεύε και να περιθάλπεται σ' όλες τις περιπτώσεις, ι τους πρώτους.

ΑΡΘΡΟ 9. Το παιδί πρέπει να προστατεύε από κάθε μορφής αμέλεια, σκληρότητα και μετάλλευση. Δεν πρέπει να γίνεται αντικείμενο συναλλαγής με οποιανδήποτε μορφή. Το παιδ παγορεύεται να εργάζεται πριν από την κατάλληλη κατώτερη ηλικία. Σε καμιά περίπτωση ι πρέπει να εξαναγκάζεται ή να νά του επιτρέται ή απασχόληση ή εργασία που βλάπτει την υγεία του ή την μόρφωσή του ή εμποδίζει τη ματική, ψυχική και ήθική του ανάπτυξη.

ΑΡΘΡΟ 10. Το παιδί πρέπει να προστατεύε από ενέργειες που είναι δυνατό να υποθάλη φυλετικές, θρησκευτικές και άλλου είδους ι κρίσεις. Πρέπει ν' αναπτύσσεται μέσα σ' ένα πνμα κατανόησης, ανοχής, φιλίας ανάμεσα σι λαούς, ειρήνης και παγκόσμιας αδελφότητας με πλήρη συνείδηση ότι οφείλει να αφιερώσει ενεργητικότητά του και τα προσόντα του στην ηηρεσία των συνανθρώπων του.

Τὰ παιδιὰ δὲν μποροῦν νὰ περιμένουν τ' ὄνομά τους εἶναι : Σήμερα

(Στίχοι τῆς Χιλιανῆς ποιήτριας Γαβριέλας Μιστράλ)

Στὸ πέρασμα τῶν εἴκοσι χρόνων ἀπ' τὴ Διακήρυξη τῶν δικαιωμάτων τοῦ παιδιοῦ ἀπ' τὸν ΟΗΕ, τὰ οἰκονομικά, κοινωνικά καὶ πολιτικά προβλήματα μεγάλου μέρους τῆς ἀνθρωπότητας, ἀρνητικά καθόριζαν καὶ καθορίζουν τὶς συνθήκες ἀνάπτυξης τῶν ΠΑΙΔΙΩΝ.

Παρὰ νὰ ἀναμφισβήτητα θήματα ποὺ συνολικά ἔχουν ἐπιτευχθεῖ, τὰ προβλήματα τῶν παιδιῶν εἶναι ὀξυμένα γιὰ ἓνα μεγάλο μέρος τῆς ἀνθρωπότητας. Σ' αὐτὰ ὅμως ἀνήκει τὸ μέλλον. Ἀλλὰ τὸ μέλλον τους καθορίζεται σήμερα.

Ἡ ἀπόφαση τοῦ ΟΗΕ ν' ἀνακηρυχθεῖ τὸ '79 ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ, δὲν ὑπαγορεύει μόνο τὴ συνολικὴ εὐθύνη μὰ καὶ τὴ συνολικὴ θέληση γιὰ τὴ δράση, τὴ διεκδίκηση, τὴ λύση τῶν προβλημάτων ποὺ ἀφοροῦν τὸ παιδί.

Οἱ στόχοι τοῦ ΟΗΕ γιὰ τούτῃ τὴ χρονιά εἶναι νὰ ἐνθαρρύνει ὅλες τὶς χώρες νὰ ξαναμελετήσουν τὰ προγράμματά τους γιὰ τὸ παιδί. Νὰ κεντρίσει τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τῶν ἀρχῶν γιὰ τὶς ἰδιαίτερες ἀνάγκες τῶν παιδιῶν. Νὰ προωθηθοῦν γιὰ λύση συγκεκριμένα ἔργα σὲ ἐθνικὴ καὶ τοπικὴ κλίμακα. Νὰ τονίσει τέλος τὴν ἀνάγκη τῆς ὕλικῆς εὐημερίας γιὰ τὸ παιδί, ἀλλὰ συνάμα καὶ τῆς πνευματικῆς, ψυχολογικῆς καὶ κοινωνικῆς τους ἀνάπτυξης.

Γιὰ τὴν πραγμάτωση αὐτῶν τῶν στόχων ὁ ΟΗΕ καλεῖ κάθε Ἐθνικὸ, Διεθνὴ, Μαζικὸ φορέα ἢ κίνηση, ἰδιωτικὸ ὄργανισμὸ ἢ ἄτομα, νὰ συμβάλουν στὴν ἐκπλήρωση τῶν σκοπῶν τοῦ Δ.Ε.Π.

Στὴ χώρα μας, δὲν θάταν δυνατό νάμαστε ἱκανοποιημένοι μὲ τὶς συνθήκες ποὺ γεννιοῦνται, ἀναπτύσσονται, μορφώνονται καὶ ψυχάζονται τὰ παιδιὰ. Δὲ θάταν δυνατό ν' ἀποδεχτοῦμε τὴν ἱατρικὴ περίθαλψη ποὺ τοὺς παρέχεται ἢ γιὰ τὸ φυσικὸ περιβάλλον ποὺ μεταλλάσσεται.

Καὶ πὶο πολὺ ἀπ' ὅλα ἀνησυχούμε γιὰ τὴν εἰρήνη στὴν περιοχὴ μας —προϋπόθεση ἀπαραίτητη γιὰ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν καὶ τῆς ἀνθρωπότητας μιὰ καὶ στὴ χώρα μας ὑπάρχουν πυρηνικὲς θάσεις, καὶ πιθανὸν νὰ ἀποθηκευτεῖ καὶ ἡ θόμβρα νετρονίου.

ΓΙΑ ΜΑΣ — ΤΟ ΔΕΠ εἶναι μιὰ εὐκαιρία νὰ ἐντείνουμε τὴν δραστηριότητα ὁργανώσεων

καὶ ατόμων γιὰ τὴν προστασία τοῦ παιδιοῦ.

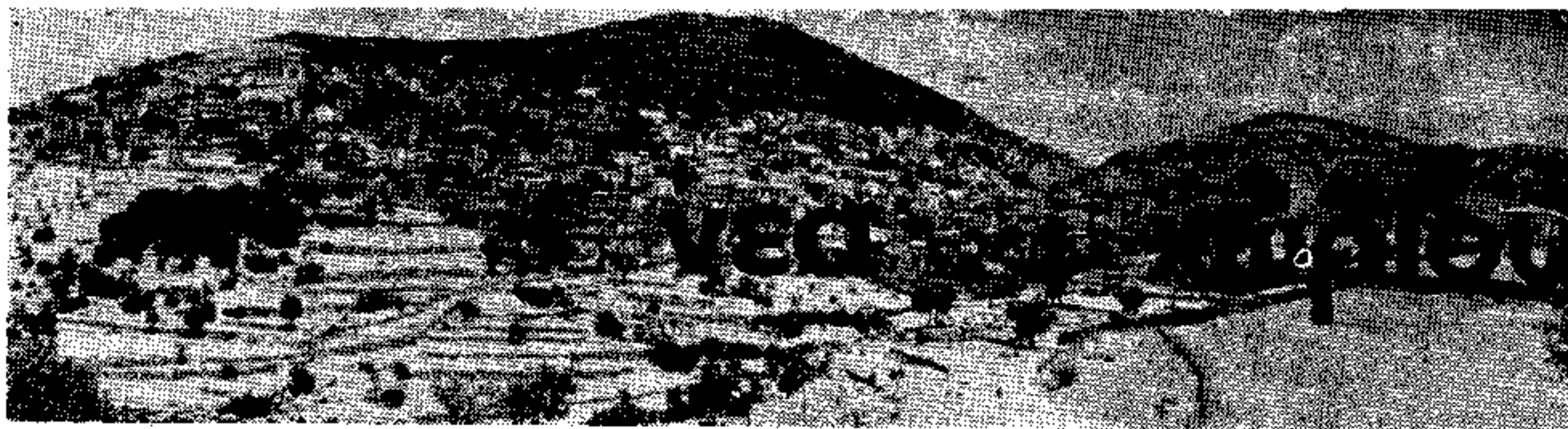
— Στὴ χώρα μας ἡ ἀνταπόκριση γιὰ τὸ ΔΕΠ — ἐκφράστηκε στὴ δημιουργία τῆς Πανελλαδικῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ παιδιοῦ τὸν Ἰούνη τοῦ '77. Σ' αὐτὴν συμμετέχουν ἐπιστημονικοί, συνδικαλιστικοί, γυναικεῖοι, πολιτιστικοί φορεῖς καὶ προσωπικότητες. Σὰν σκοποὺς ἡ ΠΕΔΠ ἔχει α) τὴ διάδοση, ὑπεράσπιση καὶ ἀνάπτυξη τῶν ἀρχῶν ποὺ ἀναγνωρίζουν στὸ ἄτομο, καὶ ἐπομένως καὶ στὸ παιδί θεμελιώδη δικαιώματα καὶ ἐλευθερίες. β) Ἡ μελέτη τῶν προβλημάτων τοῦ παιδιοῦ στὴν πατρίδα μας. γ) Ἡ συλλογὴ σχετικῶν στοιχείων καὶ ἡ βαθύτερη ἐπεξεργασία τους. δ) Ἡ διατύπωση προτάσεων πρὸς τοὺς ἀρμοδίους ἐλλαδικούς καὶ διεθνεῖς φορεῖς γιὰ τὴν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων τοῦ παιδιοῦ. ε) Ἡ ἐνημέρωση τῶν γονέων καὶ τῆς κοινῆς γνώμης σὲ πανεθνικὴ κλίμακα. στ) Ἡ νομικὴ κατοχύρωση καὶ μὲ κάθε τρόπο προστασία τῶν «δικαιωμάτων τοῦ παιδιοῦ» στὴν πατρίδα μας. ζ) Ἡ ὁργάνωση πολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ νέους. η) Ἡ συνεργασία μὲ ἄλλα σωματεῖα, ὁργανώσεις ἢ ὁργανισμοὺς σὲ ἐθνικὴ καὶ παγκόσμια κλίμακα.

Ἡ ΠΕΔΠ ἀσχολεῖται ἤδη μὲ τὴ συστηματικὴ μελέτη τοῦ νομικοῦ πλαισίου ποὺ ἀφορᾷ τὸ παιδί σ' ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ δικαίου καθὼς καὶ μὲ θέματα ὑγείας, πρόνοιας, γιὰ τὴ καλύτερη ψυχосоσματικὴ ἀνάπτυξη τοῦ παιδιοῦ.

Ἄς σημειωθεῖ ὅτι ἡ ΠΕΔΠ θρίσκεται σὲ ἀμεση ἐπαφὴ καὶ συνεργασία μὲ τὸν ΟΗΕ — καθὼς ὅτι ὅλες οἱ ἐκδηλώσεις τῆς θὰ ἔχουν διεκδικητικὸ χαρακτήρα. Θὰ προωθοῦν τὴν ἀγωνιστικὴ λύση συγκεκριμένων προβλημάτων.

Θάταν παράλειψη νὰ μὴν ἀναφέρουμε τὴ κυβερνητικὴ καμπάνια γιὰ τὸ ἔτος τοῦ ΠΑΙΔΙΟΥ. Ἀπ' τὴ τηλεόραση ὡς τὸ ραδιόφωνο, τὰ σχολεῖα, τὶς γιορτὲς ἢ τὶς ἐκθέσεις ἡ Κυβερνητικὴ πολιτικὴ σφραγίζει στὰ δικά της μέτρα τὸ ΕΤΟΣ τοῦ ΠΑΙΔΙΟΥ.

Διὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Σπύρου Α. Δοξιάδη ἐξήγγειλε τὴ δημιουργία 150 παιδικῶν καὶ βρεφικῶν σταθμῶν. Σαφέστατος ὁ ἀριθμὸς ἂν καὶ μικρὸς σὲ σχέση μὲ τοὺς 3.000 παιδικούς καὶ βρεφικοὺς σταθμούς ποὺ χρειάζεται ἡ χώρα. Ἀσάφεια (Συνέχεια στὴ σελίδα 19),

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Θεωρούμε μεγάλο δλίσθημα την παράσταση διαμαρτυρίας που έκανε ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων στο Λύκειο Τροπαίων ζητώντας έρευνα στις τσάντες των μαθητών για να διαπιστωθεί εάν έχουν τσιγάρα, περιοδικά, εφημερίδες κλπ. Όμολογούμε πως μάς ξάφνιασε ή είδηση, πέρα για πέρα ελεγμένη, ότι έγινε, γιατί γνωρίζουμε τα πρόσωπα του Δ.Σ. και δεν μάς είχαν συνηθίσει σε τέτοιες ενέργειες. Άς δούμε όμως και την ουσία του αιτήματος. Το κάπνισμα, βλαβερή και επικίνδυνη συνήθεια, δεν κόβεται με αστυνομικά μέτρα. Είναι μια προσπάθεια επίπονη και μακρόχρονη ή αποφυγή του καπνίσματος, που ξεκινάει από τα πρώτα χρόνια της ζωής μέσα στην οικογένεια. Είναι παράλογο οι γονείς να καπνίζουν, που αποτελούν το καθημερινό ζωντανό παράδειγμα στο παιδί και ζητάμε μετά από χρόνια, όταν ο νέος έχει διωθεί κυριολεκτικά με την εικόνα «νήλικας ίσον καπνιστής» να σταματήσουμε το κάπνισμα με αυτό τον τρόπο.

Οι συντοπίτες μας μέλη του Δ.Σ., καπνίζουν ναι ή όχι; Άς ξεκινήσουν εάν επιθυμούν μια έκστρατεία που θα την βοηθήσουμε όσο μπορούμε και μείς με διμιλίες, παραστάσεις, αλλά και με δικό τους πρωταρχικά σταμάτημα του καπνίσματος. Άς δούν πόσα τσιγάρα διαφημίζει ο τύπος, ή τηλεόραση και άς συνειδητοποιήσουν ότι ή αστυνόμευση δεν φέρνει το ποθητό αποτέλεσμα, όπως τό έχει δείξει και ή ζωή. Πάρα πέρα, για τα διάφορα περιοδικά και εφημερίδες, που ζητούσαν να ανακαλυφθούν στις τσάντες. Αρχικά πρέπει να τα διακρίνουμε σε περιοδικά πολιτικά - πολιτιστικά - οικονομικά και σε περιοδικά πορνό. Για τα δεύτερα συμφωνούμε να μην κυκλοφορούν.

Άλλά εδώ πάλι επισημαίνουμε την αντίφαση. Από τη μια κυκλοφορούν στα περίπτερα λεύτερα και το γυμνό, πολλές φορές χυδαίο, έχει κατακλίσει την τηλεόραση, από την άλλη ζητάμε να αστυνομεύουμε την κυκλοφορία, και την αγορά τους. Βλέπουμε το δέντρο και χάνουμε το δάσος. Όσο για τα άλλα περιοδικά, ίσα ίσα ο ίδιος ο σύλλογος θα έπρεπε να βοηθήσει στην κυκλοφορία τους μαζί με τις εφημερίδες, στα πλαίσια της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών. Όσο τέλος, για τυχόν δικαιολογία, ότι δεν διαβάζουν οι μαθητές, επειδή διαβάζουν πολιτικοκοινωνικές εφημερίδες και περιοδικά, δεν αντέχει σε κριτική και νομίζουμε, κανείς με στοιχειώδεις γνώσεις δεν θα μπορούσε να το δεχτεί.

Πάρα πέρα, ο Σύλλογος ζήτησε από το δάσκαλο να μεταβληθεί σε αστυνόμο μεταβάλλοντας έτσι το σχολείο σε χώρο αστυνόμευσης από χώρο γόνιμης και ελεύθερης μάθησης και δημιουργίας. Έχουμε εμπειρία παλιότερη και πρόσφατη στο που κατέληξαν τα αστυνομικά μέτρα και άς το σκεφθούν καλλίτερα οι συντοπίτες μας του Δ.Σ.. Πιστεύουμε πως άλλου θα πρέπει να στρέφουν την προσπάθειά τους στα τόσα εκπαιδευτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα Τρόπαια και τα γύρω χωριά. Δεν είδαμε μια παράσταση του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων στις διάφορες αρχές για το πρόβλημα της επιστροφής στο Περδικονέρι καθημερινά των 70 μαθητών με όποιοδήποτε καιρό.

Τελειώνοντας τονίζουμε ότι θεωρούμε άτόπημα την ενέργεια του Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, που για κανένα λόγο δεν πρέπει να επαναληφτεί.

Το Δ. Σ.

Όπως πληροφορηθήκαμε, χωριό μας άρχισαν τη λειτο τους τρία τμήματα επιμόρφωσης νηλίκων. Το ένα τμήμα είναι κής - ραπτικής για τις γυναίκες αριθμός των γυναικών που συγχουν σ' αυτό το τμήμα είναι άρ ικανοποιητικός. Επιμορφώτρια τμήματος είναι ή κυρία Παν Αντωνοπούλου. Το άλλο τμήμα ναι χαλκογραφίας, με επιμορι το βοηθό επιθεωρητή δάσκαλ Α. Αναστασίου και το τρίτο τ με χορούς, σπόρ κ.λ.π. με επιμο τη τον καθηγητή της Σωματ Αγωγής κ. Δ. Ασημακόπουλο. στεύουμε ότι πολλοί συμπατρι μας μπορούν και πρέπει να παρ λουθούν τα μαθήματα. Σίγουρα θα κερδίσουν.

Κατόπιν ενεργειών της Κοι τάς μας έγκρίθηκαν από το γραμμα Δημοσίων Έπενδύσεων:

α) Για την ύδρευση του Τα τσίου 700.000 δρχ.

β) Για την κατασκευή αποχ τικού άγωγού διμβρίων υδάτων 000 δρχ.

γ) Για την ένωση του δρόμου ζαράκη με το Βυζικιώτικο 500 δρχ.

Άπαπερατώθηκε ή άνακαί του 'Ι. Ναού Αγ. Μαρίας δαπ 150.000 δρχ. προερχομένων από άπανταχού Τροπαιάτες και φί Τροπαιατών. Έγινε τώρα ένα όμορφο και γραφικότατο έξωκί Έπίσης πρόκειται να γίνει άνο νιση του 'Ι. Ναού της Ζωοδόχου γής και του Αγίου Σωτήρος.

Στις εκλογές που έγιναν στο μνάσιο, για την ανάδειξη του του Συλλόγου Γονέων και Κη

νων Γυμνασίου — Λυκείου εκλέχτη-
καν οι παρακάτω:

Αγγελος Γάκης, πρόεδρος, Ίωά.
Τσίγκας, γραμματέας, Χρ. Τζώρ-
τζης, αντιπρόεδρος, Χρ. Κιντής, κο-
σμήτορας, Νικ. Κατσιώνης, ταμίας,
και μέλη: Γεώργ. Κιντής, Γεώργ.
Μπουγάδης, και Δημ. Κωστόπου-
λος.

★

Στις 6 Φλεβάρη στο γραφείο της
Λυκειάρχου έγινε σύσκεψη με πρω-
τοβουλία του Συλλόγου Γονέων και
Κηδεμόνων, με τη συμμετοχή του
Πρόεδρου της Κοινότητας κ. Μ.
Στασινόπουλου, του Γυμνασιάρχη,
της Λυκειάρχου, των προέδρων Σχο-
λικών Έφορειών Γυμνασίου — Λυ-
κείου και των καθηγητών του Γυ-
μνασίου — Λυκείου, με σκοπό την
πρώτη γνωριμία και ανταλλαγή ά-
πόψεων πάνω σε θέματα που αφορούν
την εκπαίδευση των μαθητών. Ο
Πρόεδρος της Κοινότητας ενημέρωσε
με κάθε λεπτομέρεια τους παρευρι-
σκομένους στη σύσκεψη, σχετικά με
το θέμα της ανεγέρσεως νέου σχολι-
κού κτιρίου Γυμνασίου - Λυκείου.

Στις εκλογές που έγιναν στο χω-
ριό μας, για την εκλογή Δ.Σ. του
Σωματείου Έργατοτεχνιτών, ο «ΛΑ-
ΔΩΝΑΣ» εκλέχτηκαν οι παρακάτω:

Κων. Σταθός, πρόεδρος, Ίωάν.
Θάνος γραμματέας - αντιπρόσωπος
για την Όμοσπονδία, Γεώργ. Κιντής
ταμίας και μέλη: Νικ. Κατσικέρδης,

Ήλ. Εύδης (αντιπρόσωπος για το Ε.
Κ.Α.), Ίωάν. Σταθός και Γεώργ.
Πάτσας.

★

Στις 13 Φλεβάρη, έγινε εκδήλω-
ση στο Δημοτικό Σχολείο του χω-
ριού μας, αφιερωμένη στο Διεθνές Έ-
τος του Παιδιού. Μίλησαν ο δάσκα-
λος κ. Κ. Γούτσος, και ο κ. Μίμης
Κουλουράς από μεριάς του Δ.Σ. του
Συλλόγου μας. Μοιράστηκαν από το
Σύλλογό μας λογοτεχνικά βιβλία
στοις μεγαλύτερους μαθητές και
παιχνίδια στους μικρότερους.

Αποψη από τα μαθηματικά συσσίτια

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ Τ' ΟΝΟΜΑ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ: ΣΗΜΕΡΑ

(Συνέχεια από τη σελ. 17)

εύλογη όμως στο πώς, με τι κονδύλια θα δη-
μιουργηθούν και σε πόσο χρονικό διάστημα.
Μεγαλύτερη παράλειψη όμως ότι δεν αναφέρ-
θηκε ο επίμονος αγώνας των γυναικείων συλ-
λόγων για το συγκεκριμένο αίτημα.

Και ακόμα γιατί η Κυβέρνηση δεν δεσμεύ-
τηκε να υπογράψει την 103 Σύμβαση του Ο.Η.
Ε. για την προστασία της Μητρότητας.

Τι θα σήμαινε βέβαια τούτη η επικύρωση
για τη Κυβέρνηση και τη μονοπωλιακή ολι-
γαρχία το γνωρίζουμε βέβαια.

Μέτρα ουσιαστικά, κι' ένα οικονομικό θάρος
πριν απ' όλα. Δικαίωμα όμως αναφαίρετο και
άναγκαιο για την εξασφάλιση καλύτερων συν-
θηκών για την επίτοκο και για κάθε άνθρωπο
πού πρόκειται να γεννηθεί. Έκτός αν η μη έπι-
κύρωση δίνει ακόμη ένα εύσημο του παράδει-

σου των φθηνών εργατικών χεριών και των όχι
μέ απαιτήσεις στα μονοπώλια της ΕΟΚ.

Το "Έτος του ΠΑΙΔΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΕ-
ΤΡΟ της συλλογικής ευθύνης της ανθρωπότη-
τας για το μέλλον.

Είναι το μέτρο της ευθύνης του καθένα από
μας, κι' όχι μόνο για το ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΠΑΙΔΙ,
αλλά για ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ του κόσμου. "Ο-
λους πρέπει ν' ανησυχεί ότι χιλιάδες παιδιά πε-
θαίνουν από πείνα, ότι δουλεύουν αντί να μορ-
φώνονται παιδιά 4 και 5 χρονών ότι σκοτώνον-
ται σε τοπικούς πολέμους. Το Δ.Ε.Π. είναι για
όλους μια ευκαιρία, να προσφέρουν τις υπηρε-
σίες τους στον αγώνα για τα δικαιώματα του
παιδιού και πριν απ' όλα για το δικαίωμά τους
σε μια ζωή ΕΙΡΗΝΙΚΗ.

ΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΤΣΙΚΑΚΗ

μους
μοι

Ἡ Σελίδα αὐτὴ φιλοδοξεῖ νὰ γίνῃ τὸ ψυχαγωγικὸ - χιουμορ τοῦ περιοδικοῦ μας, μαζεύοντας ἀπὸ τὸ ἀφθονο ὕλικὸ τοῦ εἵδους αὐθέτει τὸ χωριό μας. Διότι εἶναι χαρακτηριστικὸ πῶς ἔχουμε πολλὰ ἀνέκδοτα, τόσο ἀπὸ τὰ περασμένα ὅσο καὶ ἀπὸ τὰ τωρινά. Τὰ περὶ αὐτὰ εἶναι ἀνεπανάληπτα, τὰ χαρακτηρίζει ἡ λεπτότητα, ἡ πνευματικότητα, ἡ ἐτοιμότητα καὶ ἡ εὐστοχὴ παρομοίωση.

ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΓΟΥΒΗΣ (Τοῦ ἔτους 1923)

“Ολοι τὰ πλούτη θέλουνε τοῦ Κροίσου ν’ ἀποκτήσουν
Μὲ πρόσχημα ἐμπορικὸν ὄνομα γιὰ ν’ ἀφήσουν
Καὶ ὅλοι αὐτοκίνητα ψώνισαν ὥς μεγάλοι
Ἀπὸ αὐτὰ πού ἄφησαν οἱ φίλοι “Αγγλο - Γάλλοι
Καὶ πρῶτα ἐξεκίνησαν Βαρῶνοι Βερβιτσιῶτες
Οὓς ἐξεσυνερίσθησαν καὶ τινες Βυζικιώτες
Καὶ πρῶτοι πού δοκίμασαν αὐτὸ τὸ κασαθέτι
Εἶναι οἱ ἀδελφοὶ Τσιατᾶ πῶχουν διπλὸ τὸ ντέρτι.
“Υστερα ἐξεκίνησεν ἑτέρα κομπανία
“Οπου μετωνομάσθηκε ἐμπορικὴ ἐταιρία
“Ἦγουν Πεγῆς, Γκαζολινᾶς καὶ δύο Κουτσιαράδες
Πυριοβολῆς καὶ Ἀχιλλεὺς, Νταθέλης, ταλλαράδες.
“Υστερα ἐξεκίνησεν ἡ πιὸ μεγάλη Πάγκα
Κι ἀγόρασε τὸ φορτηγὸ πολλὰς χιλιάδες φράγκα,
“Ἦγουν ὁ Μαριγουλιὸς κι Ἀλέξης ὁ Βεργέτης
καὶ Βάσκας ὁ Βασίλειος σπάνιος ἐφευρέτης.
Καὶ ὁ Γούθης ἐξεκίνησε μέσ’ ἀπ’ τὴν Ἀθήνα
Κι ὅσο νάρθῃ στὰ Μέγαρα ἔσωσε τὴ θενζίνα.
Μιᾶς φοράδας ἔκοψε τὸ πόδι πέρα πέρα
Διότι ἦτο ἀδύνατον νὰ πάῃ στὸν ἀέρα.
Μέχρι Μπαμπίκου φθάσανε καὶ θέλουν νὰ γυρίσουν
Μὰ στάθηκε ἀδύνατο γιὰ νὰ τὸ ξεκινήσουν.
Ἐκεῖ τὸ ἀπαράτησαν μὲ μυστικὸ τὸν πόθο
Κι ὅλος ὁ κόσμος φώναξε διώχτε τ’ ἀπὸ τὸ δρόμο
Γιὰ φέρτε εἰδικὸ Γιατρὸ διὰ νὰ τὸ κουράρῃ
Μ’ ἐνέσεις καὶ μὲ φάρμακα τὸ δρόμο γιὰ νὰ πάρῃ.
Κι ἄλλοθι ἐσκέφθησαν τίποτα νὰ γλυτώσουν
Στὸν Ἅγιο Γεώργιο νὰ τὸ ἀφιερῶσουν.
Πῆγαν τὸ ἀφιέρωσαν δίπλα στὸ Ἅγιο Βῆμα
Κι ὅποιος περνᾷ ἀπὸ ἑκεῖ αἰσθάνεται τὸ κρίμα.

Σατυρικὸ ποίημα τοῦ ΜΠΡΙΣΚΑ (Γάκη Γεωργίου τοῦ Νικολάου). Ἀναδημοσίευση ἀπὸ τὰ «Βυζικιώτικα» τοῦ Ν. Ι, ΦΛΟΥΔΑ, τόμ. Γ’.

ΤΟ ΤΡΙΖΥΓΙ (Στά χαρτιά)

Για όσους παίζουν χαρτιά, πόκερ και κολιτσίνα
Είς τὸ τριζύγι έννοῶ, τὴν ἔχουν πάθει φίνα.
Ποσῶς δὲν δυσκολεύομαι γιὰ νὰ τοὺς ἀναφέρω
Γιατ' ἔνανε πρὸς ἔνανε ὀνομαστικῶς τοὺς ξέρω
Εἶναι ὁ Τηλεγραφετὴς καὶ ὁ Βασίλης Μπουγος
Κι αὐτὸς ὁ Γέρο - Κωνσταντῆς, ὁ φοβερός πανοῦργος
Σπυρίδων ὁ Διδάσκαλος κι Εἰρηνοδίκης Νέξης
Μαλοῦχος ὁ Βασίλειος, τὸ γένος ἔλκει Κρέξης.
Νομίζετε πῶς ξέχασα καὶ τὸν Ἑλίας Ξύδη;
Στὸ Πέπε πού ἔπεσε τὸν ἔφαγε τὸ φεῖδι,
Τὸν Ληᾶ τὸν ἐσυγύρισε σὰν ρέκι - προπαγάνδα
Γιατὶ παιγνίδι γύρευε καὶ τὸ κορίτσι ἄνδρα.
Πρῶτα συνεννοήθησαν ὁ Γιάννης μὲ τὸν Πᾶνο,
Τὰ τράμ ἐβάλαν σύνθημα τῶν Ἀθηνῶν ἐπάνω,
Τὸ τρία καὶ τὸ τέσσερα Ρούφου καὶ Πατησίων
Καὶ ἀκολουθῶς τὰ ἐπτά Ἀχαρνῶν — Ἑλισσίων,
Τὸ πιὸ καλύτερ' ὄνομα ἔβαλαν τὸ Φάντη — Ντάμα
Παγκράτιον — Κολοκυνθοῦ τὸ εἶχε ὁ Ληᾶς ἀντάμα.
Τὸ δέκα πού τ' ἀγάπαγαν τὸ θάλανε φουμάρω
Ὅποτε ὁ Γιάννης γύρευε τοῦ Πάνου τὸ τσιγάρο.
Τὸν Ρήγα τὸν ἐξέχασα τὸν θάλανε Θανάση
Ὅπου μ' αὐτὸν περίμενε ὁ μαῦρος Ληᾶς νὰ πιάση
Δὲν γίνεται εἰς τὸ Κιλκίς αὐτὸ τὸ νταραβέρι
Γίνεται καὶ στὸν Πλάτανο πού ἔχει κρουονέρι.
Ἐκεῖ πάντα δουλεύουνε τὸν Μπάρμπα - Παναγιώτη
Σκαρμαγκᾶ, Πυριοβολῆ καὶ ὅποιον πατριώτη
Κάποτε καὶ τὸ Δημητρὸ μὲ τὰ γεράματά του
Μ' αὐτὸς γιὰ νὰ μὴ γελασθῇ φοράει τὰ γυαλιά του.
Μόνον τὸν Ἀστυνόμο μας καὶ τὸν Ἀριστομένη
Ἀκόμα δὲν τοὺς τύλιξαν ἴσως νὰ τοὺς προσμένη.
Μόνον ἂν γυρίσ' ἡ σφαῖρα θὰ δοῦνε τέτοια μέρα.

Ὁ ποιητὴς τοὺς εὐχεται
Καλὴν εὐημερίαν
Καὶ ὅ,τι ἑκάστος ποθεῖ
Νὰ εὖρῃ σ' εὐτυχίαν.
Δὲν θέλει νὰ ξεχνᾶνε
Στὰ Τρόπαια πού ἔρχεται
Πάντα νὰ τὸν κερνᾶνε.

(Ἀναδημοσίευση ἀπὸ τὰ Βυζικιώτικα τοῦ Ν. ΦΛΟΥΔΑ)

Ὅταν ὁ Γιώργης Σταύρου Στούγιος (Ροτσιόκας) ἦλθεν εἰς ἡλικίαν νὰ πάη στὸ σχολεῖον ὁ πατέρας του Σταύρος Στούγιος, λόγῳ τοῦ ὅτι τὸν εἶχε ἀνάγκη, τὸν κράτησε ἀπὸ τὸ σχολεῖο γιὰ νὰ πηγαίνει μὲ τὰ πρόβατα. Ὁ τότε δάσκαλος τοῦ χωριοῦ Σπήλιος Σπηλιόπουλος ἀναγκάστηκε νὰ καταγγεῖλῃ τὸν Σταύρο Στούγιο γιὰ τὴν ἐνέργειά του αὐτὴ καὶ τὰ πράγματα ἦλθαν στὸ δικαστήριον. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δίκης καὶ ὅταν ὁ Εἰρηνοδίκης ἔδωκε ἀπόφασιν καταδικαστικὴν ἐναντίον τοῦ Γιώργη Στούγιου μὲ κράτηση ὠρισμένων ἡμερῶν ὁ κατηγορούμενος στραφεὶς πρὸς τὸν Εἰρηνοδίκην εἶπε: «Μπράβο σου κύριε Εἰρηνοδίκα, μὲ δίκασες μὲ τὸ ἰδιανό μου τὸ παιδί!!!»

Ὁ Μιτσικούλης (Συριόπουλος) εἰ-
παίξε μὲ τὸν Γιάννη τὸν Βεργέτη
στὸ σπίτι τοῦ πρώτου χαρτιά, ὅπου
καὶ παρευρίσκετο καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Κά-
ϊζερ, Λώνης. Ἐπειδὴ τὸ παιδί ἔδλε-
πε δέ, ὅτι ὁ πατέρας του ἔχανε καὶ
εἶχε περάσει καὶ ἡ νύκτα παρώτρυνε
τὸν πατέρα του νὰ φύγουν. Τότε
ὁ Μιτσικούλης εἶπε στὴν γυναῖκα
του: «Φέρε γλυκὸ τοῦ Λώνη, Φωτει-
νῆ» καὶ ἐσυνέχιζε τὸ παιγνίδι μὲ τὸν
Κάϊζερ, διότι φαίνεται ὅτι ὁ Κάϊζερ
εἶχε ἀκόμα μερικὰ φιλά! Τὸ παιδί
ἐκ νέου σκούνταγε τὸν πατέρα του
γιὰ νὰ φύγουν. Καὶ ὁ Μιτσικούλης ἐ-
μίλησε: «Κι' ἄλλο γλυκὸ τοῦ Λώνη
Φωτεινῆ!!!» Τοῦτο δέ ἐσυνέχισε μέ-
χρις ὅτου δὲν ἔμεινε φράγκο στὸν
πάγκο τοῦ Κάϊζερ καὶ ἀφοῦ προη-
γουμένως εἶχανε τελειώσει τὰ γλυκὰ
τῆς Φωτεινῆς.

Ὅταν στὸ χωριό μας ἦταν Συμ-
βολαιογράφος ὁ ἐκ Βυζικίου κατα-
γόμενος Ἰωάννης Συριόπουλος (Ἀσ-
σιέλος), τὸν ἐπισκέφθη κάποτε ὁ εἰ-
σαγγελέας διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν συμ-
βολαίων κλπ. Κατὰ τὴν ἐρευνάν του
δὲ βρῆκε ὅλα τὰ συμβόλαια ἄνευ
χαρτοσήμου. Ἐρωτηθεὶς παρὰ τοῦ κ.
Εἰσαγγελέως γιὰ τὸ πὺ ὠφείλετο ἡ
παράλειψις αὐτῆ τῶν χαρτοσήμων ἀ-
πάντησε. Φτώχεια κύριε Εἰσαγγελέα
δὲν ἔχουνε ὁ κόσμος! Καὶ ἰδοὺ ἡ συ-
νέχεια. Τὴν ἐπομένην, ὅταν ὁ Εἰσαγ-
γελέας ἔφθασε στὴν Τρίπολιν τοῦ ἐ-
κοινοποίησε τὴν ἀπόλυσιν!

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΥ

Η ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ Ε.Ο.Κ.

Άρθρο του γεωπόνου Γεωργίου Στούγιου
και του φοιτητή της γεωπονικής Άθηνών Κώστα Γεωργίου

Η ένταξη της χώρας μας στην ΕΟΚ είναι μια επιλογή που θα επηρεάσει αποφασιστικά τη μελλοντική πορεία της. Όπως είναι φυσικό, μια τέτοια επιλογή καθοριστική για το μέλλον μας, θα έπρεπε να ήταν το αποτέλεσμα μιας πολύπλευρης μελέτης τόσο των ποσοτικών, όσο και των ποιοτικών επιπτώσεων της ένταξης στην ΕΟΚ.

Στη συνέχεια θα έπρεπε να αναληφθεί προσπάθεια για τη σωστή ενημέρωση του ελληνικού λαού για το αφάνταστα μεγάλο θέμα που λέγεται ένταξη. Αντί να έχουμε μία αντικειμενική πληροφόρηση, δημιουργείται στο λαό μια σύγχυση και παραπλάνηση καθημερινά, με στόχο τον αποπροσανατολισμό του.

Θα επιχειρήσουμε συνοπτικά την ώρα αυτή, που η διαδικασία προς την ένταξη έχει φθάσει στα τελευταία στάδιά της, όπως λένουν, να πάρουμε θέση και να ενημερώσουμε τον μη προνομιούχο Έλληνα, στο βαθμό που μπορούμε, με κάθε ειλικρίνεια για να προφυλαχθεί από ενδεχόμενες ατυπότητες.

Το θέμα ΕΟΚ είναι τεράστιο, είναι πολυεπίπεδο. Δεν μπορεί κατά συνέπεια στον περιορισμένο αυτό χώρο του περιοδικού να δοθεί πλήρης ανάλυση. Θα θίξουμε όμως όλα τα βασικά κεφάλαια του θέματος και ειδικότερα τις επιπτώσεις της ένταξης πάνω στην ελληνική γεωργία.

Η Ελλάδα είχε με την ΕΟΚ μια συμφωνία σύνδεσης που καθόριζε τόσο τα δικαιώματα όσο και τις υποχρεώσεις των δύο συμβαλλομένων. Η συμφωνία σύνδεσης καθυστερεί και εφαρμόζεται αποκλειστικά στα σημεία που ευνοεί την Κοινότητα (δασμολογικός άφοπλισμός). Οι υποχρεώσεις της ΕΟΚ απέναντί μας, έναρμόνιση της ελληνικής γεωργικής πολιτικής με την κοινοτική και το χρηματοδοτικό

πρωτόκολλο, δεν έχουν λειτουργήσει.

Εναρμόνιση σημαίνει ότι στα εξαγόμενα ελληνικά γεωργικά προϊόντα θα εξασφαλιζόταν ίση μεταχείριση με τα παραγόμενα στην ΕΟΚ. Τελικά τα προϊόντα μας είχαν μεταχείριση όμοια με τα προϊόντα τρίτων χωρών, διότι είναι γνωστό οι αντισταθμιστικές εισφορές που επιβλήθηκαν (όταν οι τιμές στην ΕΟΚ είναι πιο υψηλές από τις τιμές στη χώρα μας, επιβάλλεται αντισταθμιστική εισφορά στα προϊόντα που εξαγονται από τη χώρα μας, ώστε η τιμή ν' ανέβει στο επίπεδο της τιμής της ΕΟΚ). Έτσι τα προϊόντα μας παύουν να είναι ανταγωνιστικά και δεν απορροφούνται από την ΕΟΚ.

Στα χρόνια που πέρασαν παρά τους κάθε φορά πανηγυρισμούς με στόχο τον αποπροσανατολισμό του ελληνικού λαού, η πραγματικότητα είναι πικρή ακόμη και για τους πιο ένθερμους υποστηρικτές της ένταξης. Με την ένορχηστρωμένη προσπάθεια απόκρυψης της πραγματικότητας, η άρχουσα τάξη προχωράει στην ένταξη. Καλλιεργεί το μύθο του παράδεισου και της αυτόματης λύσης των προβλημάτων μας.

Το πρόβλημα της ένταξης της χώρας μας, χώρας που βρίσκεται στο περιθώριο του παγκόσμιου καπιταλισμού, είναι θέμα μ ο ν τ έ λ ο υ ά ν ά π τ υ ξ η ς. Αυτό σημαίνει πλήρη ένσωμάτωση στο καπιταλιστικό σύστημα. Πού σημαίνει ότι η ελληνική οικονομία δεν μπορεί ν' αναπτύσσεται οργανικά σαν ένα ενιαίο σύνολο με δική της δομή και κατεύθυνση, αλλά σαν οργανικό τμήμα του καπιταλιστικού συστήματος. Κάτι που οδηγεί σε μιάνάπτυξιακή πορεία που καθορίζεται από μια έξωγενή δυναμική που εκπορεύεται από τα μητροπολιτικά κέντρα. Τα χαρακτηριστικά αυτής της α-

νάπτυξης είναι ή ανισομέρεια και έξάρτηση, κάτι που υπονομεύει μόνιμα την οικονομική αυτόδυναμία. Έπειδή ή δομή της παραγωγής και των κοινωνικών σχέσεων που αναπτύσσονται σε σχέση μ' αυτή είναι καθοριστική για τη δομή της κοινωνίας σ' όλα τὰ επίπεδα (κοινωνικό - πολιτικό - πολιτιστικό) ή εξαρτημένη ανάπτυξη έχει σαφείς προεκτάσεις σ' όλες τις απόψεις της ιστορικής πορείας μίας χώρας.

Έτσι οί διαρθρωτικές αδυναμίες κι ανισότητες, όχι μόνο δεν βελτιώνονται, αλλά αντίθετα αυξάνουν. Η έκβιομηχάνιση κι ανάπτυξη στις περιθωριακές χώρες δεν μπορεί ν' ακολουθήσει τόν ίδιο δρόμο μ' αυτόν που ακολούθησαν οί αναπτυγμένες σήμερα χώρες. Η ανάπτυξη της εξαρτημένης καπιταλιστικής χώρας αναπαράγει ουσιαστικά τους παράγοντες εκείνους που την εμποδίζουν νά φτάσει σε μιά αυτόνομη ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων. Η οικονομία μίας περιθωριακής χώρας, όσο κι αν «αναπτύσσεται» συντηρεί τὰ βασικά χαρακτηριστικά της υπανάπτυξης.

Ενώ ή έξάρτησή της από τὰ μητροπολιτικά κέντρα προσαρμόζεται στο στάδιο ανάπτυξης της οικονομίας της, ή απόσταση ανάμεσα στα βιοτικά επίπεδα μητρόπολης — περιφέρειας, μεγαλώνει. Γι' αυτούς επίσης τους λόγους συντηρούνται στις «αναπτυσσόμενες» χώρες της περιφέρειας σε μεγάλη κλίμακα προκαπιταλιστικές μορφές παραγωγής και έκμεταλλευσης, ιδιαίτερα στην αγροτική οικονομία. Η μετανάστευση από την υπαίθρο συμβαδίζει με τη σχετική στασιμότητα της αγροτικής οικονομίας, ενώ ή τάξη των ήμερομισθίων εργατών αυξάνει αριθμητικά με πολύ χαμηλό ρυθμό. Αυτό οδηγεί στην υπερτροφικότητα του τριτογενή τομέα, που εκδηλώνεται με τη διόγκωση των διοικητικών δαπανών. Η μεγαλοαστική τάξη, οί μεγάλοι βιομήχανοι και επιχειρηματίες, συμβιώνουν στο έσωτερικό της χώρας με τις αναχρονιστικές προκαπιταλιστικές μορφές έκμεταλλευσης, ενώ ταυτόχρονα εξαρτώνται όλο και περισσότερο από τὸ ξένο μονοπωλιακό κεφάλαιο, που καθορίζει τὰ γενικά πλαίσια της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Η ανισοκατανομή του ἔθνικου πλούτου και του ἔθνικου εισοδήματος γίνεται όλο και πιό έντονη με τὴν πάροδο του χρόνου, γιατί προωθείται από θεσμικές δομές που αξιοποιούνται στο ἔπακρο πρὸς ὄφελος της οικονομικής ὀλιγαρχίας με τὸν π λ η θ ω ρ ι σ μ ο κ έ ρ δ ο υ ς, που είναι ἑγγενές χαρακτηριστικό του μονοπωλιακού καπιταλισμοῦ. Κι αυτό αναπόφευκτα προωθεί τὴν ὄξυνση των κοινωνικών αντιθέσεων ανάμεσα στην οικονομική ὀλιγαρχία και τὴ μεγάλη μάζα των εργαζομένων που είναι αντικείμενο στυγνῆς έκμεταλλευσης είτε στο πλαίσιο παραγωγικών σχέσεων που είναι «έκσυγχρονισμένες» (ἐργάτες, μισθωτοί) είτε στο πλαίσιο προκαπιταλιστικών παραγωγικών σχέσεων (ἀγρότες, βιοτέχνες, μικροεπαγγελματίες). Με λίγα και ἅπλα

λόγια μπορούμε νά ποῦμε ὅτι ή ανάπτυξη των στρατηγικών τομέων της οικονομίας μας δεν θὰ καθορίζεται από τὸν ἑλληνικό λαό ἀλλὰ από ξένα οικονομικά και πολιτικά κέντρα ἀποφάσεων.

Υστερα από τὴν ἀνάλυση που ἔγινε παρὰ πάνω, ποιές θὰ είναι οί συγκεκριμένες ἐπιπτώσεις της ἑνταξης στους τομείς Βιομηχανία και Γεωργία; Όσον ἀφορᾷ τὴν Βιομηχανία (στὸν τομέα αυτό θὰ ἀναφερθοῦμε πολὺ γρήγορα) δεν νομίζουμε ὅτι θὰ μπορέσει ή ἑλληνική Βιομηχανία νὰ ἀνταγωνισθεῖ τὴν εὐρωπαϊκή. Η Βιομηχανία της ΕΟΚ με τὴν προηγμένη τεχνολογία και τὴν ὀρθολογικώτερη ὀργάνωσή της και ὕστερα από τὸν πλήρη δασμολογικό ἀφοπλισμό που θὰ ὑπάρχει, θὰ συνθλίψει τὴν ἑλληνική ή ὁποία βρίσκεται ὡς γνωστόν σχεδόν ἀποκλειστικά ὑπὸ κρατικὸν προστατευτισμόν (φοροαπαλλαγές, κίνητρα, προνόμια κ.λπ.). Η έκβιομηχάνιση της Ἑλλάδας τερματίζεται με τὴν ἑνταξη.

Στὸν τομέα ΓΕΩΡΓΙΑ θ' ἀναφερθοῦμε ἐκτενέστερα, όχι λόγω ιδιότητάς μας, ἀλλὰ γιατί στὸν τομέα αυτό οί ὑποστηρικτές της ἑνταξης ἀντλοῦν τὰ περισσότερα ἐπιχειρήματα με τὰ ὁποία προσπαθοῦν νά μᾶς πείσουν για τὴ σκοπιμότητα της ἑνταξης. Λέγουν ὅτι ἐκεῖνοι που θὰ ὠφεληθοῦν περισσότερο θὰ είναι οί Ἕλληνες ἀγρότες, ὅτι τὸ εἰσόδημά τους θὰ φθάσει τὸ εἰσόδημα των Εὐρωπαίων ἀγροτῶν. Γι' αυτό ἐδῶ θὰ ρίξουμε ὅλο τὸ βάρος της ἀνάλυσής μας.

Θὰ δοῦμε τώρα τί στόχους εἶχε θάλει ή ΕΟΚ και ἂν πραγματοποιήθηκαν μέσα στα 20 χρόνια που πέρασαν.

Η συνθήκη της Ρώμης (1957) προβλέπει τὸν προγραμματισμό και τὴν ἄσκηση κοινῆς ἀγροτικής πολιτικῆς (Κ.Α.Π.) από τις χώρες μέλη στὸν ἀγροτικό τομέα. Κι αυτό δεν είναι τυχαῖο θέβαιο. Στὸν ἀγροτικό τομέα διατηροῦνται προκαπιταλιστικές μορφές έκμεταλλευσης κι ἐπομένως δεν μπορεῖ νὰ λειτουργήσει ἀποτελεσματικά ἐκεῖ ὁ μηχανισμός της ἀγορᾶς.

Η συνθήκη της Ρώμης ὀρίζει 5 γενικούς στόχους για τὴν Κ.Α.Π..

- 1) Αύξηση της παραγωγικότητας της γεωργίας.
- 2) Ἐξασφάλιση δίκαιου βιοτικοῦ ἐπιπέδου στους ἀγρότες.
- 3) Σταθεροποίηση των ἀγορῶν.
- 4) Ἐξασφάλιση ἐφοδιασμοῦ.
- 5) Ἐξασφάλιση λογικῶν τιμῶν στους καταναλωτές.

Τὸ 1960 ὀρίστηκαν και οί 3 βασικές ἀρχές πάνω στις ὁποῖες ἔπρεπε νὰ στηρίζεται ή ΚΑΠ.

- 1) Πολιτική των ἀγορῶν και των τιμῶν.
- 2) Ἐξωτερική πολιτική.
- 3) Κοινωνικο - διαρθρωτική πολιτική.

Η Κ.Α.Π. είναι ἓνα πολύπλοκο ἐπινόημα που δημιουργεῖ σύγχυση ἀκόμη και στους ἐμπνευστές του. Γενικά ὅμως μπορούμε νά ποῦμε

ὅτι στόχος είναι ἡ δημιουργία τῆς ἀνάπτυξης γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων προικισμένων μὲ διαρθρώσεις καὶ διαστάσεις τέτοιες πού νά ἐπιφέρουν τήν ἐφαρμογή τῆς σύγχρονης τεχνολογίας καί νά ἐξασφαλίζουν ἕνα ἱκανοποιητικό εἰσόδημα. Ἡ διαδικασία αὐτή ἀποβλέπει στήν ἐνσωμάτωση τῆς γεωργίας στό βιομηχανικό καί ἐμπορικό δίκτυο μέσω τῆς μετατροπῆς τῆς γεωργίας σέ μιὰ μηχανοποιημένη ἐπιχείρηση μὲ ἐντατική χρησιμοποίηση κεφαλαίου. Ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ἀγροτικοῦ καπιταλισμοῦ συνοδεύεται μὲ τήν ἐξάπλωση πολυεθνικῶν ἐπιχειρήσεων στόν τομέα βιομηχανίας ἀγροτικῆς ὑποδομῆς (τρακτέρ, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, ζωοτροφές κλπ.) στό τομέα εἰδῶν διατροφῆς.

Οἱ ἀρχές καί οἱ μηχανισμοί γιά τή προώθηση τῆς Κ.Α.Π εἶναι βασικά

1) **Ενιαία ἀγορά:** Ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν προϊόντων. Κοινές τιμές. Ἀποκλεισμός ἐπιδοτήσεων καί δασμῶν.

2) **Ἡ κοινοτική προτίμηση:** πού σημαίνει ὅτι οἱ τιμές τῆς ΕΟΚ προστατεύονται ἀπό τίς διακυμάνσεις τῆς διεθνούς ἀγορᾶς, μέσω τῶν ἀντισταθμιστικῶν εἰσφορῶν

3) **Κοινωνικό - διαρθρωτική πολιτική:** πού ἐκφράζεται μὲ τὸ F.E.O.G.A Εὐρωπαϊκὸ Ταμεῖο Γεωργικοῦ προσανατολισμοῦ καί Ἐγγυήσεων. Αὐτὸ εἶναι τὸ βασικὸ ὄργανο τῆς Κ.Α.Π καί ἔχει 2 τμήματα.

α) **Τὸ τμήμα ἐγγυήσεων** πού ἔχει στόχο τὴ λύση βραχυχρόνιων προβλημάτων π.χ. στήριξη τιμῶν καί εἰσοδημάτων τῶν ἀγροτῶν.

β) **Τὸ τμήμα προσανατολισμοῦ** πού μετέχει στὴ χρηματοδότηση τῆς ΚΑΠ γιά τὴ βελτίωση τῶν γεωργικῶν διαρθρώσεων, ὅπως τὸ μέγλωμα τοῦ μεγέθους τῶν ἐκμεταλλεύσεων, ἀρδευτικὰ ἔργα, ἔργα ὑποδομῆς στὴ γεωργία, βελτίωση τῶν ὁργανώσεων παραγωγῶν κλπ.

Τὰ ἔσοδα προέρχονται κατὰ μέγαλο μέρος ἀπ' τίς ἀντισταθμιστικὲς εἰσφορὲς πού ἐπιβάλλει ἡ ΕΟΚ σὲ προϊόντα προερχόμενα ἀπὸ τρίτες χώρες.

Εἶδαμε ποιοὶ ἦταν οἱ στόχοι καί οἱ μηχανισμοί τῆς ΚΑΠ. Ἄς δοῦμε τώρα πῶς λειτουργοῦν στὴν πραγματικότητα καί τί ἐπέτυχε. Τὰ στοιχεῖα καί οἱ ἐκτιμήσεις πού θὰ παραθέσουμε εἶναι τῆς ἴδιας τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ΕΟΚ πού δημοσιεύονται στὸ Δελτίο Πληροφοριῶν. «Οἱ γεωργοὶ διαπιστώνουν ὅτι τὸ μερίδιό τους στὴν ἀκαθάριστη παραγωγή καθ' ἕνα χρόνο μειώνεται. Ἔτσι ἀπὸ 6,3% τὸ 1968 μειώθηκε σὲ 5,4% τὸ 1973. Αὐτὴ ἡ ὑποχώρηση συνοδεύεται καί ἀπὸ μιὰ μείωση τοῦ ἐνεργοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ πού ἀπὸ 12,2% τὸ 1967 ἔφτασε τὰ 8,9% τὸ 1974. Ἔτσι μεταξύ 1967 - 74 μειώθηκε κατὰ 7 ἑκατομ. άτομα, ἀπὸ τὰ ὅποια μόνο τὰ 2,5 ἑκ. κατευθύνθηκαν στὴ Βιομηχανία καί ὑπηρεσίες. Συνέπεια τούτου ἡ ὑπαιθρος ἀδειάζει, ἐνῶ οἱ πόλεις γεμίζουν ἀσφυκτικὰ καί αὐξάνουν οἱ στρατιές τῶν ἀνέργων». Ἐπίσης ἡ

ἐπιτροπὴ διαπιστώνει. Οἱ διαφορὲς ἀνάμεσα στὰ γεωργικὰ εἰσοδήματα ἀντὶ νὰ ἐξαφανιστοῦν, αὐξήθηκαν παντοῦ. Ἀνάμεσα στὰ κράτη μέλη, ἀνάμεσα στὶς διάφορες περιφέρειες τοῦ ἴδιου κράτους. Δηλαδή οἱ πλούσιοι ἔγιναν πλουσιώτεροι καί οἱ φτωχοὶ φτωχότεροι. Συγκριμένα οἱ ἱταλοὶ ἀγρότες ἔχουν μεγαλύτερη διαφορὰ εἰσοδήματος ἀπ' τοὺς Γερμανοὺς καί Ὁλλανδοὺς συναδέλφους τους, ἀπ' ὅτι ἔχαν ὅταν μπηκαν στὴν ΕΟΚ τὸ 1958. Αὐτὸ τὸ φαινόμενο τῆς ὀξυνσης τῆς εἰσοδηματικῆς διαφορᾶς θὰ ἐρμηνευθεῖ παρὰ κάτω μὲ τὰ στοιχεῖα πού δίνει ἡ ἴδια ἡ Ε.Ο.Κ. Ἀκόμη αὐξήθηκαν οἱ διαφορὲς τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἀγροτῶν ἀπ' τοὺς ἄλλους κλάδους ἐργαζομένων. Ἄν τὸ εἰσόδημα τοῦ ἀγρότη πρὸς τὸ εἰσόδημα τοῦ βιομηχανικοῦ ἐργάτη ἦταν 1:2 πρὶν ἀπ' τὴν ἐνταξη σήμερα ἔχει γίνει 1:3.

Ἴδου τὰ στοιχεῖα πού δείχνουν τὸν τρόπο λειτουργίας τῆς Κ.Α.Π. Οἱ δαπάνες τοῦ κοινοῦ ταμεῖου πού ἀναφέραμε παρὰ πάνω κατανέμονται ὡς ἑξῆς. 92 - 95% γιά λύση βραχυχρόνιων προβλημάτων, στήριξης τιμῶν καί εἰσοδημάτων καί μόνο 5 - 8% γιά λύση μακροπρόθεσμων προβλημάτων, βελτίωσης διαρθρωτικῶν ἀδυναμιῶν (αὐξηση μεγέθους ἐκμεταλλεύσεων, ἔργα ὑποδομῆς κ.λ.π.). Ἀπ' αὐτὸ τὸ 5 - 8% πρόκειται νὰ πάρουμε καί μεις τὰ περιθώρια πρωτόκολλα χρηματοδότησης γιά τὴν ἀναδιάρθρωση τῆς Ἑλλ. γεωργίας, καί θὰ δοῦμε παρὰ κάτω τί θὰ περισσεύσει νὰ πάρουμε.

Ἀπὸ τὸ 95% τῶν δαπανῶν τοῦ ταμεῖου τὸ 60% μοιράστηκαν 3 κλάδοι: γαλακτομικὰ προϊόντα 25%, βοδινὸ κρέας 22% καί δημητριακὰ 13%. Μὲ τὴ διάρθρωση πού ἔχει ἡ παραγωγή σήμερα στὴν ΕΟΚ γίνεται φανερό ὅτι περισσότερο ὠφελήθηκαν οἱ Ὁλλανδοὶ κτηνοτρόφοι, μετὰ οἱ Γάλλοι καί Γερμανοὶ καί πολὺ λιγώτερο οἱ ἱταλοὶ. Ἴδου γιὰ αὐξάνονται οἱ εἰσοδηματικὲς διαφορὲς μεταξύ τῶν θορειῶν καί νοτίων χωρῶν τῆς ΕΟΚ.

Στὸ διάστημα 1964 - 74 τὸ ποσὸ πού διατέθηκε γιά διαρθρωτικὰ προβλήματα (ἔργα ὑποδομῆς στὴ Γεωργία, κλπ.) ἦταν 1,3 δισεκατομ. λογιστικὲς μονάδες (1 λογιστ. μονάδα = 60 δρχ. περίπου). Προσέχτε ἡ Ἰταλία πήρε τὸ 30%, καί ἀπ' αὐτὸ τὸ 30% ἡ Νότια Ἰταλία μόνο τὸ 25%. Καί συμβαίνει αὐτὸ γιὰ τὴν Ε.Ο.Κ. χρηματοδοτεῖ τίς μεγάλες γεωργ. ἐκμεταλλεύσεις κατὰ θάση, καί κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἐκτοπίζονται οἱ μικροί.

Ἀπὸ τὰ πάρα πάνω θγαίνουν ὠρισμένα συμπεράσματα:

1) Τὰ διαρθρωτικὰ προβλήματα τῆς ἀγροτ. οἰκονομίας δὲν πρόκειται νὰ λυθοῦν.

2) Τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ τῆς οἰκονομικῆς βοήθειας ἀπορροφᾶται ἀπ' τίς ἀνεπτυγμένες χώρες.

3) Τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ τῆς οἰκον. βοήθειας πού παίρνει μιὰ χώρα ἀπορροφᾶται ἀπ' τίς μεγαλύτερες γεωργ. ἐκμεταλλεύσεις.

Οἱ ἰσχυροὶ τῆς Ε.Ο.Κ. ἐπιβάλλουν τίς ἀπό-

ψεις τους. Στο κύκλωμα αυτός, όπως είναι φυσικό, το «ισότιμο» μέλος ή Ελλάδα θα παίξει ρόλο φτωχού συνεταίρου.

Βέβαια τι επιπτώσεις θα έχουμε στη γεωργική παραγωγή απ' την ένταξη, είναι όπωσδήποτε δύσκολο να εκτιμηθούν με ακρίβεια, κι εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Πέρα απ' τις διεθνείς συγκυρίες και απρόβλεπτους παράγοντες, οι κύριοι παράγοντες, που θα καθορίσουν τη θέση της ελληνικής γεωργίας είναι: α) ο ανταγωνισμός των άλλων χωρών της Ε.Ο.Κ. β) ο δξύτερος ανταγωνισμός με τα όμοειδη προϊόντα των τρίτων χωρών, με τις όποιες η ΕΟΚ έχει συνάψει τις λεγόμενες προτιμησιακές εμπορικές συμφωνίες. γ) Οι μεγαλύτερες δυσκολίες να τοποθετηθούν τα γεωργ. προϊόντα μας στις άλλες αγορές και ιδιαίτερα στις αγορές των Ανατολικών χωρών. Βασικά μπορούμε να πούμε ότι η αγροτ. παραγωγή θα είναι περισσότερο συμπληρωματική παρά ανταγωνιστική.

Θα θέλαμε και είμαστε σε θέση να δώσουμε για κάθε αγροτικό προϊόν της Ελλάδας στοιχεία, ποιά θα είναι η θέση του μέσα στην ΕΟΚ. Δεν μ'ας τ' επιτρέπει ο περιορισμένος χώρος. Θα δώσουμε μόνο για ένα προϊόν που έχει γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης και παραγάνδας εκείνων που υποστηρίζουν την ένταξη, το **ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ**.

Η τιμή ασφαλείας του λαδιού που εξαγγέλθηκε από τη κυβέρνηση είναι 73,5 δρχ. κατά κιλό (δξύτητας 3%). Οι συνεταιριστικές οργανώσεις και Αγροτ. σύλλογοι ζητούν τιμή 90-100 δρχ. αναλόγως του διαμερίσματος. Δηλ. η τιμή ασφαλείας δεν καλύπτει το κόστος παραγωγής.

Τι θα εισπράττει ο Έλληνας παραγωγός πριν και μετά την ένταξη.

1) ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ: 73,5 δρχ. (τιμή ασφαλ.) + 2 δρχ. επιδότηση = 75,5 δρχ.

2) ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ (1981): Για το λάδι υπάρχει 5ετής μεταβατική περίοδος. Η τιμή παρέμβασις στην ΕΟΚ είναι 85 δρχ. περίπου και επί πλέον η ΕΟΚ δίνει περίπου και 25 δρχ. εισοδηματική ενίσχυση. Ισχυρίζονται οι ταχυδακτυλουργοί. Η τιμή του λαδιού στην Ελλάδα τώρα είναι για τον παραγωγό 75,5 ενώ όταν μπορούμε στην ΕΟΚ θα είναι 110 δρχ.

Αλλά δεν αποκαλύπτουν την αλήθεια. Η ΕΟΚ την παρά πάνω διαφορά θα τη δώσει σταδιακά σε 5 χρόνια από το 1981 δηλ. το 1981 η τιμή που θα απολαμβάνει ο Έλληνας ελαιοπαραγωγός θα είναι θάσει των σημερινών τιμών 73,5 τιμή ασφαλείας + 1)5 της διαφοράς από την Κοινοτική + 1)5 της εισοδηματικής ενίσχυσης, ή επιδότηση καταργείται = 81 δρχ. δηλ. πάλι κάτω του κόστους παραγωγής των 95 δρχ. περίπου.

Υπάρχει όμως και ένα άλλο. Ο θεσμός της

εισοδηματικής ενίσχυσης είναι μόνο για το λάδι, είναι θεσμός που δεν προβλέπεται από τις διατάξεις της ΕΟΚ, έχει γίνει κατ' εξαίρεση και δεν είναι βέβαιο ότι θα συνεχισθεί δοθέντος ότι η ΕΟΚ αποθαρρύνει την επέκταση της ελαιοκαλλιέργειας. Παρατηρείται επίσης μείωση στη κατανάλωση στις χώρες της ΕΟΚ από 600 χιλ. τόννους μειώθηκε σε 450 χιλ. τόννους.

Στο τόπο μας μετά την ελεύθερη εισαγωγή των σπορελαίων που η τιμή τους θα είναι ασύγκριτα φθηνότερη ή κατανάλωση θα μειωθεί με συνέπεια να δημιουργηθούν πλεονάσματα πιεστικά, που θα παρακινήσουν την ΕΟΚ στη λήψη μέτρων περιορισμού της ελαιοκαλλιέργειας. Έτσι δεν μπορούμε να πιστεύουμε ότι η ΕΟΚ θα συνεχίσει στο μέλλον τη πολιτική της εισοδηματικής ενίσχυσης, και δεν θα πάρει μέτρα περιορισμού για τα πλεονάσματα που θα δξυνθούν ακόμη περισσότερο με την εισοδο της Ισπανίας και της Πορτογαλλίας.

Συμπερασματικά: μπορούμε να πούμε ότι οι εισοδηματικές ανισότητες και τα διαρθρωτικά προβλήματα της Έλλην. γεωργίας είναι αδύνατο να βρουν τη λύση τους στα πλαίσια της ΕΟΚ. Σύμφωνα με τη μέχρι τώρα λειτουργία της ΕΟΚ αναμένεται να ωφεληθούν οικονομικά οι ελάχιστοι μεγαλοκτηματίες και θα ζημιωθεί ή συντριπτική πλειοψηφία των μικροπαραγωγών της χώρας μας. Τα μονοπώλια θα διεισδύσουν όλο και περισσότερο στο αγροτ. τομέα και στόχος τους θα είναι να διαμορφώνουν την αγροτική παραγωγή σύμφωνα με τις ανάγκες της κατανάλωσης στα μητροπολιτικά κέντρα.

Έπειτα απ' αυτά τα λίγα αλλά αποκαλυπτικά στοιχεία γύρω από την ένταξη μόνον άνθρωποι που τους διακρίνει τουλάχιστον ή κακή πίστη θα πιστεύουν πιά στο μύθο του παραδείσου της Ε.Ο.Κ.

Όταν διαπίστωσαν οι ένθερμοι υποστηρικτές της ένταξης ότι ο Έλλην. λαός άρχισε να αντιλαμβάνεται λίγο - πολύ ότι η πρόσδεσή μας στην Ε.Ο.Κ. θα ήταν καταστροφική από οικονομικής απόψεως ανέσυραν το άλλο χαρτί τους. Το πολιτικό χαρτί. Λέγουν η ένταξη στην Ε.Ο.Κ. θα διασφαλίσει τους δημοκρατικούς θεσμούς μας. Πέρα από το νέο είδος ραγιαδισμού και υποτέλειας που μετατοπίζει τη διασφάλιση της δημοκρατίας από τη λαϊκή κυριαρχία των Ελλήνων σε ξένους προστάτες, θέτουμε το άμειλικτο ερώτημα. Είλικρινά πιστεύουν ότι η άλλη όψη του ΝΑΤΟ που είναι η ΕΟΚ θα προστατεύσει την ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ και γενικότερα τα έθνικά λαϊκά μας συμφέροντα; Πικρή είναι η έμπειρία του λαού μας απ' τους ξένους «προστάτες» και γι' αυτό αρνείται στη μεγάλη πλειοψηφία του την ένταξη. Αρνείται την εξάρτηση, αρνείται την υποτέλεια, αρνείται τον δορυφορισμό.

Το μήνυμα του Περσικού Λαού πρέπει να το έλαβαν όλοι.

ΣΥΕΨΕΙΣ

..... και θέματα

Μερικές σκέψεις για την παροχή υγείας στην ύπαιθρο

«Η κατάκτηση καλλίτερου επίπεδου υγείας, είναι ένα από τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου, ανεξαρτήτως φυλής, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων και κοινωνικής και οικονομικής τάξης».

Με αυτά τα λόγια, ο οργανισμός αυτός του ΟΗΕ διατυπώνει ξεκάθαρα ότι η προστασία της υγείας είναι δικαίωμα του ανθρώπου και συνάμα την ισότητα όλων μας στο δικαίωμα αυτό. «Ας δούμε όμως τί ισχύει στην ελληνική ύπαιθρο και ειδικότερα στην περιοχή Τροπαίων ως προς την υγειονομική κάλυψη του πληθυσμού. Προκαταβολικά πρέπει να διασαφηνίσουμε ότι στα πλαίσια ενός άρθρου είναι αδύνατο να εξεταστεί το πρόβλημα στη σφαιρικότητά του και να συσχετιστεί πλήρως με τα γενικότερα προβλήματα της Ελληνικής ύπαιθρου και ειδικότερα για μας με τα προβλήματα της Γορτυνίας, γι' αυτό ας μας συγχωρηθούν τυχόν παραλήψεις ή μονοιέριες, αφού δεν θάναυ από σκοπού».

Η εξωνοσοκομειακή υγειονομική περίθαλψη των αγροτών στην Ελλάδα γίνεται από 1200 περίπου αγροτικά ιατρεία και υγειονομικούς σταθμούς από τα όποια κατά μέσο όρο είναι καλυμένα από γιατρό τα 800 — 900 (π.χ. στην περιοχή μας είναι χωρίς γιατρό τα Λουτρά, και το Βελημάχι). Τα αγροτικά ιατρεία διακρίνονται σε ιατρεία Α' τάξης, όπου προβλέπεται γιατρός, νοσοκόμα, μαϊμμή, και Β' τάξης όπου προβλέπεται γιατρός, νοσοκόμα, τέλος δε και σε υγειονομικούς σταθμούς, όπως στα Τρόπαια, όπου προβλέπονται από προσωπικό, ένας ή δύο γιατροί (Τρόπαια 1), μαϊμμή, νοσοκόμα και δύο άτομα βοηθητικό προσωπικό και μερικά κρεβάτια για περίθαλψη εκτάκτων βαριών περιστατικών.

Η νοσοκομειακή περίθαλψη γίνεται στα κρατικά νοσοκομεία και για την Αρκαδία στο Παναρκαδικό Νοσοκομείο και στο Ψυχιατρικό της Τρίπολης.

Ασφαλιστικά, οι περισσότεροι κάτοικοι της περιοχής ανήκουν στον ΟΓΑ. Η ιδιομορφία της περιοχής Τροπαίων είναι ο μεγάλος αριθμός ασφαλισμένων στο ΙΚΑ. Ένας αριθμός ανήκει στο ΤΕΒΕ και στα ταμεία ΔΕΗ, ΟΤΕ, Τραπεζών, όπως και στο Δημόσιο. Η περίθαλψη που παρέχεται από τα αγροτικά ιατρεία και σταθμούς, παρά τις πολλές φορές «ήρωικές» προσπάθειες του προσωπικού, είναι από ανύπαρκτη έως στοιχειώδης, ιδίως σε περιοχές ορεινές, οικονομικά καθυστετημένες, με δύσκολη ή ανύπαρκτη συγκοινωνία και επικοινωνίες, όπως είναι και η Γορτυνία. Οι λόγοι που συμβαίνει αυτό είναι πολλοί και σοβαροί και τελικά ανάγονται στα γενικότερα πολιτικοκοινωνικά προβλήματα της χώρας.

Συγκεκριμένα:

Α' Επάνδρωση. Τα αγροτικά ιατρεία είναι επανδρωμένα με γιατρούς που ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες.

Ι. Αυτοί που κάνουν υποχρεωτική θητεία ύπαιθρου για ένα χρόνο, του νόμου 67) 68 και που είναι οι περισσότεροι.

ΙΙ. Αυτοί που μένουν έθελοντικά σαν αγροτικοί γιατροί και που χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Είτε είναι πολλά χρόνια αγροτικοί γιατροί π.χ. ο συνάδελφος στο Καλλιάνι, ή είναι γιατροί που έκαναν την υποχρεωτική θητεία του νόμου 67) 68 και παραμένουν ένα διάστημα, συνήθως 1 — 2 χρόνια, γιατί κρίνουν ότι τους συμφέρει.

ΙΙΙ. Τέλος, υπάρχει μία άλλη κατηγορία συναδέλφων αγροτικών, που

κάνουν την υποχρεωτική υπηρεσία του 67) 68 έχοντας ταυτόχρονα στρατιώτες και συνήθως στέλνονται στα ιατρεία που είναι καιρό κενά και δεν παρουσιάζονται πολίτες να τα καλύψουν. Π.χ. οι συνάδελφοι στην Κοντοβάζαινα, Βαλτεσινίκο, Στεμνίτσα κ.ά.).

Βλέπουμε ήδη στην επάνδρωση των ιατρείων από γιατρούς, τρεις ομάδες με διαφορετικές αντικειμενικές συνθήκες και επιδιώξεις. Αυτοί που κάνουν την υποχρεωτική θητεία του Ν. 67) 68 και φεύγουν μόλις λήξει η υποχρέωσή τους και θεωρούν δικαιολογημένα ότι κάνουν καταναγκασμό αφού η υποχρέωση υπηρεσίας στην επαρχία δεν αφορά κανένα άλλο επιστημονικό κλάδο, ακόμη και υγειονομικό λ.χ. δοντιότροποι, φαρμακοποιοί. Ακόμη, έχοντας φοιτήσει 6 χρόνια και οι άντρες υπηρετήσει άλλα 2,5 και με την προοπτική να ακολουθήσει νοσοκομειακή εκπαίδευση για ειδικότητα 3, 4 ή και 5 χρόνια, είναι φυσικό το χρόνο αυτό να τον θεωρούν χαμένο για τη σταδιοδρομία τους, που τόσο μακρόχρονη είναι.

Παράλληλα ο νομικός καταναγκασμός τους δημιουργεί αποστροφή που κάθε άλλο βοηθάει για την λειτουργία τους στο χωριό. Αυτοί που μένουν μόνιμα και θεωρητικά θέλουν, «τους συμφέρει» δηλ. να μένουν. Αν εξαιρέσουμε τις τυχόν «μεγάλες» απολαύσεις τους, θεμιτές ή αθέμιτες και τις συγκρίνουμε με την προσφορά τους και τις παντοειδείς στερήσεις διαβίωσης και τις συνθήκες άσκησης της ιατρικής θα δούμε ότι τελικά κάθε άλλο παρά λόγο θα έχουν να μένουν. Συγκεκριμένα με τι αμοιβεται ή 24 ωρη και για 365 ημέρες του χρόνου έτοιμότητα; Με τί αμοιβεται ή επιστημονική στασιμότητα και τελικά αποσθρόμηση

πού τους επιβάλλεται από τα πράγματα; Με τι αμοιβεται ή ελλείψη έστω και στοιχειώδους ψυχαγωγίας και πολιτιστικής εκδήλωσης. Με τι αμοιβεται ή αγωνία μπροστά σε διάφορα περιστατικά όλων των ειδικοτήτων. Μακριά από το νοσοκομείο, συχνά σε απομακρυσμένα χωριά; Τελικά οι «μεγάλες» αμοιβές σε σχέση με τις στερήσεις και την ποιότητα ζωής του χωριού είναι μύθος. Απόδειξη αυτού αποτελεί και το ότι στη κατηγορία αυτή, δεν είναι πάνω από 200 - 300 συνάδελφοι. Στην Άρκαδια σε 35 περίπου Ιατρεία είναι 5 ή 6, ενώ δεν επρόκειτο για θέσεις πακτωλούς θα είχαμε πολλούς συναδέλφους μόνιμα αγροτικούς. Τα ίδια ισχύουν γι' αυτούς του νόμου 67) 68 που μένουν παραπάνω για καθαρά διοικητικούς λόγους.

Συχνά έχοντας την ανασφάλεια και τις αντιζηλοτητές του αύριο αναγκάζονται να μείνουν μέχρι να εξασφαλίσουν μια θέση για ειδικότητα που σήμερα για πολλές αυτό διαρκεί 1,5 - 2 χρόνια (Παθολογία-Παιδιατρική, καρδιολογία, γυναικολογία μαιευτική κ.λ.). Όσο για την κατηγορία των στρατιωτών γιατρών και γι' αυτούς παρ' όλο που θεωρούνται ευνοημένοι σχετικά με άλλους συναδέλφους τους και συχνά είναι... τελικά έχουν προβλήματα γιατί στέλνονται σε απομακρυσμένα δύσβατα μέρη με συχνά πρωτόγονες συνθήκες διαβίωσης. Τελικά και αυτό που έχει σημασία για τους αγρότες είναι ότι δεν αντιμετωπίζονται από γιατρούς με ειδικότητα, πεπειραμένους αλλά από γιατρούς χωρίς ειδικότητα με νοστοπία είτε «βαρυντική» είτε μικροσυμφεροντολογική, συχνά άπειρους και ασχολούμενους με περιστατικά και καταστάσεις που πρώτη φορά αντιμετωπίζουν. Για το υπόλοιπο προσωπικό τα πράγματα είναι μάλλον χειρότερα. Οι μαμμές είτε είναι μόνιμα σ' ένα χωριό (οι λιγότερες) είτε κάνουν κι αυτές υποχρεωτική θητεία. Το ίδιο ισχύει και για τις νοσοκόμες με την παρατήρηση ότι οι μόνιμες συχνά είναι πρακτικές.

Γενικά: Υπάρχουν μεγάλες ελλείψεις και σε μαμμές και σε νοσοκόμες στα Ιατρεία) π.χ. στα Λουτρά προβλέπεται μαμμή μάλιστα δεν είχε). Η επάνδρωση από προσωπικό όπως είδαμε των αγροτικών Ιατρεί-

ων είναι έλλειπής ως ασύμβατη για το έργο που επιτελούν και θα επανέλθουμε στη συνέχεια για να διατυπώσουμε τι κατά τη γνώμη μας πρέπει να γίνει.

Για τα Τρόπαια αυτή τη στιγμή οι προβλεπόμενες από τον κανονισμό θέσεις είναι καλυμμένες.

Β' Μετά την επάνδρωση πρέπει να εξετάσουμε την υλικοτεχνική βάση και τον εξοπλισμό των Αγροτικών Ιατρείων. Κατ' αρχήν τα περισσότερα κτίρια που στεγάζονται είναι νοικιασμένα (π.χ. Τρόπαια) και συχνά ακατάλληλα (Στά Λουτρά στο Ιατρείο ή ύγρασία είναι τόση που αναδύζει νερό από το δάπεδο). Στα Τρόπαια το κτίριο είναι ικανοποιητικό. Στα περισσότερα Ιατρεία λείπουν συχνά στοιχειώδη εφόδια. Π.χ. φιάλη δξυγόνου που δεν προβλέπεται από τον κανονισμό, μικροί κρίβανοι αποστείρωσης, συχνά λείπουν εργαλεία, λείπουν καρδιογράφοι κ.ο.κ. Εδώ θα πρέπει να τονιστεί και η αδιαφορία ορισμένων συναδέλφων που έχει σχέση με όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω. Π.χ. Στα Τρόπαια υπήρχε δόξια δξυγόνου 3 χρόνια άδεια ή στα Λουτρά ενώ χορηγούσε το Τμήμα Κοινωνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας, βραστήρα δεν είχαν φροντίσει να προμηθευτούν. Από την άλλη πλευρά κι από την μεριά της υπηρεσίας υπάρχουν ελλείψεις και δυστοκία στην κάλυψη των αναγκών. Α.χ. Δεν χορηγεί δόξια δξυγόνου σ' όλα τα Ιατρεία ή δεν χορηγεί καρδιογράφους ή ακτινολογικά μηχανήματα και γενικά δεν υπάρχει θεσμοθετημένο κανάλι επικοινωνίας Ιατρείου με υπηρεσία για τις ανάγκες που υπάρχουν.

Στόν Υ.Σ. Τροπαίων υπάρχει δόξια δξυγόνου αλλά κατά την γνώμη μου λείπουν καρδιογράφος ακτινολογικό μηχανήμα, διάφορα άλλα μικρά εργαλεία και είδη για την τωρινή επάνδρωση, του Ιατρείου και με την επιφύλαξη ότι η αξιοποίηση επιστημονικά του καρδιογράφου ή του ακτινολογικού μηχανήματος δεν θα είναι πλήρης και θα αφορά κύρια επείγοντα περιστατικά (ένα έμφραγμα, μία αρρυθμία, ένα πιθανό κάταγμα, (σπάσιμο) εξάρθρωμα (βγάλσιμο) αφοῦ ούτε καμιά ειδική εκπαίδευση έχει ο γράφων ούτε και καμιά πολύχρονη πείρα.

Γ. Φαρμακευτική περίθαλψη: Ελάχιστα φάρμακα χορηγούνται από το κράτος για την φαρμακευτική κάλυψη του αγροτικού πληθυσμού που κυμαίνεται στο 27 - 30% των Ελλήνων. Στο δελτίο της Ε.Ι.Ν.Α.Π. Αρ. 5) 58 αναφέρεται χαρακτηριστικά «Το κράτος διαθέτει δωρεάν φάρμακα αξίας 21 δρχ. το χρόνο για κάθε αγρότη. Δηλαδή για να γίνει πιο αντιληπτό, κάθε αγρότης δικαιούται μια κάφουλα αντιβιοτικού δωρεάν το χρόνο». Και αυτά τα χρήματα που διατίθενται συχνά διατίθενται απρογραμμάτιστα και ανορθολογικά. Α.χ. μπορεί να υπάρχει φάρμακο μη συχνά αναγκαίο, και να λείπουν δελόνες και σύριγγες ή γάζες. Σημειώνουμε ότι οι δημοπρασίες για την προμήθεια των φαρμάκων δεν γίνονται σε Πανελλαδικό επίπεδο αλλά σε νομαρχιακό που οπωσδήποτε και οι τιμές θα είναι ανώτερες αφού οι ποσότητες που αγοράζονται είναι μικρότερες και οι επιτροπές δεν στελεχώνονται από ειδικούς γνώστες και της αγοράς φαρμάκων αλλά της επιστημονικής αξιολόγησης των σκευασμάτων.

Το σίγουρο είναι ότι ο αγρότης πληρώνει στη συντριπτική του πλειοψηφία για τα φάρμακα που χρειάζεται και μάλιστα γίνεται σε βάρος του κερδοσκοπία, με τον πιο στιγνό τρόπο. Στα περισσότερα χωριά οι γιατροί πουλάνε και τα φάρμακα από έλλειψη φαρμακείων.

Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να έχει στηθεί ένα δλόκληρο κύκλωμα εταιρειών - πλασιέ φαρμάκων - γιατρών που κυριολεκτικά απομυζά τους αγρότες. Υπάρχουν εταιρείες που δίνουν φάρμακα στους αγροτικούς γιατρούς με 20 - 25ο) ο πιο κάτω από ότι προμηθεύουν στα φαρμακεία και με πίστωση. Δηλ. ο αγροτικός γιατρός κερδίζει 40 με 45ο) ο επί της λιανικής τιμής των φαρμάκων. Ποιος εξασφαλίζει τον αγρότη ότι όλα τα φάρμακα που αγοράζει του χρειάζονται. Από την άλλη πάλι μπορεί να καταδικάσει αμύληκτα τον γιατρό, αντικειμενικά τρωτό (αφοῦ ή αμοιβή του είναι πολύ κάτω από τις ανάγκες) που κάμπτετε ήθικα και κερδοσκοπεί με αυτό τον τρόπο; Προσωπικά αρκετές φορές όταν ήμουν στα Λουτρά έπιασα τον εαυτό μου να δίνει φάρμακα χωρίς απόλυτη ένδειξη με σκοπό και το κέρδος. (Η

Μερικές σκέψεις για την παροχή υγείας στην ύπαιθρο

μηγιάτικη άμοιδή μου στα Λουτρά μαζί με τα όδοιπορικά ήταν 10.000 δρχ. το μήνα χωρίς αυτό να με δικαιολογεί. Πλήρης συνειδησιακή διάδρωση του γιατρού από το κύκλωμα των φαρμακευτικών εταιρειών που τελικά είναι οι μόνοι ωφελημένοι από την απαράδεκτη αυτή συναλλαγή.

Έχει δέ ριζωθεί με τα χρόνια τόσο αυτό το κύκλωμα που οι αγρότες τα κύρια θύματα αυτής της κατάστασης έχουν μάθει να καταναλώνουν από το υστέρημά τους απίθανες ποσότητες φαρμάκων και να δυσπιστούν κάθε φορά που ή επίσκεψή τους στο γιατρό δεν ακολουθείται από συνταγή. Στο Υ.Σ. Τροπαίων υπάρχουν όρισμένα φάρμακα που χορηγούνται στους αγρότες που τα έχουν ανάγκη και υπάρχει φαρμακείο που εξασφαλίζει τους κατοίκους της περιοχής από την πιο πάνω κατάσταση και γι' αυτό κατά τη γνώμη μου θα πρέπει να υποστηριχτεί ή διατήρησή του. Από την άλλη είμαστε υπέρ της δωρεάν χορήγησης φαρμάκων σε όλους τους αγρότες.

Δ' Θεσμικό Πλαίσιο που διέπει την περίθαλψη αγροτικού πληθυσμού. Υπάρχει κυριολεκτικά μπερδεμα στη νομοθεσία που αφορά τα αγροτικά ιατρεία όσο και στη λειτουργία των διαφόρων υπηρεσιών γύρο από την υγεία.

Κατ' αρχήν ή επάνδρωση με καταναγκασμό των αγροτικών ιατρείων αναλύθηκε, τι μειονεκτήματα έχει και θα πρέπει να καταργηθεί. Στη συνέχεια θα αναφέρουμε τι λύσεις προτείνουμε. Πάρα πέρα ή λειτουργική σχέση ιατρού με πλησιέστερο νοσοκομείο, είναι ανύπαρκτη. Α.χ. δεν μπορώ να προγραμματίσω μια ακτινογραφία ή μια άλλη εξέταση στο νοσοκομείο αφού δεν υπάρχει καμμία οργανική επίσημη σύνδεση ιατρείων - Νοσοκομείου. Ούτε μπορώ να συμβουλευτώ ειδικό συνάδελφο για ένα διαγνωστικό - θεραπευτικό πρόβλημα που έχω. Στα Τρόπαια είναι δξύτερο το πρόβλημα γιατί ή απόσταση από την Τρίπολη είναι μεγάλη. Όπως υπάρχει ανισοτιμία στην περίθαλψη που απολαμβάνουν οι αγρότες της περιοχής σε σχέση με τους άλλους ασφαλισμένους που κι αυτοί έχουν διαφορές ανάλογα με το ταμείο που ανήκουν.

Ε' Κοινωνικοοικονο-

μική κατάσταση της περιοχής. Προφανώς ή παροχή της περίθαλψης βρίσκεται σε απόλυτη συνάρτηση με τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της περιοχής. Διαφορετική ή κατάσταση σε πεδινό μέρος κοντά σε πόλη από εκείνη του όρεινου. Διαφορετική ή κατάσταση σε πληθυσμό με ανεδασμένο πολιτιστικό επίπεδο από εκείνη με αναλφάβητισμό κ.ο.κ. Στα Τρόπαια και γενικά στην Γορτυνία έχουμε μια από τις πιο καθυστερημένες περιοχές της Ελλάδας, οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά, δημολογικά. Π.χ. Το κατά κεφαλή εισόδημα είναι από τα πιο χαμηλά της χώρας και σίγουρα το χαμηλότερο στην Αρκαδία. Η συγκοινωνία δύσκολη, δρόμοι σχεδόν ανύπαρκτοι, ιδίως για τα πιο μέσα από τον άξονα Τρίπολη - Πύργου χωριά. Επικοινωνίες το ίδιο. Στην Ηραία πολλά χωριά ακόμα έχουν το χειροκίνητο τηλέφωνο που συχνά κόβεται. Η περιοχή άγονη, ο πληθυσμός φθίνει γρήγορα. Νέοι δεν υπάρχουν. Η ηλικιακή σύνθεση είναι καταθλιπτική που έχει ιδιαίτερη σημασία από υγειονομική πλευρά γιατί τα γηρατειά είναι ή πιο προβληματική από άποψη νοσηρότητας ηλικία. Οι κατοικίες στεροούνται στα γύρο χωριά τα πλέον απαραίτητα για την υγιεινή μέσα. (λουτρό αποχέτευση αποχωρητήρια κ.λ.π., συχνά άθλια και έξω από την κυρίως κατοικία, κουζίνα ιδιαίτερη κ.λ.π.). Από την άλλη το πλησιέστερο νοσοκομείο της Τρίπολης υπολειτουργεί. Λείπει αναισθησιολόγος επιμελητές στις διάφορες κλινικές, οι βοηθοί δεν επαρκούν σε αριθμό κ.ά.

Σαν σύμπερασμα των όσων πιο πάνω αναφέρθηκαν ξερχεται ή διαπίστωση για την πολύ χαμηλή στάθμη της υγείας που προσφέρεται στους αγρότες, πράγμα και που από το στόμα του Πρωθυπουργού έχει εκφραστεί και που είναι ιδιαίτερα χαμηλή στην Γορτυνία για τους λόγους που αναφέρθηκαν. Τι πρέπει να γίνει όμως;

Σίγουρα ή «άρνηση» είναι πιο εύκολη από την «θέση». Δεν διακτέχομαι από στείρα κριτική διάθεση και διανοουμενιστικό άρνητισμό και γι' αυτό θα εκφράσω όσο θα το δυνατόν πληρέστερα τις σκέψεις και απόψεις μου χωρίς ούτε το αλάθητο να διεκδικώ και πολύ περισσότερο

το ρόλο του ειδικού. Απλώς, θα διατυπώσω προτάσεις και λύσεις που από την μέχρι τώρα εμπειρία μου νομίζω ότι συμβάλουν στη δημιουργία ενός γονίμου προβληματισμού γύρο από το καυτό θέμα. Θεωρώ ότι ή λύση των τεράστιων προβλημάτων που υπάρχουν στην υγεία είναι άρρηκτα δεμένη με τις λύσεις που θα δοθούν σε άλλα προβλήματα π.χ. της παιδείας που με τη σειρά τους θα εξαρτηθούν από τις γενικότερες πολιτικοοικονομικές επιλογές που θα κάνει ή χώρα.

Εκαθαρίζω ότι το πρόβλημα είναι καθαρά πολιτικό και οι λύσεις που θα πρέπει να δοθούν βρίσκονται στα πλαίσια διαφορετικής πολιτικοοικονομικής θεώρησης της Ελληνικής πραγματικότητας απ' αυτήν που επίσημα ακολουθείται σήμερα.

Πιστεύω ότι όλοι οι Έλληνες μπροστά στην άρρώστια είναι ίσοι, και έτσι πρέπει να αντιμετωπίζονται, γι' αυτό και ξεκινώ με το αξίωμα ΔΩΡΕΑΝ ΚΑΙ ΙΣΗ ΥΓΕΙΑ για όλους τους Έλληνες. Για να γίνει αυτό θα πρέπει:

Να αυξηθούν οι κρατικές δαπάνες για την υγεία. Η Ελλάδα δαπανά μόνο 2ο) ο του ένθικού προϊόντος της για την Υγεία ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στις χώρες της ΕΟΚ είναι 5 - 7ο) ο.

Να ενοποιηθούν όλα τα ασφαλιστικά ταμεία και να δημιουργηθεί ένιατος Έθνικός Φορέας Υγείας και γι' αυτό να παρθούν όλα τα απαραίτητα οικονομικά και θεσμικά μέτρα.

Να δημιουργηθεί κρατικό εργοστάσιο παραγωγής φαρμάκων και να εθνικοποιηθεί ή παραγωγή φαρμάκων.

Να αυξηθούν τα νοσοκομειακά κρεβάτια και να επανδρωθούν τα επαρχιακά νοσοκομεία με κατάλληλο επιστημονικό νοσηλευτικό και τεχνικό προσωπικό, ώστε να επιτευχθεί ή αποκέντρωση της νοσοκομειακής περίθαλψης από Αθήνα - Θεσ) νίκη και να αξιοποιηθούν τα υπάρχοντα νοσοκομειακά κρεβάτια. Γι' αυτό να δημιουργηθούν τα ανάλογα οικονομικά και επιστημονικά κίνητρα.

Να χορηγούνται δωρεάν τα φάρμακα στους αγρότες.

Να δημιουργηθούν υγειονομικοί σταθμοί επανδρωμένοι με γιατρούς βασικών ειδικοτήτων (παθολογίας, καρδιολογίας, χειρ) κής, παιδιατρι-

Μερικές σκέψεις για την παροχή υγείας στην ύπαιθρο

κής) που διαθέτοντας εργαστήρια κατάλληλα επανδρωμένα και εξοπλισμένα ως και κρεβάτια και κατάλληλο προσωπικό, μαζί με κινητές μονάδες, όντας χωριστά κατανεμημένοι να μπορούν να καλύπτουν πλήρως την ύπαιθρο.

Να χορηγηθεί δωρεάν οδοντιατρική περίθαλψη στην ύπαιθρο.

Να σταματήσει ή χρηματοδότηση από το κράτος της ανέγερσης ιδιωτικών κλινικών και οι υπάρχουσες να εξετασθούν και να επιτραπεί ή λειτουργία μόνο σε εκείνες που πληρούν τους απαραίτητους όρους.

Να γίνει διάκριση των γιατρών - οδοντογιατρών σε πρώτη φάση. Σε εκείνους που αποκλειστικά θα απασχολούνται στα νοσοκομεία, σε εκείνους που θα απασχολούνται αποκλειστικά και μόνο σαν γιατροί του Έθνικού Φορέα Υγείας στην εξωνοσοκομειακή περίθαλψη και σε εκείνους

που αποκλειστικά θα ασκούν ελεύθερο επάγγελμα σαν ιδιώτες.

Να εξασφαλιστούν με διάφορα κίνητρα το απαραίτητο και κατάλληλο νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό.

Να γίνεται προγραμματισμένη σύμφωνα με τις ανάγκες παραγωγή γιατρών και άλλων επιστημόνων.

Να γίνεται περιοδικά μετεκπαίδευση των γιατρών για να ενημερώνονται στις εξελίξεις της επιστήμης.

Να απελευθερωθούν τα αποθεματικά των ασφαλιστικών ταμείων που τώρα με τον Ν. 1611) 50 είναι δεσμευμένα στην Τράπεζα της Ελλάδας και χρηματοδοτούνται με αυτά οι διομήχανοι αντί να αποδίδονται για δελτίωση των παροχών προς τους ασφαλισμένους.

Πολλά θα έχει σίγουρα να προτείνει κανείς. Πολλές από τις προ-

τάσεις που υπέγραψαν έχουν γενικόλογα χαρακτήρα ή τοποθετούνται απώτερα στο μέλλον και άλλες μπορούν να υλοποιηθούν σήμερα, γι' αυτό θα μπορούσε κανείς να τις ξεχωρίσει σε άμεσης εφαρμογής και μακροπρόθεσμες, αλλά τελικά ξανατονίζω ότι έχουν το χαρακτήρα προβληματισμού παρά απόλυτων θέσεων και γι' αυτό παραμένουν ανοικτές.

Τελειώνοντας θέλω να ευχαριστήσω το Διοικητικό συμβούλιο για την τιμή που μου έκανε να διαθέτει χώρο για το θέμα στο περιοδικό του και να ζητήσω από τους αναγνώστες συγγνώμη γιατί ίσως τους κούρασα, αλλά όπως θα αντιλήφθηκαν το πρόβλημα είναι τεράστιο και πολύπλοκο που συμπλέκεται με άλλα και τελικά αναγκάζει σε μακρηγορία.

Ευχαριστώ: Τρόπαια 9) 2) 79
ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
γιατρός Υ.Σ. Τροπαίων

(Συνέχεια από την σελ. 12)

την Τελική Πράξη του Έλσίνκι, για την Ευρωπαϊκή Ασφάλεια και Συνεργασία, συμβάλλει στη δημιουργία ψυχροπολεμικού κλίματος στην περιοχή. Η Μεσόγειος δεν έχει ανάγκη από άλλα όπλα· έχει ανάγκη να εφαρμοστούν οι αποφάσεις του ΟΗΕ για την Κύπρο, για το πρόβλημα της Παλαιστίνης, να λυθεί ειρηνικά το πρόβλημα του Αιγαίου».

Η στράτευση των Ελληνίδων συμβάλλει όχι μόνο στη στρατιωτικοποίηση της δημόσιας ζωής της χώρας, αλλά και στην προσπάθεια που γίνεται από τους ιμπεριαλιστές για την επαναφορά του κόσμου στο κλίμα του ψυχρού πολέμου. Την κατάσταση αυτή, καθώς και τις τεράστιες πολεμικές δαπάνες που συνεπάγεται — σε βάρος του βιοτικού επιπέδου των λαών — επιβάλλουν οι ιμπεριαλιστές με τη χρήση αντιδημοκρατικών νόμων και ενεργειών στο έσωτερικό των κρατών.

...και τι λένε οι Γυναίκες

Είναι αλήθεια ότι το επίσημο κράτος αγνόησε τη γνώμη των Ελληνίδων, στο ζήτημα της στράτευσης. Όσο όμως κι αν έγινε προσπάθεια για το αντίθετο, οι Ελληνίδες πήραν θέση και μάλιστα μαχητική ενάντια της.

Ένα πραγματικά παλλαϊκό κίνημα διαμαρτυρίας ξεσηκώθηκε με πρωτοβουλία των γυναικών. Σ' αυτό το κίνημα, είναι χαρακτηριστικό, ότι πήραν μέρος λαϊκοί φορείς των πιο ποικίλων ενδιαφερόντων: γεωργικοί συνεταιρισμοί κι αγροτικοί σύλλογοι, δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια, σπουδαστικοί και φοιτητικοί σύλλογοι, μαθητικές κοινότητες, επιστημονικά σωματεία, σωματεία εργατικά, δευτεροβάθμιες οργανώσεις κ.ά.

Αυτό εκφράσε και εκφράζει τη βαθιά αντίθεση του συνόλου του Ελληνικού λαού για τη στράτευση, που τη θεωρεί και θα τη θεωρεί κάτι το τελείως ξένο για τις ελληνικές αντιλήψεις.

Τα γυναικεία σωματεία εκτός από ελάχιστα που δεν έχουν σχεδόν καμιά βάση, πήραν μέρος στον αγώνα, συντόνισαν τις προσπάθειές τους για την ενημέρωση και κινητοποίηση των γυναικών κατά της στράτευσης. Η σημαντικότερη μορφή συντονισμού τους, ήταν η δημιουργία της Συντονιστικής Επιτροπής Γυναικών Εκπροσώπων Σωματείων, το καλοκαίρι του 1977. Αυτή κυκλοφόρησε προπαγανδιστικό υλικό και πριν να ψηφιστεί το νομοσχέδιο πραγματοποίησε συγκέντρωση, με αίτημα αυτό να αποσυρθεί.

Παράλληλα αναπτύχθηκε μια τεράστια κινητοποίηση από τους γυναικείους συλλόγους των συναικιών της Αθήνας και των άλλων πόλεων: συγκεντρώθηκαν χιλιάδες υπογρα-

φές, στάλθηκαν υπομνήματα στη Βουλή. Κυκλοφόρησαν τρύκ, αφίσες και εφημερίδες τοίχου, έγιναν εκατοντάδες συγκεντρώσεις στους συλλόγους, και γενικά έγινε μια τεράστια προσπάθεια ενημέρωσης των γυναικών και όλου του λαού πάνω στις επιπτώσεις της στράτευσης.

Ο αγώνας δεν σταμάτησε με την ψήφιση από την πλειοψηφία της Βουλής του νόμου 705 — της στράτευσης. Με άμειωτη ένταση, οι γυναικείοι σύλλογοι και οι άλλοι λαϊκοί φορείς συνέχισαν και συνεχίζουν να εκφράζουν τη διαμαρτυρία τους για την ύπαρξη αυτού του νόμου.

Η Ομοσπονδία Γυναικών Ελλάδας και οι οργανώσεις - μέλη της κράτησαν ένα σημαντικό μέρος του αγώνα αυτού. Η ΟΓΕ θεωρεί ότι ο αγώνας κατά της στράτευσης είναι από τα σημαντικότερα καθήκοντά της, γι' αυτό και ψήφισε στο Α' Συνέδριό της ειδική απόφαση γι' αυτό το ζήτημα.

Σήμερα, που γίνεται μια έντονη προσπάθεια επηρεασμού της κοινής γνώμης και ιδιαίτερα των γυναικών υπέρ της στράτευσης, η ΟΓΕ πρωτοστατεί στην διαφώτιση των γυναικών, ώστε να μην υπάρξουν εθελόντριες για τη στράτευση. Ζητά να καταργηθεί ο αντιδημοκρατικός νόμος 705.

(Αναδημοσίευση από
«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ»)

Ἀπὸ τοὺς Νέους τῆς Γορτυνίας

Μετὰ ἀπὸ τὶς ἐκλογές πού ἔγιναν στὸ «ΜΟΡΦ. — ΕΚΠΟΛ)ΚΟ — ΣΥΛΛΟΓΟ ΝΕΩΝ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ» ἐκλέχτηκε τὸ νέο Δ.Σ. πού συγκροτήθηκε σὲ σῶμα μὲ τὴν παρακάτω σύνθεση: Πρόεδρος Νικολόπουλος Χρήστος (Βυζίκι), ἀντιπρόεδρος Γόντικας Κώστας (Μαγούλιανα), γραμματέας Δημοπούλου Γκόλφω (Σέρβου), ταμίας Γιαννικόπουλος Τάκης (Τρόπαια) καὶ μέλη Πανόπουλος Νίκος (Δόξα), Μπουλαύγαρης Χρήστος (Καλλιάνι) καὶ Κουφόπουλος Λάκης (Σπάθαρι).

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκλογή του τὸ νέο Δ.Σ. ἄρχισε φιλόδοξα τὴν δουλειά του γιὰ νὰ κάνει τὸ σὺλλογό μας ἱκανὸ νὰ συσπειρώσει ὅλη τὴ Γορτυνιακὴ νεολαία καὶ μαχητικὸ στὴ διεκδίκηση τῶν αἰτημάτων της στὴ μόρφωση, τὸν πολιτισμό, τὴν ψυχαγωγία.

ἔχει προγραμματίσει μιὰ σειρά ἀπὸ ἐκδηλώσεις γιὰ τὸ διάστημα μέχρι τὸ Πάσχα, πού ἐξυπηρετοῦν τοὺς παραπάνω στόχους. Παράλληλα, στὸ βαθμὸ πού μᾶς εἶναι μπορετό, προγραμματίσαμε καὶ διάφορες ἐκδηλώσεις πού θὰ γίνουν σὲ χωριὰ τῆς ξεχασμένης ἐπαρχίας μας.

Συγκεκριμένα: Στις 4 Φλεβάρη ὁ σὺλλογός μας ἔκανε ἐκδρομὴ στὸν Παρνασσὸ μὲ ξέχωρη ἐπιτυχία. Στις 21 τοῦ Φλεβάρη ἔγινε ὁμαδική παρακολούθηση τοῦ θεατρικοῦ ἔργου «πὺ πάει τὸ λεωφορεῖο;» στὸ θέα-

τρο Τέχνης τοῦ Κάρολου Κούν.

Γιὰ τὶς 3, 4, 5 Μάρτη ἔχει προγραμματιστεῖ ἐκδρομὴ στὰ χωριὰ τῆς ἐπαρχίας μας μὲ παράλληλες ἐκδηλώσεις (προβολὴ ταινίας, δωρεὰ βιβλίων, ποδοσφαιρικὸς ἀγώνας).

Στις 8 Μάρτη θὰ γιορταστεῖ ἡ διεθνὴς ἡμέρα τῆς γυναίκας. Στὸ τέλος τοῦ Μάρτη θὰ γίνῃ ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στὸ δημοτικὸ τραγούδι. Τὸ Πάσχα θὰ γίνουν πάλι διάφορες ἐκδηλώσεις σὲ χωριὰ τῆς ἐπαρχίας μας.

Γιὰ τὴν καλλίτερη ἐκμετάλλευση τοῦ ἐλεύθερου χρόνου τῶν νέων διοργανώνουμε σὲ ταχτικὰ διαστήματα ὁμιλίες - συζητήσεις στὰ γραφεῖα τοῦ σὺλλογού, μὲ διάφορα ἐνδιαφέροντα θέματα. Γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ προγραμματίσαμε νὰ γίνῃ στὸ σὺλλογό μας ἐσωτερικὸ πρωτάθλημα σκάκι.

Στὸ ἴδιο διάστημα θὰ μποῦν τὰ θεμέλια γιὰ τὴ δημιουργία θεατρικοῦ τμήματος (πού θὰ δώσει παραστάσεις τὸ καλοκαίρι στὴν ἐπαρχία) καθὼς ἐπίσης καὶ τοῦ χορευτικοῦ τμήματος.

Γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν παραπάνω ἐκδηλώσεων καλοῦμε ὅλους τοὺς φίλους τοῦ σὺλλογού μας νὰ βοηθήσουν μὲ ὅποιο τρόπο μποροῦν.

Ὁ Πρόεδρος
ΧΡ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
Ἡ Γραμματεὺς
ΓΚΟΛΦΩ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ

τες ὑπερδυνάμεις τῆς φύσεως, γιὰ ν' ἀναγκάσουν τὴ γῆς νὰ φέρῃ γρήγορα τῆς Ἀνοιξης τὸ χαμόγελο. Ζυμώνονται οἱ σπόροι μὲ τὸ χῶμα, ἀναμερίζουν οἱ πέτρες καὶ πετιέται νεογέννητο τὸ χορτάρι στὰ λειβάδια καὶ στὰ πλάγια γιὰ τὰ «ζωντανά». Τρέχουν κουδουνίζοντας ἐλαφιασμένα ἀπὸ τὴ νεροποντὴ στὰ γιδοπρόδατα στὰ ριζοσπῆλια κι' ὁ ποσιάνης μὲ τὴ κλίτσα κουκουλιώνεται θαθεῖα «στὴ χοντρή τὴν κάπα του».

Κι' ὅταν πέσῃ τὸ χιόνι στὴ Γορτυνία, τότε εἶναι ἡ γιορτὴ τοῦ χειμῶνα. Κάτασπρα τὰ καταρράχια, τὰ βουνά, τὰ δένδρα, τὰ γιοφύρια, τὰ χωράφια, οἱ χαμωκέλλες, τὰ κοτρώνια, τὰ χωριά. Ὁ οὐρανὸς γίνεταί ἕνα μὲ τὴ γῆς κι' οἱ δρόμοι στρώνονται μὲ θαμπάκια γιὰ νὰ περάσῃ, ὁ ἀφέντης ὁ χειμῶνας, ὁ δυνατὸς γιὸς τοῦ χρόνου. Γεμίζουν σταλαγμιῖτες οἱ βραχοσπηλιές καὶ γίνονται ἀποθήκες μὲ κρυστάλλινο ὄπλιον οἱ χαραμίδες στὰ λιθάρια καὶ στὰ βράχια. Μεριᾶνε ἀργότερα τὰ σύννεφα ἀπὸ ψηλά, γίνεταί γαλάζια ἡ σκεπὴ τοῦ κόσμου καὶ ξαναφαίνει τ' ἄστρο τῆς ἡμέρας, τὸ μεγάλο, ὁ ἀργοπάτητος, στοῦ οὐρανοῦ τὸ δρόμο, ὁ ἥλιος, γιὰ νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ λάμψουν μαγικὲς οἱ ὁμορφιές πού ἔφερε στὴ γῆ μας, ὁ χειμῶνας. Κι' ἐκεῖνος ἀσπρομάλλης, γεμάτος νειάτα στὴν καρδιά, καμαρώνει τὰ ἔργα του, χαμογελάει στοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς χαρίζει δῶρο τὴν ἐλπίδα, γιὰ μιὰ ὁμορφὴ Ἀνοιξὶ πού θὰ πεταχτῇ μὲ θηλυκότητα καὶ χάρη κάτω ἀπὸ τ' ἀπαλὸ τὸ χνῶτο τοῦ χιονιοῦ νὰ πλημμυρίσῃ μὲ τὶς δικές της ὁμορφιές τὰ χῶματα τῆς λατρευτῆς μας Γορτυνίας.

ΔΗΜ. ΚΑΡΔΑΡΑΚΟΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ

ἔχει ὁ χειμῶνας τὶς δικές του ὁμορφιές καὶ χάρες ἐδῶ στὴ Γορτυνία. Ὅσοι μένουμε καὶ κατοικοῦμε τ' ἄγρια χῶματά της περνᾶμε πάντα τὸ χειμῶνα μ' ἕνα ἰδιαίτερο αἶσθημα ἀγάπης γι' αὐτόν. Μεγάλες οἱ νύχτες καὶ ἡ κουδέντα στὸ χειμωνιάτικο τοῦ σπιτιοῦ κοντὰ στὴ φωτιά, τραβάει μέχρι ἀργὰ τὰ μεσάνυχτα. Ὁ πατέρας ἔχει γυρίσει ἀπὸ τὴν ξενιτειά καὶ τὸ σπιτικὸ γεμίζει χαρὰ καὶ κέφι. Ἐξω ἡ βροχὴ πέφτει ἀδιάκοπα καὶ τὰ «σταλάκια» ἀπὸ τὰ κεραμιῖδια κτυποῦν μονότονα τὶς πέτρες, τὶς ταρατσες, τὰ λεθῆτια πού

μαζεύουν τὸ «θεόνερο». Τὰ ρέματα βουίζουν κατεβασμένα μὲ θολὰ νερά καὶ οἱ καταχνιές περνοδιαβαίνουν ἀθόρυβα τὶς πλαγιές τῶν Γορτυνιακῶν βουνῶν, ἀνηφορίζουν στίς κορυφές καὶ ἀγκαλιάζονται μὲ τὰ σύννεφα στὸν οὐρανό. Νοτίζει ὁ ἀέρας καὶ μοσχοβολάει τὸ χῶμα χειμωνιά. Ἀκράτητοι οἱ ρέχτες τ' οὐρανοῦ πολεμοῦν μὲ πείσμα νὰ «κατακυιάσουν» τὴ φλόγα στὰ σωθικά τῆς γῆς. Χειμῶνας στὴ Γορτυνία θὰ πῇ πόλεμος μ' ἀστροπελέκια, μὲ βουή, μὲ καπνοὺς πού ἀνεβαίνουν ἀπ' τὰ φουγάρα τῶν σπιτιῶν γιγαντομαχία μὲ τὶς ἀόρα-

Ἀπὸ τοὺς Ἀρκάδες Φοιτητές

Στις 11 Φλεβάρη ἔγινε στὴν αἴθουσα τῶν Βυζικιωτῶν ἡ χρονιάτικη Γενικὴ Συνέλευση τοῦ Σὺλλογού Ἀρκάδων φοιτητῶν. Στις ἀρχαιρεσίες πού ἀκολούθησαν στίς 14 Φλεβάρη, γιὰ τὸ Δ.Σ. τοῦ σὺλλογού, ἐκλέχτηκαν 3 τῆς «Π.Σ.Κ.», 3 τῆς ΠΑΣΠ καὶ 1 τοῦ Δ.Α.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

Έτέλεσαν τούς γάμους τους:
 'Ο συμπατριώτης μας Γιάννης Ν. Παόπουλος με την Κων) να Μπέρ-
 γιου από τη Βάχλια στις 26.11.78.
 'Ο συμπατριώτης μας Παναγιώτης Β. Χέλης με την Μαρία Γραβάνη από το Θερακίσιο 'Ιωαννίνων.
 'Ο Παρασκευās Μπαρλαμπās με τη Ματζιούλα Εύθυμία από το Μεγάλο Χωριό Εύρυτανίας την 21.1.79.
 'Ο Γιάννης Συριόπουλος (Τυχερού)

με την Εύδοκία Τηνιακού από το Πλωμάρι Μυτιλήνης την 30.12.78.

'Η Καλλιόπη Κιντή (Γιώργη Νταλιά-
 νη) με τον Άνδρέα Άγγελακό-
 πουλο από το Σπάθαρι.

'Η Ρόνη Ι. Τσεκούρα με τον Νίκο Καραγιαννίδη.

'Η Γιώτα Σπ. Κατσικερού με τον Δημήτρη Σιδέρη.

'Η Άννα Νικητοπούλου του Άγγ. με τον Δημήτριο Πάτρα του Χαρ. από τη Ζάκυνθο.

Τους ευχόμεθα να ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθαναν και κηδεύτηκαν στα Τρό-
 παια οί:

Μαρία χήρα Βασ. Άντωνοπούλου
 15.10.78.

'Αθανασία Κιντή του Δημ. 16.11.78.

Εύγενία Κιντή χήρα Κων. 15.12.78.

Κωνσταντίνα Βούτα χήρα Άντων.
 26.12.78.

Διαμάντω Γιαννακοπούλου του Πα-
 ναγ. 6.1.79.

Γεώργιος Πυριοβολής του Άρισ.
 18.10.78.

Χρήστος Τσιατάς του Γ. 12.11.78.
 Πέθανε και κηδεύτηκε στην Άθήνα
 η Τασία σύζ. Χαρ. Πεγῆ.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Νικολόπουλος Λεωνίδας	1500
Στασινόπουλος Βασίλειος	500
Κοκοτσάκη Νία	200
Καρθέλας Χαρ.	1000
Κιντής Γ. 'Ιωάννης	1000
Γεωργίου Κων.	500
Τσεκούρας 'Ιωάνν.	1000
Σοφιανόπουλος Σοφιανός	150
Πεγῆς Κων)νος	500
Πανόπουλος Χ.	200
Πανόπουλος Μ.	200
Κατσικερός Π. Γεώργιος	100
Παπαϊωάννου Γεώργιος	200
Σωτηρόπουλος Βασίλης	300
Γαλανόπουλος Κων)νος	300
Μπράμου Άγγελική	1000
Σωτηρόπουλος Δημήτριος	250
Σιούγα - Γαλάνη Σοφία	500
Μπαγέρης Θεόδωρος του Χρ.	300
Συριόπουλος Διονύσιος	500
Κυνηγετικός Σύλλογος Τροπαιών	300
'Ανώνυμη Τροπαιάτισσα	1000
Κιντής Τάκης (Τσιάλης)	500
Νικολόπουλος Πάνος	200
Κιντής Χ. Γεώργιος	300
Κιντή Γ. Σταυρούλα	100

'Ο Γιαννακόπουλος Θεόδωρος του 'Ηλία και
 ή Μαριγούλα Μπουτουβῆ σέ μνήμη του άξέχα-
 στου άδερφου τους Κώστα με τη συμπλήρωση 10

χρόνων από τον θάνατόν του έστειλαν στο περι-
 οδικό μας από 1.000 δρχ. ό κάθε ένας για συνέ-
 χιση τών έργων του Δ.Σ. του Συλλόγου.

Είς μνήμην ΠΑΝΟΥ ΖΕΥΚΙΛΗ ό κ. Σταῦρος
 Ν. Παπαγεωργίου διέθεσε τά κατωτέρω ποσά:

— Είς Έκκλησιαστικόν Συμβούλιον Κοινότητος
 Βιζικίου διά τās άπόρους οίκογενείας τῆς
 Κοινότητος Δρχ. 20.000.

— Είς Σύλλογον Βιζικιωτῶν Δρχ. 5.000.

— Είς Οίκον Τυφλῶν Τριπόλεως Δρχ. 10.000

— Είς Δεκάρζειον Γηροκομείον Τριπόλεως Δρχ.
 10.000.

— Είς Σύλλογον Τροπαιατῶν Δρχ. 5.000.

— Είς Έκκλησιαστικόν Συμβούλιον Παναγίας
 Θεοτόκου Τροπαιῶν Δρχ. 50.000.

'Η κ. Ντίνα, χήρα Δημ. Χηνιάδη, είς μνήμην
 του άνδρα της προσέφερε στην Κοινότητα 10000
 για διάφορες ανάγκες της και 2000 είς μνήμην
 τῆς θείας της Διαμάντως Γιαννακοπούλου για
 βελτίωση τών συσσιτίων του Μαθητικού Κέντρου
 Τροπαιῶν.

Έπίσης στην Κοινότητα προσέφεραν:

— 'Ο Κος Εύάγγ. Παν. Γιαννακόπουλος 3000
 δρχ. για την αγορά λαμπτήρων φθορίου.

— 'Η Κα Δέσποινα 'Ιωάν. Σαρρῆς 1000 δρχ.

— 'Η Κος Κων)νος Γεώργ. Πεγῆς 1000 δρχ. είς
 μνήμην τῆς νύφης του Τασίας Χαρ. Πεγῆ.

Τό Κοινοτικό Συμβούλιον εύχαριστεῖ τούς
 παραπάνω για τίς συνδρομές του.

ΧΡΟΝΙΑΡΕΣ ΜΕΡΕΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 10)

ρο - Μπλαμπουτάκης τ' άγκόνια του,
 γιατί θαρθοῦνε ρέ, τά καρκατζέλια
 νά σās φάνε και θά μάς μαγαρί-
 σουνε τό φαί. Κι' ό Βγενίσιος του
 Μακοσταύρου, μαζωμένος στο στρω-

αίδι του πήραγε, αλαφροκαγμένος
 από μιá φυράδα του παράθυρου πό-
 τε θαρθεί ή ώρα του μεσονύχτου
 για νά ιδεί πού θ' άνοιξουνε τά ου-
 ράνια και νά γυρέφει μιá χάρη.
 Όμως, καλντισμένος και μπαγλιν-
 τισμένος από την πιλάλα και λου-
 ρωμένος από τη φωτιά, αποκοιμή-

θηκε. Οι χαιρετούρες δίνανε και
 παίρνανε. Βεγγιέρες, τραγούδια
 και χοροί δίνανε στο άνέμελο χω-
 ριό χαρά κι' εύτυχία. Και κατά την
 ώρα του ψωμιού, μαζωμένοι στο
 βλογημένο τραπέζι, τρώγανε και
 πίνανε με εύκεις για τίς γιορτάδες
 και τόν καινούριο χρόνο.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

(Συνέχεια από τη σελίδα 8)
ανάπτυξη). Ο δρόμος της αὐτῆς — τῆς ἀφομείωσης τῶν λαϊκῶν μαζῶν — δὲν εἶναι εὐκόλος, ἀφοῦ πρέπει νὰ πείσει τις λαϊκὲς μάζες, πῶς χάριν τοῦ καινούργιου τῆς ἀνάπτυξης — ποὺ γι' αὐτὲς εἶναι ἄγνωστος, ἀθέβαιος καὶ ρευστός — πρέπει νὰ ἐγκαταλείψουν ἓνα κόσμο γνωστὸ καὶ σίγουρο, ποὺ καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἴκανοποιεῖ, παρέχει τοῦλάχιστον κάποιαν ἐλπίδα καὶ δυνατότητα πρόβλεψης τοῦ ἁμεσου μέλλοντος. Τὶς ψυχολογικὲς αὐτὲς ἀμφισβητήσεις τῶν λαϊκῶν μαζῶν τίς γνωρίζει ἡ συντήρηση ποὺ ἀπὸ τὴν σκοπιά της τίς ἐκμεταλλεύεται καὶ δημιουργεῖ συνεχῶς ἐμπόδια στὴν ἐπιβολὴ τῆς ἀνάπτυξης. Ἐπίσης ἐπιδίωξη τῆς συντήρησης εἶναι ἡ διατήρηση ἢ ἡ ἐπέκταση τῆς ἀδιαφορίας σὲ μεγαλύτερο τμήμα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου μὲ τὴν δημιουργία καταστάσεων ἀργοσκολιῶν καὶ διαφορῶν μορφῶν παραιοιτικῶν ἐνασχολήσεων ποὺ διαφθείρουν καὶ διαδρώνουν τὴν κοινωνία προκαλώντας τῆς μακροχρόνια μόνιμες πληγὲς μὲ ἄγνωστες συνέπειες ἠθικῆς κρίσης καὶ παρακμῆς.

Εἶναι γνωστὸ, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ παραλείψουμε, ὅτι τὸ δράμα καὶ ὁ χῶρος περὶ τὴν ἀνάπτυξη δὲν εἶναι ἐνιαῖος καὶ ὁμοιόμορφος. Ὑπάρχουν διάφορες ἀντιλήψεις καὶ δράματα ἀ-

νάπτυξης ὅπως καὶ διάφοροι δρόμοι καὶ στόχοι ἐπίτευξης αὐτῆς. Ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ τονισθεῖ ἐδῶ, ἀνεξάρτητα τῶν διαφορῶν μορφῶν ποὺ δύνανται νὰ τῆς προσδοθῶν εἶναι τὸ μέγεθος καὶ ἡ ὁργάνωση τῶν δυνάμεων τῆς ἀνάπτυξης καὶ ἡ μεθόδευση τῆς σύγκρουσης μὲ τὴν συντήρηση, διεργασίες ποὺ ἀφοροῦν ὁλόκληρο τὸ ὁργανωμένο κοινωνικὸ σύνολο, τὴν ζωὴ τοῦ ὅποιοι ἐπηρεάζουν μέσα ἀπὸ τὴν πολιτικὴ διαδικασία.

Ἡ ἔκταση τῆς σύγκρουσης σὲ συσχετισμὸ μὲ τὴν ἐκλογὴ καὶ τίς διαβαθμίσεις τῶν διαφορῶν τομέων τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καὶ τὸ βαθμὸ ἐπίθεσης κατὰ τομέα (ἁμεσος - βίαιη ἐπίθεση ἢ ἑμμεση βασίζομενη στὴν πειθὴ καὶ τὴν καθοδήγηση) ἀποτελοῦν τίς βασικὲς προϋποθέσεις κατὰ τὸν προγραμματισμὸ τοῦ ὅλου φάσματος ἐπιβολῆς τῆς ἀνάπτυξης.

Συνεπῶς ὁ συντονισμὸς καὶ οἱ κατευθύνσεις τῶν ἐπιμέρους φορέων τῆς ἀνάπτυξης ἀποτελοῦν ἔργα πρὸς ἐκτέλεση κατὰ κύριο ρόλο καὶ εὐθύνη τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας, ποὺ ἡ ἐπιτυχία της συνίσταται στὴν ἱκανότητα της νὰ καταστήσει τὰ διάφορα δράματα ἀνάπτυξης, ποὺ προβάλλονται στὸν κοινωνικὸ χῶρο ὅπου δρᾷ, σὲ συνιστώσες πολιτικὲς δυνάμεις μὲ τὸ δικό της δράμα συνισταμένη.

M. TP.

Προβλήματα καὶ στόχοι τῆς ἐργαζόμενης Νεολαίας μας

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 6)
γονται ἀπὸ φτωχὲς οἰκογένειες ἐνῶ ταυτόχρονα μεγαλώνουν τὰ ἐμπόδια καὶ οἱ φραγμοὶ στὴ προσπάθειά τους νὰ συνεχίσουν τίς σπουδὲς τους.

Ἡ νεολαία καὶ κύρια ἡ ἐργατικὴ καὶ ἐργαζόμενη ἀντιμετωπίζει ἐπίσης τεράστια προβλήματα στὴ βασικὴ ἀνάγκη της νὰ ψυχαγωγηθεῖ καὶ νὰ ἀθληθεῖ. Λέει ἀπὸ τοὺς τόπους ποὺ ζεῖ, δουλεύει καὶ μορφώνεται οἱ βιβλιοθήκες, οἱ λέσχες νεολαίας τὰ ψυχαγωγικὰ κέντρα οἱ ἀθλητικὲς ἐγκαταστάσεις, οἱ δυνατότητες γιὰ σωστή καὶ δημιουργικὴ διάθεση τοῦ ἐλεύθερου χρόνου της. Παράλληλα σὲ κάθε πόλη καὶ συνοικία ἀφθονοῦν ποικίλα κέντρα ἀπροσανατολισμοῦ καὶ διαφθορᾶς της, χωρὶς νὰ παίρνεται κανένα οὐσιαστικὸ μέτρο γιὰ τὴν ἐξασφάλισή της. Ταυτόχρονα ἐντείνεται ἡ ἐπίθεση στὶς συνδικαλιστικὲς καὶ πολιτικὲς ἐλευθερίες τῆς νεολαίας

ας, ἐντείνεται ἡ τρομοκρατία καὶ ἡ ἀστυνόμευση ἐνάντια σὲ προοδευτικούς νέους καὶ νέες ποὺ ἀναπτύσσουν δράση γιὰ τὴ λύση τῶν προβλημάτων τους. Ἡ ἐργαζόμενη καὶ σπουδάζουσα νεολαία μέσα ἀπὸ τὰ σωματεία τοὺς σπουδαστικούς καὶ μορφωτικούς συλλόγους πλουτίζει καὶ δυναμώνει τοὺς ἀγῶνες της γιὰ τὴ λύση τῶν καθημερινῶν προβλημάτων της στὴ ζωὴ, τὴ δουλειά, τὴ μόρφωση καὶ τὴν ψυχαγωγία.

Ἀπαντᾷ ἐνωμένα καὶ ἀγωνιστικὰ στὶς προσπάθειες περιορισμῶν τῶν ἐλευθεριῶν της σὲ ὅλες τῆς τρομοκρατικὲς ἀστυνομικὲς ἐπιθέσεις ἐνάντια στὸ κίνημα της ποὺ, τελευταίως τῆς ἀσύδοτης κυριαρχίας τῶν μονοπωλίων καὶ τῆς κυβέρνησης.

ΑΛΕΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐργάτης

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΜΑΣ

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ:

- 1) Ὑπῆρξε ἡγέτης Μεσογειακοῦ λαοῦ.
- 2) Λέξη στενὰ συνδεμένη μὲ τὸ προηγούμενο.
- 3) Ἀπαραίτητο στοιχεῖο γιὰ τὴ δημιουργία κράτους (κλπ.). — Μισός... νέος.
- 4) Αἶψα... ἀφωνη — Ἀκρωτήριο τῆς Πελοποννήσου.
- 5) Τὸ πρῶτο συνθετικὸ ὄργανωσις ποὺ ἔδρασε στὴν κατοχὴ — Χαί-δευτικὸ γυναικεῖο ὀνόματος.
- 6) Ζῶο τοῦ σπιτιοῦ (καθαρ. κλπ.) — Γράμματα ἀπ' τὴ λέξη αἰώνας.

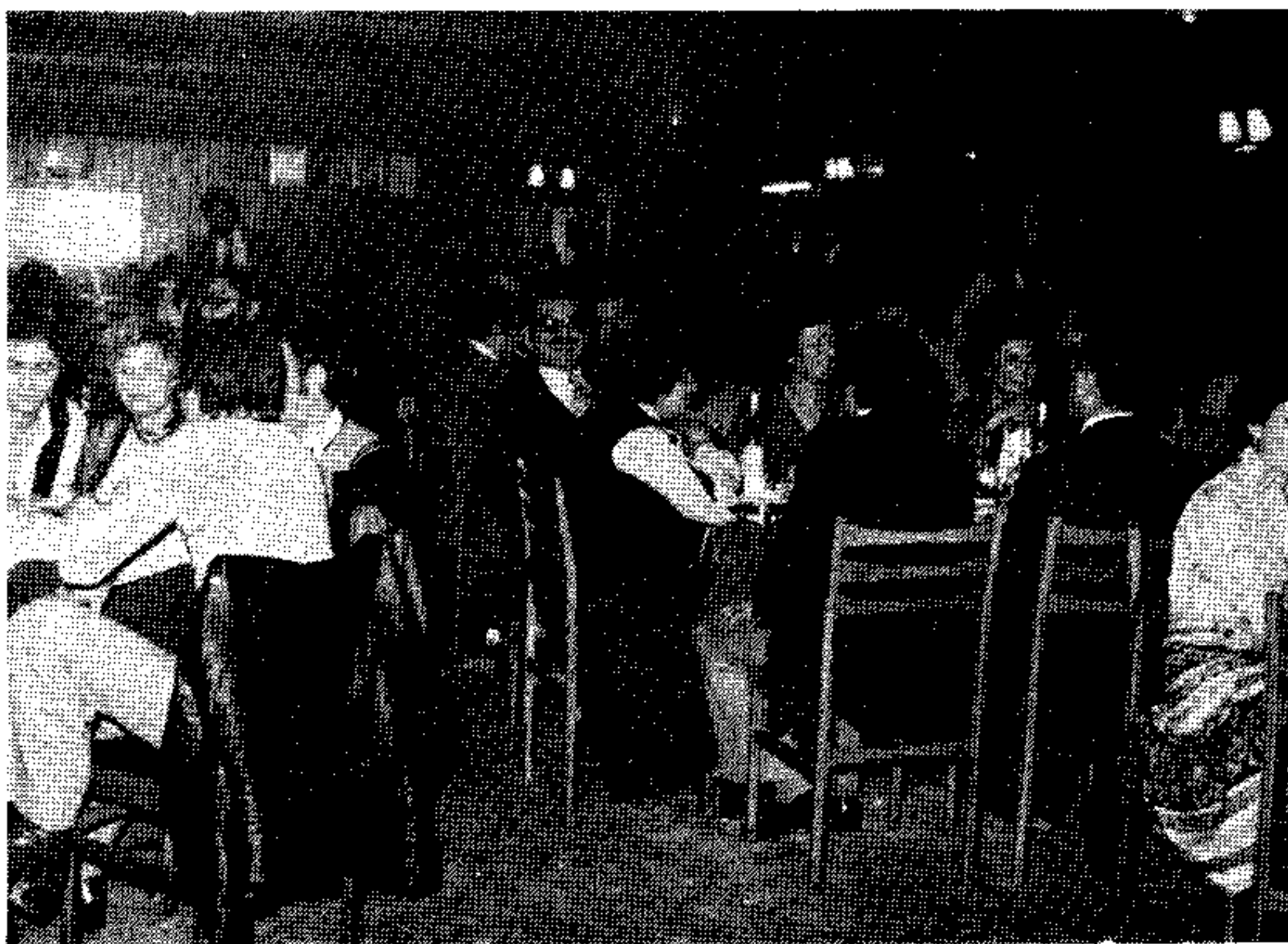
ΚΑΘΕΤΑ:

- 1) Σταθεροὶ ἄνεμοι ποὺ φυσοῦν ἀπ' τὸ Μάιο ὡς τὸ Σεπτέμβριο.
- 2) Τὸ καλλιτεχνικὸ ψευδώνυμο τοῦ Γ. Ἀθανασιάδη (γεν.) — Νηοὶ στὰ Δωδεκάνησα (ἀνάπ. αἰτιατική).
- 3) Πολιτικὴ νεολαία — Ὑπάρχει καὶ τέτοιο κρεβάτι.
- 4) Ποιότητα ἀριστη — Λίμνη τῆς Τουρκίας (ἀνάπ.).
- 5) Ὅμοια σύμφωνα — Πολλοὶ βασανίστηκαν ἀπ' αὐτὴν.
- 6) Εἶναι καὶ ἡ πατημασιά.
- 7) Δὲν τηροῦνται πάντοτε οἱ ἀποφάσεις του — Τελικὸς σύνδεσμος (κασρ.).
- 8) Ἀφωνο πρόσταγμα — Νηοὶ τοῦ Αἰγαίου.

X. ΜΠΑΓΕΡΗΣ

ANNA ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ —
ΜΑΝΤΖΟΥΚΗ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ 23 — ΠΕΔΙΟΝ ΑΡΕΩΣ
ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ. 8831.860

"Αποψη τῆς συνεστίασης τῆς 16ης Δεκέμβρη.

Γιὰ συνδρομές, ἐμβάσματα, διαφημίσεις, ἐπιστολές, διευθύνσεις καὶ ὅ,τι ἄλλο σᾶς ἐνδιαφέρει σχετικά μὲ τὸ σύλλογό μας ἀπευθυνθεῖτε στὸ Συμπatriώτη μας κ. Πᾶνο Κ. Ἑλιόπουλον, ὁδὸς Λυκούργου 10 (ἐντὸς στοᾶς Ὁμονοίας) Τηλ. 32 46 169

*Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ χαρτιοῦ τοῦ Περιοδικοῦ
ἔγινε γιὰ καθαρῶς τεχνικοὺς λόγους.*

*Ἑκτύπωση : Γ. Μαυρογεώργης - Κ. Πουρνατζῆς Ο.Ε.
Σεργίου Πατριάρχου 6 καὶ Ἀσκληπιοῦ—Τηλ. 3.607.938*

1979: ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΤΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

